

Najaarsnota 2021

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
INLEIDING	6
Voorwoord	7
Voorwoord.....	7
Samenvatting	8
Algemeen.....	8
PROGRAMMA'S	13
1. Burger en bestuur.....	14
Inleiding Burger en bestuur.....	14
1.1 Dienstverlening.....	14
1.2 Burger en politiek.....	14
1.3 Dorpsgericht werken.....	15
1.4 Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing	16
1.5 Bestuursondersteuning	18
Financiële afwijkingen	19
2. Openbare ruimte	20
Inleiding Openbare ruimte	20
2.1 Integraal en burgergericht werken.....	20
2.2 Wegen en verkeer	22
2.3 Groen en speelvoorzieningen	27
2.4 Water	28
Financiële afwijkingen	29
3. Ruimte, wonen en economie	31
Inleiding Ruimte, wonen en economie	31
3.1 Versterken vrijetijdseconomie	31
3.2 Versterken economische structuur.....	34
3.3 Wonen.....	35
3.4 Duurzaamheid	35
3.5 Leefomgeving	36
Financiële afwijkingen	39

4. Sociaal domein	46
Inleiding Sociaal domein	46
4.1 Opgroeien en opvoeden	46
4.2 Zorg voor kwetsbare burgers	49
4.3 Participatie door werk en maatschappelijke inzet	53
4.4 Sport en bewegen	57
4.5 Sociaal culturele accommodaties	57
Financiële afwijkingen	58
Algemene dekkingsmiddelen	62
Financiële afwijkingen	62
Overhead	64
Financiële afwijkingen	64
PARAGRAFEN	67
A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	68
Inleiding	68
Inventarisatie van de risico's	68
Weerstandscapaciteit	69
Financiële kengetallen	70
BIJLAGEN	74
1. Begrotingswijziging	75
1. Begrotingswijziging	75
2. Bijgestelde exploitatieopzetten grondbedrijf	76
2. Bijgestelde exploitatieopzetten grondbedrijf	76
3. Incidentele baten en lasten	88
3. Incidentele baten en lasten	88
4. Voortgang budgetoverheveling 2020	89
4. Voortgang budgetoverheveling 2020	89
5. Reserves en voorzieningen	91
5. Reserves en voorzieningen	91
6. Overzicht lopende kredieten	98
6. Overzicht lopende kredieten	98
7. Schuld- en reservepositie	114

7. Schuld- en reservepositie 114

Inleiding

Voorwoord

Voorwoord

Strekking Najaarsnota

Met haar Najaarsnota legt het college verantwoording aan de raad af over de uitvoering van het beleid over de periode januari – augustus 2021. Het college doet verslag van situaties waarin de uitvoering van het beleid of de financiering daarvan sterk afwijkt van de begroting. Waarbij het college verwacht dat herstel van de situatie binnen de looptijd of het financieel kader van de begroting niet mogelijk zal zijn (afwijkingscategorie rood).

Daarnaast informeert het college de raad over situaties waarin de uitvoering van het beleid of de financiering daarvan in zekere mate afwijkt van de begroting. Alle inspanningen zijn gericht op het herstellen van de situatie binnen de looptijd of het financieel kader van de begroting (afwijkingscategorie oranje).

Tot slot licht het college situaties toe waarin weliswaar niet van de begroting wordt afgeweken maar waarvan het college het toch relevant vindt om de raad daarover te informeren.

Corona

Het Rijk compenseert gemeenten voor gederfde inkomsten en meerkosten als gevolg van de uitbraak van Corona. Het college heeft in onder meer de jaarstukken 2020 en de Voorjaarsnota 2021 aangegeven dat die compensatie toereikend was (2020) en lijkt te zijn (2021). Het college ziet geen aanleiding om in deze Najaarsnota opnieuw een aparte Corona-paragraaf op te nemen.

Eind juli heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het initiatief genomen om de Corona-compensatie over 2020 definitief vast te stellen. Het ministerie beoogt om gemeenten in oktober te informeren over de definitief vastgestelde subsidie.

Verdeelsystematiek Gemeentefonds

Het ministerie van BZK herziert de wijze waarop het Gemeentefonds wordt verdeeld. De nieuwe verdeelsystematiek zal vermoedelijk op 1 januari 2023 ingaan. En heeft dus geen invloed op het verslagjaar 2021. Meer informatie over dit onderwerp in de begroting 2022 zoals die op 11 november jl. door de gemeenteraad wordt behandeld.

Extra eenmalig budget jeugdzorg

In de Voorjaarsnota werd al melding gemaakt van de extra eenmalige middelen die het demissionaire kabinet voor 2021 beschikbaar stelde. Het gaat daarbij om een budget van € 613 miljoen, bovenop de al toegezegde extra eenmalige middelen van € 300 miljoen. Van die € 613 miljoen wordt in totaal € 493 miljoen via de Algemene Uitkering in het Gemeentefonds aan gemeenten uitgekeerd. € 120 miljoen is via twee specifieke uitkeringen voor gemeenten beschikbaar. De meicirculaire gaf uitsluitel over het aandeel van Drimmelen in de extra eenmalige middelen. Het college verwerkte dit aandeel in de Voorjaarsnota. Uit de septembercirculaire komen geen extra eenmalige middelen voor de jeugdzorg voort.

Samenvatting

Algemeen

In deze samenvatting worden de situaties genoemd waar de uitvoering van het beleid of de financiering daarvan sterkt afwijkt van de begroting. Waarbij het college verwacht dat herstel binnen de looptijd of het financieel kader van de begroting niet mogelijk zal zijn (afwijkcingscategoric rood).

Beleidsafwijkingen

Programma 1 Burger Bestuur

Binnen Burger en Bestuur is geen sprake van belangwekkende beleidsmatige afwijking of afwijking in het tempo van de uitvoering van het voorgenomen beleid.

Programma 2 Openbare Ruimte

Binnen Openbare Ruimte is sprake van de volgende belangwekkende beleidsmatige afwijkingen of afwijkingen in het tempo van de uitvoering van het voorgenomen beleid:

- Voorbereiden alternatief tracé Zoutendijk: tijdens de opiniërende raadsvergadering op 16 september 2021 kwam er een aantal opties ter tafel voor het ontlasten van de Zoutendijk en de Horenhilsedijk in Hooge Zwaluwe. Het aanbrengen van maatregelen in de bestaande infrastructuur en het optimaliseren van verschillende verkeersroutes genoten de voorkeur van de raad. Het college gaat zich richten op het uitwerken van dit voorkeursscenario, inclusief een verdere uitwerking van een bypass voor zwaar verkeer.
- Het verbeteren van de mentale toegankelijkheid van het openbaar vervoer: vanwege de Corona-maatregelen kon de OV-opstapdag vorig jaar niet plaats vinden. Inmiddels is de daarvoor bestemde regionale subsidieregeling Mentale toegankelijkheid openbaar vervoer afgeschaft waardoor de opstapdagen niet meer plaats zullen vinden.
- Klassen uitnodigen voor uitleg over de afvalwaterketen: de Corona-maatregelen staan het nog niet toe om klassen van leerlingen en scholieren uit te nodigen. De nog steeds geldende Coronamaatregelen maken dat de gemeente nog altijd geen schoolklassen uit kan nodigen.
- Het uitvoeren van het baggerbeheerplan: het college bereidt dit jaar een eerste fase van de uit te voeren baggerwerkzaamheden voor. Die eerste fase zal komende winter uitgevoerd gaan worden. De ervaringen die tijdens de eerste fase worden opgedaan, zullen inzicht geven in de kosten van de volgende fasen. En hoe die zich tot het beschikbare budget verhouden.

Programma 3 Ruimte, Wonen en Economie

Binnen Ruimte, Wonen en Economie is geen sprake van een belangwekkende beleidsmatige afwijking of afwijking in het tempo van de uitvoering van het voorgenomen beleid.

Programma 4 Sociaal Domein

Binnen Sociaal Domein is sprake van de volgende belangwekkende beleidsmatige afwijkingen of afwijkingen in het tempo van de uitvoering van het voorgenomen beleid:

- **Beheersing kosten jeugdzorg:** de kosten voor de jeugdzorg blijven stijgen, ondanks de inspanningen die lokaal en regionaal worden geleverd om die kosten verder te beheersen. De toename wordt enerzijds veroorzaakt door een verdere groei van het aantal jeugdigen dat in zorg is en anderzijds door een groei van intensievere en daardoor duurdere vormen van zorg zoals jeugdbeschermingsmaatregelen en landelijke transitiearrangementen. Het demissionaire kabinet heeft voor dit jaar en komende jaren extra eenmalige middelen toegezegd. Een nieuw kabinet zal voor een structurele verhoging moeten besluiten.
- **Inburgering statushouders:** het Rijk verdubbelde de taakstelling voor het huisvesten van statushouders. Op basis van de resultaten in het eerste half jaar zijn we onlangs door de Provincie onder actief toezicht gesteld. De gemeente moet uiterlijk eind oktober een plan van aanpak bij de provincie indienen voor het alsnog voldoen aan onze verplichtingen.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel zijn de financiële afwijkingen opgenomen. Te zien is dat het exploitatieresultaat voor 2021 nadelig wordt beïnvloed voor een bedrag van € 370.000. In de hierna volgende jaren is eveneens sprake van een negatieve druk op de exploitatie, vooral door de verwachte stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden.

Meerjarenperspectief							(bedragen x € 1.000)
Nr.	Omschrijving	Prg.	2021	2022	2023	2024	2025
1	Openbaar groen: bomen / landschappelijke beplanting	2	-60 N				
2	Toeristenbelasting (Covid-19)	3	49 V				
3	Land- en tuinbouwgronden / overige grondzaken	3	270 V				
4	Actieve / faciliterende (vastgestelde) grondexploitaties	3	-95 N				
5	Faciliterend grondbeleid	3	-53 N				
6	Toezicht bouw- en brandveiligheid	3	127 V	-127 N			
7	Correctie budgetoverheveling BAG 2020	3	-77 N				
8	Jeugdhulp - voorliggende voorz en preventie - jongerenwerk	4	66 V	-66 N			
9	Jeugdhulp - specialistische zorg	4	-866 N				
10	Beschermd Wonen	4	51 V	51 V	51 V	51 V	51 V
11	MidZuid	4	72 V				
12	Uitkeringen	4	-109 N	-88 N	-129 N	-129 N	-129 N
13	Re-integratie	4	-14 N	-37 N	-37 N	-37 N	-37 N
14	Coronacompensatie zwembaden 2020	4	53 V				
15	Onderhoud kunstgras	4	-34 N				
16	Vertrekregeling secretaris	O	-137 N				
17	Automatisering	O	-50 N				
18	Functieboek	O	50 V				
19	Financiële administratie - btw	O	-25 N				
20	Software-digitaal samenwerken	O		-40 N	-40 N	-40 N	-40 N
21	Inkoopbureau	AlgD	-90 N				
22	OZB	AlgD	333 V				
23	Septembercirculaire (netto)	AlgD	216 V				
	Diversen per saldo		-45 N	-61 N	-42 N	-42 N	-42 N
	Totaal		370- N	367- N	196- N	196- N	196- N

Hieronder zijn de afwijkingen met een effect op het jaarresultaat van € 100.000 en hoger toegelicht.

Programma 3 Ruimte, wonen en Economie

3/Land- en tuinbouwgronden en overige grondzaken

Voor de woningbouw aan de Romboutsstraat/Van Gilsaan in Made zijn gemeentegronden verkocht.

6/Toezicht bouw- en brandveiligheid

Wegens extreme krapte op de arbeidsmarkt voor bouwkundig personeel, is het niet mogelijk geweest om alle vacatures voor bouwtoezicht (tijdig) in 2021 in te vullen. De opgelopen achterstand zal deels in 2022 moeten worden ingelopen.

Programma 4 Sociaal Domein

9/Jeugdhulp – Specialistische zorg

Bij de beleidsafwijkingen is aangegeven dat de kosten voor de (specialistische) jeugdzorg opnieuw zijn gestegen. Het college verwacht t.o.v. de situatie bij de Voorjaarsnota een toename van € 866.000.

12/Uitkeringen

Het aantal uitkeringsgerechtigden zal naar verwachting van het college

structureel op een hoger niveau komen te liggen. Dit als gevolg van de economische en financiële crises die Covid-19 te weeg heeft gebracht en vanwege het inlopen van de achterstand van in te burgeren statushouders.

Overhead

16/Vertrekregeling secretaris

Bij de Voorjaarsnota raamde het college salariskosten bij voor de periode waarin de toenmalige gemeentesecretaris wegens ziekte werd vervangen. Met de toenmalige gemeentesecretaris is een vertrekregeling overeengekomen. Deze regeling brengt aanvullende kosten met zich mee. Inmiddels is afscheid genomen van haar waarnemer en is haar opvolger met zijn werkzaamheden gestart.

Algemene dekkingsmiddelen

22/Onroerende zaakbelasting

Het college verwacht een hogere opbrengst uit de OZB-heffing. Het areaal aan woningen is groter dan verwacht, de waarde van woningen stijgt en het WOZ-bestand is kwalitatief geoptimaliseerd.

23/Gemeentefonds - Septembercirculaire

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kende in haar septembercirculaire een hogere bijdrage toe. Van dat voordeel van € 372.000 is € 157.000 bedoeld voor continuering van de uitvoering van de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten.

Resultaat

De financiële afwijkingen leiden tot een bijstelling van de financiële meerjarenraming. Onderstaande tabel laat zien dat het structurele tekort bij de Voorjaarsnota (- € 308.000) door het negatieve effect van de Najaarsnota verder verslechtert naar - € 1.162.000.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Vastgestelde begroting 2021*	1 V	1.197 V	722 V	606 V	607 V
Financiële gevolgen Najaarsnota 2020	1- N	-	-	-	-
Financiële gevolgen Voorjaarsnota 2021	155 V	-	-	-	-
Saldo van incidentele baten en lasten tot NJN 2021	463- B	128- B	-	-	-
Structurele begrotingssaldo voor Najaarsnota	308- N	1.069 V	722 V	606 V	607 V
Financiële gevolgen Najaarsnota 2021	370- N	367- N	196- N	196- N	196- N
Saldo van incidentele baten en lasten NJN 2021	483- N	169- N	169- N		
Structurele begrotingssaldo na Najaarsnota	1.162- N	533 V	357 V	410 V	411 V

* meerjarenperspectief o.b.v. concept begroting 2022 (incl. sept circ.)

Ook in de toekomst zorgt de Najaarsnota voor druk op het resultaat. Het college benadrukt echter dat vanaf 2022 naar verwachting nog altijd sprake zal zijn van structurele overschotten.

Het college spant zich onverminderd in om het nu verwachte tekort over 2021 te beperken. Daartoe zal zij onder meer de eind 2020 overgehevelde maar nog niet bestede budgetten kritisch beoordelen. Daarnaast zullen gewoontegetrouw alle andere overlopende posten worden herijkt. Tot slot kijkt het college belangstellend uit naar de decembercirculaire. Zodoende gloort met verwachte

inkomsten (o.a. grondverkoop) toch een positievere afsluiting van 2021 met wellicht zwarte cijfers.

Programma's

---

1. Burger en bestuur

Inleiding Burger en bestuur

De hoofddoelstelling van het programma is:
Drimmelen is een veilige gemeente waarin de inwoners, bedrijven en organisaties/verenigingen samen leven, werken en genieten.

In het coalitieprogramma Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! staat:

Drimmelen is een veilige gemeente waarin inwoners, bedrijven, organisaties en verenigingen samen leven, werken en genieten. De dienstverlening en service zijn belangrijk. De gemeente is open en benaderbaar. We communiceren met een tijdige, duidelijke boodschap en zijn zo transparant mogelijk. Het dorpsgericht werken is meer dan een subsidieregeling en dit succes zetten we voort met de nadruk op burger- en overheidsparticipatie en een gezamenlijke toekomstvisie.

Het programma is uitgewerkt in vijf thema's. De hierboven benoemde programmadoelstelling is uitgewerkt in de volgende thema's en daarbij behorende sub-doelstellingen:

1. Dienstverlening
2. Burger en politiek
3. Dorpsgericht werken
4. Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing
5. Bestuursondersteuning.

1.1 Dienstverlening

Geen afwijkingen.

1.2 Burger en politiek

Wat willen we bereiken?

Er wordt juist, tijdig en volledig gecommuniceerd

Wat gaan we daarvoor doen?

Begeleiden en trainen van de organisatie in communicatieve vaardigheden en helder schrijven.

Het is al weer een tijd geleden dat de organisatie getraind is in "helder schrijven". Inmiddels zijn er veel nieuwe medewerkers en willen we dit weer een boost geven. Naast "helder schrijven" zal ook aandacht aan de communicatieve vaardigheden van de medewerkers besteed worden.

Portefeuillehouder: Harry Bakker

■ **Kwaliteit**

Mede door corona zijn trainingen voor collega's uitgesteld. Wel is helder taalgebruik een belangrijk aspect van het project Inclusie

Wat willen we bereiken?

Organisatie en bestuur zijn omgevingsbewust en wendbaar

Wat gaan we daarvoor doen?

Inwoners en bestuur nader tot elkaar brengen

Net als in 2020 wil de raad via de website wij zijn Drimmelen inwoners betrekken en meningen van inwoners peilen bij belangrijke onderwerpen. Ook wil de raad meer naar buiten treden door bijvoorbeeld op locatie te vergaderen. In 2020 is dit als gevolg van Covid-19 onvoldoende van de grond gekomen.

Portefeuillehouder: Harry Bakker, Gert de Kok

■ **Kwaliteit**

Als gevolg van de coronacrisis wordt de digitalisering versneld. Mede als gevolg van de beperkte mogelijkheden tot samenkomsten is gezocht naar digitale alternatieven, ook voor het peilen van de mening van inwoners bij grote projecten als bijvoorbeeld de omgevingsvisie, structuurvisie en Sociaal Cultureel Dorpshart Made. Het naar buiten treden door de raad is als gevolg van de coronasituatie lange tijd niet mogelijk geweest. De informatieronde is hiervoor geschikt, maar deze wordt op dit moment digitaal gehouden.

1.3 Dorpsgericht werken

Wat willen we bereiken?

Gemeente Drimmelen stimuleert inwoners om mee te denken, te doen en zelf dingen op te pakken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Meet and Match

Meet and match brengt maatschappelijke initiatieven samen in de breedste zin van het woord.

Portefeuillehouder: Harry Bakker

■ **Kwaliteit**

Initiatieven op dit vlak liggen stil als gevolg van het coronavirus.

Samen aan de slag

Deze subsidieregeling startte tijdens de vorige coalitieperiode en is in deze collegeperiode verlengd. In 2020 was het beroep deze regeling als gevolg van Covid-19 aanzienlijk lager dan voorgaande jaren. Gekeken wordt hoe hier in 2021, binnen de dan geldende maatregelen, toch een extra stimulans gegeven kan worden.

Portefeuillehouder: Harry Bakker

■ Kwaliteit

Als gevolg van corona is hier gedurende eerste 3 kwartalen van dit jaar nauwelijks gebruik van gemaakt.

Wat willen we bereiken?

Verantwoordelijkheid en deskundigheid van inwoner tot zijn recht laten komen

Dit doen we door gebruik te maken van kennis en inzet van inwoners en samen te zoeken naar structurele oplossingen en inzet.

Wat gaan we daarvoor doen?

Introductieprogramma nieuwe medewerkers overheids-/burgerparticipatie en trainingen zittende medewerkers.

In samenhang met de training en begeleiding vanuit communicatie zullen zowel nieuwe als zittende medewerkers bij de hand genomen worden op het gebied van overheids- en burgerparticipatie (Dorpsgericht Werken).

Portefeuillehouder: Harry Bakker

■ Kwaliteit

Door de beperkte beschikbaarheid van de coördinator Dorpsgericht Werken is hier nog geen volledige invulling aan gegeven. Ook de corona maatregelen, waardoor fysieke bijeenkomsten niet mogelijk zijn, beperken de mogelijkheden voor training en begeleiding van nieuwe medewerkers op het gebied van overheids- en burgerparticipatie. Wel is gewerkt aan het ontginnen van digitale mogelijkheden van overheids- en burgerparticipatie.

1.4 Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

Daadkrachtige aanpak van veiligheidsvraagstukken en onveiligheidsgevoelens

Veiligheidsvraagstukken pakken we daadkrachtig en integraal met ketenpartners aan. Zo ontstaat een omgeving waarin inwoners, bedrijven en bezoekers veilig kunnen wonen, werken en recreëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering prioriteiten integraal veiligheidsbeleid

Jeugd en Veiligheid, High Impact Crimes, Ondernijning en Zorg en Veiligheid. Dat zijn de vier prioriteiten van het integrale veiligheidsbeleid. Elk jaar stellen we een Uitvoeringsprogramma op waarin staat hoe we deze prioriteiten aandacht geven en uitvoeren.

Portefeuillehouder: Gert de Kok

■ **Kwaliteit**

Covid-19 heeft invloed op de vier prioriteiten van 2021 en vraagt veel capaciteit van het cluster Openbare Orde en Veiligheid. Bovendien is door het vertrek van een collega in maart een vacature ontstaan die eind mei is ingevuld. Het inwerken van deze nieuwe collega vergt uiteraard de nodige tijd en aandacht.

1. Jeugd en Veiligheid: door Covid-19 maatregelen is de themadag op het Dongemond College uitgesteld. Dit geldt ook voor de overige voorlichtingen. De grootste overlast in Terheijden lijkt enigszins te zijn afgenomen. De focus ligt nu op de jeugdoverlast in Lage Zwaluwe. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld waar momenteel uitvoering aan wordt gegeven.
2. High Impact Crimes: positief aan het advies om thuis te blijven en thuis te werken is dat het aantal inbraken in de gemeente sterk is afgenomen.
3. Ondernijning: de aanpak van ondernijning in de vorm van integrale (BIT-)acties is weer opgepakt. De focus ligt op garageboxen. In Lage Zwaluwe en Terheijden zijn garageboxen gecontroleerd. Verder heeft een controle plaatsgevonden in de tuinbouw in samenwerking met de ISZW. Signalen zijn opgepakt en intern zijn medewerkers die signalen op zouden kunnen pikken nogmaals bewust gemaakt en geïnstrueerd. Dit jaar gaan wij verder aan de slag met bewustwording ten aanzien van ondernijning in het buitengebied, bestuurlijke weerbaarheid in het kader van de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen en controle op spookwoningen. Verder is de gemeente aanjager bij de organisatie van een online talkshow ondernijning in samenwerking met de Taskforce- Brabant Zeeland.
4. Zorg en Veiligheid: In verband met Covid-19 zijn wij extra alert op eenzaamheid en personen met verward gedrag.

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke crisisorganisatie, voortkomend uit districtelijke samenwerking, is op orde

Wat gaan we daarvoor doen?

OTO (opleiden, trainen, oefenen)

De gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie wordt opgeleid, getraind en beoefend. Hierbij staat het onderdeel oefenen centraal. Medewerkers gaan met een realistisch scenario praktisch aan de slag met de crisisbeheersing.

Portefeuillehouder: Gert de Kok

■ Kwaliteit

Door de praktijkinzet van veel leden van de crisisorganisatie tijdens de COVID-19 crisis zijn veel opleidingen en trainingen komen te vervallen. Anderzijds hebben de ervaringen met de aanpak van COVID-19 geleid tot versterking van het netwerk, vergroten van kennis en bewustzijn. De lessen/inzichten zullen worden gebruikt bij nieuwe opleidingen en trainingen. De opleidingen en trainingen zijn in 2021 op beperkte schaal opgepakt maar zullen in 2022 weer volledig worden hervat.

Mei 2021 nieuwe ambtenaar Crisisbeheersing gestart wat mogelijk wat vertraging met zich mee brengt

1.5 Bestuursondersteuning

Wat willen we bereiken?

Juist, tijdig en volledig laten verlopen van ondersteunende processen

Wat gaan we daarvoor doen?

Geluk

In 2021 gaan we verder uitvoering geven aan het thema geluk en zorgen we dat de geluksagenda uitgevoerd wordt.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

Als gevolg van corona loopt de uitvoering van de geluksagenda anders dan bij het opstellen voorzien. Voor het naar de inwoners toe gaan, wat voor een aantal onderdelen van de geluksagenda essentieel is, is gezocht naar mogelijkheden die passen binnen de corona maatregelen. In dat kader wordt in juni 2021 een pilot in Wagenberg gehouden voor het melden op locatie. Voorts is er extra aandacht voor het thema eenzaamheid en is er in april een succesvolle kaartjesactie geweest. Een overzicht van wat er gedaan is in het kader van Geluk is opgenomen in de raadsbrief die begin

2021 is opgesteld. Daarnaast zoeken we andere manieren om inwoners toch te betrekken bij de Geluksagenda. Tenslotte zal het laatste kwartaal van 2021 vooral gericht zijn op het integreren van Geluk in de reguliere werk.

Financiële afwijkingen

Tabel 1.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

1. Burger en bestuur	2021	2022	2023	2024	2025
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)					
<i>Thema Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing</i>					
1 Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021	17- N				
Diverse per saldo	3 V	10- N			
Totaal Burger en Bestuur	14- N	10- N	--	--	--
Verschuiving tussen programma's					
1 Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021	17 V				
Diverse per saldo (urenverschuivingen)	3 V				
Totaal verschuivingen tussen programma's	17 V	--	--	--	--
Mutatie reserves					
Totaal mutatie reserves	-			--	--
Totaal 1. Burger en bestuur na dekking	3 V	10- N	--	--	--

Toelichting financiële afwijkingen

Thema Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing

1. Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021

Zie toelichting Programma 3 - onderdeel 3b. Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021.

2. Openbare ruimte

Inleiding Openbare ruimte

De hoofddoelstelling van het programma is:

Het op een effectieve en efficiënte manier de openbare ruimte schoon, heel, veilig en aantrekkelijk maken en houden. Hierbij betrekken we burgers en bedrijven en er is ruimte voor biodiversiteit in de aanpak en kwaliteitsniveaus en maatwerkafspraken.

In het coalitieprogramma Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! staat:

Het op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier de openbare ruimte schoon, heel, veilig en aantrekkelijk maken en houden. Hierbij betrekken we burgers en bedrijven en er is ruimte voor diversiteit in aanpak, kwaliteitsniveau en maatwerkafspraken. We gaan de klanttevredenheid meten.

In het coalitieprogramma beschreven we:

- We doen het duurzaam;
- We doen het met het oog op klimaat;
- We doen het veilig: comfortabele en veilige fietsverbindingen;
- We doen het samen met onze inwoners;
- We doen het gezond;
- We doen het om het recreatieve karakter te versterken;
- Bij verkeer zetten we in op een combinatie van infrastructuur, gedrag en handhaving.

Het programma is uitgewerkt in 4 thema's. De hierboven benoemde programmadoelstelling is uitgewerkt in de volgende thema's en daarbij behorende sub-doelstellingen:

1. Integraal en burgergericht werken
2. Wegen en verkeer
3. Groen en speelvoorzieningen
4. Water.

2.1 Integraal en burgergericht werken

Wat willen we bereiken?

De inbreng bij planvorming Openbare Ruimte van belanghebbenden vergroten

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij herinrichtingsprojecten inwoners op tijd informeren en betrekken

De inwoners betrekken we op tijd bij het voorbereiden van grote werken in de openbare ruimte. Vaak voeren we een stakeholdersanalyse uit. We nodigen gericht uit voor informatieavonden.

Hieronder staan de Integrale projecten 2021.

	Riolen	Wegen	Verkeer	Groen	Openbare verlichting	Winkel BouwApp	Bewonersbrief	Inloopavond	Bewonersavond	Voorbereiding 2021
Centrumroute Terheijden Molenstraat	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Griendwerkerstraat Lage Zwaluwe	x	x		x	x	x	x	x		
Stationstraat en omgeving Made										x
Rioolvervanging Julianastraat/ Prinses Margrietstraat Hooge Zwaluwe	x	x	x	x		x	x	x		
Oude Haven van Drimmelen										x
Boerenhoekstraat/ Van Campenhoutstraat Made	x	x	x	x	x	x	x	x		
Nachtegaalstraat Made	x	x		x	x	x	x	x		
Prioritaire looproutes		x	x			x	x			
Winkelstrip Lage Zwaluwe		x	x	x		x	x			
Zeggelaan Terheijden		x	x	x	x	x	x	x		x
Drimmelenseweg Made		x	x			x	x	x		
Crullaan Made		x	x	x	x	x	x			

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ **Kwaliteit**

We betrekken de bewoners op verschillende manieren. Grote projecten verdeelden we in stukken en op die manier konden de bewoners digitaal goed hun mening uiten. Ook gingen we daadwerkelijk het project bezoeken om te praten met de bewoners. Een aantal projecten loopt achter op planning. Zo loopt de Zeggelaan in Terheijden uit, doordat niet alleen de fietsstroken aangepakt moeten worden maar ook de rijbaan. In zijn algemeenheid hebben aannemers moeite om de producten op tijd geleverd te krijgen. Daardoor staan planning onder druk. Zo ook bij de Drimmelseweg. De levering van de bestratingen kost veel meer tijd. We verwachten eind 2021 te kunnen starten met de uitvoering. De Nachtegaalstraat in Made bereidden we voor en de Griendwerkerstraat in Lage Zwaluwe stemmen we de planning af op het groot onderhoud van de woningen door Woonvizier. In de Boerenhoekstraat/Van Campenhoutstraat begonnen we in januari 2021. De werkzaamheden in de Oude haven

Drimmelen starten in 2021 op. Bewoners en bedrijven hielden we op de hoogte.

De volgende projecten ronden we in 2021 af:

- Riolvervanging Julianastraat/Prinses Margrietstraat
- Winkelstrip Lage Zwaluwe
- Crullaan Made

2.2 Wegen en verkeer

Wat willen we bereiken?

Bevorderen van een duurzaam veilige infrastructuur

We werken aan een duurzaam veilige infrastructuur. De focus ligt op goede bereikbaarheid van onze kernen, een leefbare woonomgeving en veiligheid in het verkeer. We hebben veel aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers zoals voetgangers, fietsers en mindervaliden.

We spannen ons in om de negatieve klimaat- en gezondheidseffecten van mobiliteit sterk te verminderen. Dit is in lijn met de Visie Duurzame Mobiliteit van Regio West-Brabant. Gemeente Drimmelen zet in op het verminderen van mobiliteit (minder verplaatsen), veranderen van de mobiliteit (schoner verplaatsen) en het verduurzamen van de mobiliteit (zuiniger verplaatsen).

Wat gaan we daarvoor doen?

Actualiseren wegenlegger

Op basis van de Wegenwet is elke gemeente in Nederland verplicht een wegenlegger te hebben. Onze legger dateert uit 2001 en is daarmee behoorlijk verouderd. Hierdoor ontstaan steeds vaker onduidelijkheden over de openbaarheid van wegen. Ook klopt de informatie over onderhoudsplichtige niet altijd meer (inmiddels zijn diverse wegen overgedragen van provincie aan gemeente).

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ **Kwaliteit**

We startten met het actualiseren van de wegenlegger. Hierbij hoort ook het opnieuw vaststellen van de komgrenzen, omdat de wegenlegger alleen over wegen buiten de bebouwde kom gaat. Het daadwerkelijk vaststellen door de raad vindt plaats in 2022.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Drimmelen sluit aan bij het provinciale verkeersveiligheidsbeleid om te streven naar nul verkeersdoden

Het verkeersveiligheidsbeleid heeft drie pijlers: educatie, infrastructuur en handhaving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nota verkeersmaatregelen

Ieder jaar maken we een nota Verkeersmaatregelen. Deze volgt uit de analyse van verkeerstellingen en ongevals cijfers. Hiermee geven we uitvoering aan het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid door een risico gestuurde aanpak. Ook in 2021 maken we dit plan en voeren we het uit.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ **Kwaliteit**

Acties / maatregelen volgend uit de verkeersmaatregelennota van dit jaar zijn:

- Kerkdijk Hooge Zwaluwe, aanbrenge snelheidsremmers: in voorbereiding. De wensen van de bewoners sluiten niet aan op de wensen van de werkgroep. We onderzoeken nu mogelijkheden die passen.
- Godfried Schalckenstraat - Haasdijk Made, verbeteren kruispunt met groen en markeringen: in voorbereiding
- Wijngaardstraat Made, aanbrenge parkeervakken en parkeerverbod: gereed voor uitvoering.
- Bredaseweg Terheijden, verbeteren fietsoversteek: advies Fietsersbond gevraagd.
- Havenstraat Hooge Zwaluwe, 30 km instraten: uitgevoerd
- Oude Kerkstraat Made, instraten markering: uitgevoerd
- Blauwe Sluis VVN buurtactie: loopt
- Raadhuisstraat Hooge Zwaluwe, VVN buurtactie: moet nog starten.
- Kloosterstraat Made, plaatsen snelheidsdisplay: uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

Een goede bereikbaarheid en zo weinig mogelijk overlast voor gemotoriseerd verkeer

Infrastructuur richten we in volgens de principes van Duurzaam Veilig. Hiermee stemmen we vorm, functie en gebruik van onze wegen zo goed mogelijk op elkaar af.

Wat gaan we daarvoor doen?

Alternatief voor landbouwverkeer door Wagenberg en Terheijden zoeken

De grootte van het probleem is in kaart gebracht, evenals mogelijke oplossingen. De onderhandelingen met de provincie over landbouwverkeer op de N285, dan wel op parallelwegen, zetten we voort. We zullen niet schromen om bij de provincie een verkeersbesluit aan te vragen.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

We zien mogelijkheden tussen de A59 en Wagenberg om landbouwverkeer toe te laten op de provinciale weg. Ook in andere gemeenten speelt hetzelfde dilemma. Ondanks de opschaling in een regionale werkgroep Landbouwverkeer zien we nog weinig beweging bij de provincie. Dit najaar nemen we een besluit over onze vervolgstappen.

Voorbereiden alternatief tracé Zoutendijk

We ronden de bestemmingsplanprocedure af. Ook kopen we de grond aan. Na het vaststellen van het bestemmingsplan gaan we verder met de civieltechnische voorbereidingen. We streven naar de aanleg van de weg in 2022.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

Op 16 september hield de raad een opiniërende vergadering. Daarin behandelde de raad een aantal opties. Het aanbrengen van maatregelen in de bestaande infrastructuur en het optimaliseren van verschillende routes kreeg de voorkeur. Er is wel draagvlak voor een by-pass maar niet ten aanzien van de vorm en randvoorwaarden. U verkiest optie 2 "onderzoeken hoe op korte termijn met verkeersregulerende en/of aanvullende maatregelen binnen bestaande infrastructuur de overlast kunnen beperken", aangevuld met een bypass voor zwaar verkeer.

Wat willen we bereiken?

Het heel, schoon en veilig houden van civieltechnische kunstwerken

Wat gaan we daarvoor doen?

Regulier onderhoud civieltechnische kunstwerken

We onderhouden de civiele kunstwerken. De werkzaamheden plannen we op basis van de inspecties en nadere controles. Inspecties voeren we eens in de twee jaar uit.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

In 2021 voerden we een inspectie uit. We stellen een plan van aanpak op om werkzaamheden binnen het beschikbare budget uit te voeren. Uit

nadere inspectie bleek dat we de geleiderail aan de Dirk de Botsdijk niet geheel vervangen. Hierdoor verwachten we dat de kosten binnen budget blijven. De uitvoering vindt in 2021 plaats.

Wat willen we bereiken?

Het openbaar vervoer zorgt voor een goede bereikbaarheid van de verschillende kernen

Het openbaar vervoer en de deeltaxi zorgen voor een optimale bereikbaarheid van onze kernen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Continueren en uitbreiden mobiliteitsconsulenten

In 2020 maakten we een vervoersoverzicht van alle mogelijkheden in onze gemeente. Dit vergemakkelijkt het werk van de mobiliteitsconsulent. Hierdoor hopen we dat meer vrijwilligers zich aanmelden. Daarnaast kunnen de medewerkers van bijvoorbeeld het sociaal loket bijna opereren als mobiliteitsconsulent en gericht advies geven.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

Op dit moment is er nog maar één mobiliteitsconsulent. Een geschikt moment om voor diegene om zich voor te stellen, was altijd de OV-opstapdag. Maar deze vond dit jaar door alle coronamaatregelen niet plaats.

Het verbeteren van de mentale toegankelijkheid van het openbaar vervoer

We organiseren jaarlijks de OV opstapdagen.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

Vanwege het ontbreken van budget en vanwege Covid-19 organiseren we dit jaar geen OV opstapdag.

Wat willen we bereiken?

We willen speciale aandacht voor de doelgroep Langzaam verkeer (fietsers en voetgangers, minder validen). Door de mogelijkheden te bevorderen willen we minder gemotoriseerd verkeer binnen en tussen de kernen bereiken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Fietsveilig maken van de Zeggelaan (Terheijden)

In 2021 maken we de Zeggelaan fietsveilig. De fietsstroken leggen we verhoogd aan. Voor de werkzaamheden vragen we indien mogelijk subsidie aan. De kostenramingen laten zien dat het oorspronkelijke budget van €500.000 onvoldoende is. Daarnaast is de kwaliteit van het wegdek slechter dan verwacht. We beoordelen het bij te vragen budget. Op het moment van opstellen is het bedrag niet bekend.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

Door de slechte kwaliteit van het wegdek veranderde de scope van het werk. Hierdoor loopt de voorbereiding vertraging op. Een eerste ontwerp legden we tijdens een bewonersavond voor. Dit leidt tot aanpassingen in het ontwerp. De voorbereidingen lopen door in het najaar. De uitvoering vindt plaats in 2022.

Netwerk prioritaire looproute (rode loperoute)

In 2020 is gestart met de dorpsgewijze aanpak van de prioritaire looproutes. In 2021 komen de overige kernen aan bod.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

In 2021 stelde de raad extra budget beschikbaar gesteld voor dit project. De uitvoering is in volle gang. Nu is alle kernen ook glasvezel komt, stemmen we de planning zo goed als mogelijk af op de uitvoering van de glasvezel. Daardoor loopt de uitvoering door in 2022.

Transitie openbaar vervoer naar gedeelde mobiliteit

In 2023 gaat de nieuwe concessie Openbaar Vervoer in. De gedachte is nu het WMO-vervoer daarin te integreren, om zo één vervoerssysteem aan de reiziger te kunnen bieden. Om hiertoe te komen zal 2021 in het teken staan van het verder voorbereiden van de aanbesteding, o.a. met een Nota van Uitgangspunten. Als gemeente moeten we beslissen of we genoeg nemen met de door de provincie voorgestelde basis, of meer willen (de zogenaamde gemeentelijke plus). Aan deze plus zijn wel kosten verbonden.

■ Kwaliteit

Door corona is de concessie Openbaar Vervoer verlengd. In 2025 gaat de nieuwe concessie in.

Ook het contract voor Wmo-deeltaxi vervoer is verlengd tot eind 2023. Het uitgangspunt is nog steeds dat we werken aan één vervoerssysteem voor de reiziger.

We werken daarom samen met de provincie in het voorbereiden van de aanbesteding van het Wmo-vervoer. We stellen een Nota van Uitgangspunten op. De provincie stelt een basis voor. Als gemeente

besluiten we of we genoeg nemen met deze basis, of meer willen (de zogenaamde gemeentelijke plus). Aan deze plus zijn wel kosten verbonden. Het gehele proces loopt door in 2022.

2.3 Groen en speelvoorzieningen

Wat willen we bereiken?

Bescherming van de bomen om op langere termijn een leefbare omgeving te behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Werken met de bomenkaart gemeente Drimmelen

De bomenkaart stelt het college in 2021 vast. De bomenkaart vormt de basis voor het al dan niet verlenen van kapvergunningen. In 2021 doen we de eerste ervaringen op.

■ Kwaliteit

In oktober kwam de aangepaste APV in het college zodat deze in november op de raadsagenda staat. De bomenkaart stellen we begin 2022 vast.

Wat willen we bereiken?

Bij (her)inrichting van het openbaar groen streven we naar bruikbaarheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en het verhogen van de biodiversiteit door groenblijvend en kleurrijk groen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderzoeken uitvoeren en het ontwerpen van de Ecologische Verbindingszone (EVZ) Mark Zwaluwse Haven

De voorbereidingen startten we in 2019. De planning hangt sterk af van de grondverwerving. De projectleiding en coördinatie brachten we onder bij onze partner het waterschap Brabantse Delta. Na de grondverwerving maken we in 2021 het ontwerp. We voeren we onderzoeken uit en doorlopen we de (vergunning)procedures. De uitvoering start eind 2022.

■ Kwaliteit

De voorbereidingen startten we in 2019. De planning hangt sterk af van de grondverwerving. De projectleiding en coördinatie brachten we onder bij onze partner het waterschap Brabantse Delta. Door tragere grondverwerving is de uitvoering vertraagd. In 2023 maken we na de grondverwerving het ontwerp, voeren we onderzoeken uit en doorlopen we de (vergunning)procedures. De uitvoering vindt plaats in 2024.

2.4 Water

Wat willen we bereiken?

Educatie en voorlichting: Mensen bewust te maken van de afvalwaterketen

Wat gaan we daarvoor doen?

Klassen uitnodigen voor uitleg over de afvalwaterketen

We nodigen verschillende klassen van de basisscholen uit. Ook de onderbouw van het voortgezet onderwijs krijgt een uitnodiging.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

Door alle nog steeds geldende Coronamaatregelen nodigen we geen klassen uit.

Wat willen we bereiken?

Oppervlaktewater: Het watersysteem biedt voldoende veiligheid tegen hoogwater en is klimaatbestendig ingericht

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren van het baggerbeheerplan.

We baggeren B-watgangen binnen stedelijk gebied. Dit werk voeren we verdeeld over enkele jaren uit.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

Door onvoldoende budget is het 10-jaarse baggerbestek niet aanbesteed. We splitsen dit bestek op. In 2021 bereiden de meest noodzakelijke baggerwerkzaamheden voor. Dit deel voeren we in de winterperiode 2021-2022 uit. Op deze manier krijgen we inzicht in de te verwachten kosten. Het college neemt nog een besluit over de structurele aanpak van het baggeren.

Wat willen we bereiken?

Samenwerking: Door samen te werken met drie gemeenten en twee waterschappen de kosten voor waterbeheer minder te laten stijgen

De doelstelling minder meerkosten is bereikt. Wel zetten we de samenwerking voort. De thema's die spelen richten zich steeds meer op de toekomst.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voortzetten van de regionale samenwerking klimaat

De oorspronkelijke samenwerkingsovereenkomst had een termijn van tien jaar. Deze termijn liep in 2020 af. Regio West-Brabant wil dat de samenwerking het thema klimaatadaptatie op zich neemt. In 2021 brengen we samen de kwetsbaarheden van de klimaatontwikkelingen in beeld en stellen een uitvoeringsprogramma op.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ **Kwaliteit**

Vooruitlopend op het uitvoeringsprogramma stelden we een aanpak op waarna we risicodialogen voeren. Het college stelt het uitvoeringsprogramma in 2022 vast.

Financiële afwijkingen

Tabel 2.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

2. Openbare ruimte	2021	2022	2023	2024	2025
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)					
<i>Thema Wegen en Verkeer</i>					
1 Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021	50- N				
2 Reserve kapitaallasten (vrijval)	- -				
3 Gladheidbestrijding	25- N				
4 Openbaar vervoer	21- N				
5 Kapitaallasten krediet Civiele werken projectgebied Romboutsstraat Made		6- N	6- N	6- N	6- N
<i>Thema Groen en speelvoorzieningen</i>					
6 Bomen	75- N				
7 Landschappelijke beplanting	15 V				
Diverse per saldo	7 V				
Totaal Openbare ruimte	150- N	6- N	6- N	6- N	6- N

Verschuiving tussen programma's

1 Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021	50 V				
Totaal verschuivingen tussen programma's	50 V	--	--	--	--

Mutatie reserves

2 Reserve kapitaallasten	9 V				
5 Reserve kapitaallasten		6 V	6 V	6 V	6 V
Totaal mutatie reserves	9 V	6 V	6 V	6 V	6 V

Totaal 2. Openbare ruimte na dekking	91- N	--	--	--	--

Toelichting financiële afwijkingen

Thema Wegen en verkeer

1. Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021

Zie toelichting Programma 3 - onderdeel 3b. Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021.

2. Reserve kapitaallasten (vrijval)

Het krediet met betrekking tot Parkeerplaatsen sportverenigingen en fietsvoorzieningen is voor een lager bedrag geactiveerd dan waarvoor het is gevoteerd. Het gevoteerde bedrag was in de Reserve Kapitaallasten gestort waardoor nu een deel vrijvalt.

3. Gladheidbestrijding

Door de strenge winter is meer onderhoud en reparaties aan machines uitgevoerd (€ 12.500) en daarnaast is ook meer wegezout aangeschaft (€ 12.500).

4. Openbaar vervoer

De inkomsten waar hier rekening mee werd gehouden, betrof de subsidie voor de Verbeterslag Toegankelijke haltes (€ 32.715). Echter, we hebben in 2020 een voorschot van 80% ontvangen, waardoor het te ontvangen bedrag in 2021 na afronding project veel lager is. Wel ontvangen we subsidie voor het vervoersoverzicht (vervoersfolder) maar dit bedrag is beperkt.

5. Kapitaallasten krediet Civiele werken projectgebied Romboutsstraat Made

Zie opgenomen toelichting in programma 3. bij onderdeel 7b.

Thema Groen en speelvoorzieningen

6. Bomen

Door de extreem droge zomers van de voorgaande jaren moeten we circa 60 bomen vervangen. Het inboetbudget plantmateriaal en voor de aanplant (werken door derden) dienen daarvoor respectievelijk met € 10.000 en € 20.000 eenmalig opgehoogd te worden. Als reactie op de droogte in voorgaande jaren is er ook meer dood hout ontstaan in de bomen en zijn er opnieuw bomen dood gegaan. Met name in het dorp Made is het opnieuw nodig om dode bomen te kappen en een snoeiachterstand weg te werken. Hiervoor is eenmalig een extra onderhoudsbudget benodigd van € 45.000.

7. Landschappelijke beplanting

De gebruikelijke periode om werkzaamheden uit te voeren is in het voorjaar. Het voorjaar 2021 kenmerkte zich door slecht weer. Daardoor was er minder budget nodig. Tevens herijken we de budgetten binnen groen. Voor 2021 ramen we eenmalig een bedrag van € 15.000 af.

3. Ruimte, wonen en economie

Inleiding Ruimte, wonen en economie

Inleiding

De hoofddoelstelling van het programma is:

- Het bevorderen van economische vitaliteit en werkgelegenheid in Drimmelen in een proactieve houding
- Drimmelen recreatief op de kaart zetten en de kansen benutten van het Nationaal Park De Biesbosch
- Drimmelen profileren als aantrekkelijke woongemeente
- Zorgen voor de bouw van voldoende woningen in alle kernen en in alle prijsklassen. Hierbij is gasloos en energie neutraal bouwen het uitgangspunt. Waar mogelijk wordt levensloopbestendig gebouwd
- Drimmelen energie neutraal in 2040.

In het coalitieprogramma Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! staat:

Het bevorderen van de economische vitaliteit en werkgelegenheid in Drimmelen in een proactieve houding. Drimmelen recreatief op de kaart zetten en de kansen benutten van Nationaal Park De Biesbosch. We zorgen voor de bouw van voldoende woningen in alle kernen en in alle prijsklassen. Hierbij is gasloos en energie neutraal bouwen het uitgangspunt en waar mogelijk levensloopbestendig.

Het programma is uitgewerkt in vijf thema's. De programmadoelstellingen zijn uitgewerkt in de volgende thema's en bijbehorende sub-doelstellingen:

1. Versterken vrijetijdseconomie
2. Versterken economische structuur
3. Wonen
4. Duurzaamheid
5. Leefomgeving.

3.1 Versterken vrijetijdseconomie

Wat willen we bereiken?

Drimmelen recreatief op de kaart zetten

Drimmelen recreatief op de kaart zetten en de kansen benutten van Nationaal Park De Biesbosch. We hebben hiervoor in 2020 extra ambtelijke capaciteit beschikbaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

Realisatie voetveer en verkenning toeristische mogelijkheden Hofmansplaat

In 2020 wordt in overleg met Staatsbosbeheer een plan opgesteld voor de Hofmansplaat. In 2021 zal in samenwerking met Staatsbosbeheer gestart worden met de eerste fase van het plan. De eerste fase omvat in ieder geval een voetveer van Drimmelen naar de Hofmansplaat en het op orde brengen van de bijbehorende infrastructuur (voetpaden, het aanbrengen van informatiepanelen). De plannen passen binnen het zoneringsplan van de Biesbosch.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitmaker

■ Kwaliteit

In 2020 is in overleg met Staatsbosbeheer een ambitieplan opgesteld voor de Hofmansplaat. Op basis van dit ambitieplan is in 2021 aan bureau Bloc opdracht gegeven om de haalbaarheid te onderzoeken van het in de vaart zetten van een pontje en de ontwikkeling van de Hofmansplaat. Eind 2021 wordt het onderzoek afgerond en advies uitgebracht. De plannen voor de Hofmansplaat vallen binnen het ontwerp-zoneringsplan voor de Biesbosch.

Samenwerking NLDelta

In 2020 is een nieuwe samenwerkingsvorm ontwikkeld voor NLDelta. In 2021 wordt de governance-structuur verder uitgewerkt. Een duidelijke positionering van de Biesbosch binnen NLDelta is voor de gemeente Drimmelen erg belangrijk.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitmaker

■ Kwaliteit

De partners in NLDelta werkten in de afgelopen jaren toe naar de status van Nationaal Park nieuwe stijl. Dit jaar bleek dat een breed draagvlak voor deze statusaanvraag nog ontbrak. Er worden gesprekken gevoerd over de reikwijdte en governance of organisatiestructuur. Voor onze gemeente zijn een duidelijke positionering van de Biesbosch, een compacte structuur en een duidelijke focus van NLDelta van groot belang.

Wat willen we bereiken?

Verbeteren toeristische infrastructuur en bereikbaarheid

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanlegplaatsen en afmeervoorzieningen Biesbosch

Op basis van het recreatief zoneringsplan wordt in 2021, in overleg met Staatsbosbeheer en de twee andere Biesbosch-gemeenten, in beeld gebracht hoe

het staat met de kwaliteit van en de behoefte aan aanlegplaatsen en afmeervoorzieningen.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitmaker

■ **Kwaliteit**

Naar verwachting wordt in 2022 het recreatief zoneringsplan voor de Biesbosch vastgesteld. Op basis daarvan zal een inventarisatie worden gemaakt voor de aanlegplaatsen en afmeervoorzieningen in de Biesbosch.

Herontwikkeling Kleine Schans / Zuidwaterlinie

In 2020 is begonnen met het opstellen van een plan voor de herontwikkeling van de Kleine Schans. In 2021 wordt dat voortgezet en wordt de eerste fase uitgevoerd. Om meer bekendheid te geven aan de Kleine Schans wordt samengewerkt binnen het project Zuiderwaterlinie.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitmaker

■ **Kwaliteit**

Het plan voor de Kleine Schans wordt bijgesteld op basis van het beschikbaar budget. Het plan wordt nog dit najaar voorgelegd aan de gemeenteraad. Het plan wordt in 2022 uitgevoerd. Om meer bekendheid te geven aan de Kleine Schans wordt samengewerkt binnen het project Zuiderwaterlinie.

Verbetering jachthaven Terheijden

In 2020 zijn er verbeteringen doorgevoerd in de haven van Terheijden. De plannen voor de dijkverzwaring zijn in voorbereiding. Na de dijkverzwaring zal de haven worden verkocht.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitmaker

■ **Kwaliteit**

De gemeente en het waterschap verschillen van mening over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan de nieuwe damwand in de haven Terheijden. In het verleden (jaren zestig) kreeg de gemeente een vergunning om een damwand te plaatsen. De kosten voor het in stand houden zijn voor de gemeente. De gemeente is en blijft eigenaar van de damwand. De uitvoering van het werk besteden we uit aan het waterschap. Zij neemt dit werk mee bij het verbeteren van de keringen langs de Mark. De verwachting is dat het waterschap de werkzaamheden in 2023 uitvoert. De werkzaamheden van het waterschap hebben zowel tijdens de uitvoering als daarna grote impact op de haven van Terheijden. Er wordt rond de haven een dijk aangelegd en ter hoogte van het Havenplein komt een kademuur. Om alles mogelijk te maken zullen bomen moeten worden gekapt. Onze inzet is om de overlast van de werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken. We zijn in overleg met het waterschap over de maatregelen en met name de compensatie van bomen. Daarmee proberen we de kwaliteit van het gebied rondom de haven te verbeteren.

Zonering Biesbosch

In 2020 is de recreatieve zoneringskaart vastgesteld. In 2021 zullen we de eerste ervaringen op doen met de zonering. Op basis van de zoneringskaart zal in overleg met Staatsbosbeheer en de twee andere Biesbosch-gemeenten in beeld worden gebracht welke maatregelen nodig zijn om de zonering te laten functioneren.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitemaker

■ **Kwaliteit**

In 2021 is het concept-plan voor de recreatieve zonering van de Biesbosch door Staatsbosbeheer toegelicht aan de gemeenteraad. Op aandringen van de gemeenteraad gaat Staatsbosbeheer het concept-zoneringsplan herzien en bespreken met de Biesboschgemeenten (Altena, Dordrecht en Drimmelen) en het Biesboschnetwerk (ondernemers, gebruikers en vrijwilligers uit het gebied). Het aangepaste zoneringsplan zal begin 2022 worden aangeboden aan de gemeenteraad. De gemeenteraad krijgt daarbij de gelegenheid om wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

3.2 Versterken economische structuur

Wat willen we bereiken?

Bevorderen vitaliteit en werkgelegenheid

Het bevorderen van de economische vitaliteit en werkgelegenheid in Drimmelen (met een proactieve houding).

Wat gaan we daarvoor doen?

Sociaal- cultureel dorpshart Made

In het najaar van 2020 wordt de raad gevraagd een besluit te nemen over de verdere ontwikkeling van het sociaal-culturele dorpshart Made. Op basis van dat besluit worden de plannen verder uitgewerkt. De raad wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitemaker, Jan-Willem Stoop

■ **Kwaliteit**

Na het raadsbesluit op 28 januari 2021 is het vlekkenplan voor de herbestemming van de Bernarduskerk en het stedenbouwkundig plan voor de gebiedsontwikkeling verder uitgewerkt. Dit heeft onder andere geresulteerd in het voorlopig ontwerp (interieur en exterieur) voor de Bernarduskerk en het in procedure brengen van het (voor)ontwerpbestemmingsplan. Tijdens de informatieronde op 9 september 2021 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken en de vervolgstappen. De raad is toen ook geïnformeerd over het gesprek tussen Breda Bouw en BOEi over de stijgende bouwkosten en de opgaven die er

liggen rond de financiering van de herbestemming van de Bernarduskerk. Als daar meer over bekend is zullen we de gemeenteraad informeren.

3.3 Wonen

Geen afwijkingen.

3.4 Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Drimmelen energieneutraal in 2040

In 2018 is het werkveld van de Energietransitie enorm sterk in beweging gekomen. Om actief aan de slag te gaan met de raadsmotie 'dorpen in 2040 energieneutraal' en initiatieven van bewoners en bedrijven te ondersteunen, is bij de Kadernota 2020 extra ambtelijke capaciteit beschikbaar gesteld voor 2020 en 2021.

Wat gaan we daarvoor doen?

Transitievisie Warmte

In 2021 stellen we de Transitievisie Warmte (TVW) vast. In de visie wordt opgenomen welke dorpen / buurten wanneer aardgasvrij zullen worden. Voor de korte termijnplanning wordt ook opgenomen aan welke alternatieve bronnen gedacht wordt. Deze TVW kan een vervolg zijn op het Plan van Aanpak Energie neutrale Dorpen. In 2020 is een eerste start gemaakt met de TVW.

Portefeuillehouder: Jürgen Vissers

■ Kwaliteit

De kick-off met inwoners en stakeholders voor de Transitievisie Warmte (TVW) is gehouden, evenals diverse gesprekken met stakeholders. Er wordt hard gewerkt om een goede analyse te maken van de mogelijkheden binnen onze gemeente om onze dorpen / buurten aardgasvrij te krijgen (voor 2030/2050). Het concept zal eind 2021 klaar zijn en begin 2022 worden voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Verduurzaming Amerwarmtenet

In 2020 start waarschijnlijk een langdurige vergunningsprocedure voor het project geothermie (=aardwarmte) in het zoekgebied van de glastuinbouw Plukmade. De procedure rond de natuurvergunning heeft geleid tot vertraging van het proces rondom de biomassa installatie op Plukmade. Op basis van de besluitvorming bij de Provincie zal de ontwikkeling van de biomassa-installatie in 2021 worden voortgezet. Met de partners van de Samenwerkingsovereenkomst Verduurzaming Amerwarmtenet wordt eind 2020 een nieuwe overeenkomst opgesteld. Op basis van deze overeenkomst zetten we de samenwerking rond het Amerwarmtenet in 2021 voort.

Portefeuillehouder: Jürgen Vissers

■ **Kwaliteit**

Voor het project geothermie (aardwarmte) in het Glastuinbouwgebied Plukmade is door het ministerie van Economische zaken en Klimaat een positief besluit genomen op de mer-aanmeldnotitie. Hierop volgt een Omgevingsvergunning aanvraag die door EZK wordt behandeld. Vanwege ontwikkelingen op energiegebied is het project, dus ook de aanvraag, met een half jaar uitgesteld en wordt medio 2022 verwacht.

De besluitvorming van de Provincie rondom de Biomassa installatie is tot op heden niet opgepakt.

Door de partijen is besloten om de Samenwerking Programma Amernet te continueren tot 31 januari 2023 op basis van oude overeenkomst. Steeds wordt bekeken hoe de aansluiting gezocht moet worden met bovenregionale samenwerking en uitvoeringsplannen Re(k)s Midden-en West-Brabant.

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

De verduurzaming van het gemeentehuis is afgerond. Vanwege covid-19 heeft een aanpak van andere gemeentelijke gebouwen stilgelegen, maar de verwachting voor 2022 is dat we hierin, samen met de beheerders, duurzame stappen maken.

Portefeuillehouder: Jürgen Vissers

■ **Kwaliteit**

De verduurzaming van het gemeentehuis is afgerond. Vanwege covid-19 heeft een aanpak van andere gemeentelijke gebouwen stilgelegen, maar de verwachting voor 2022 is dat we hierin, samen met de beheerders, duurzame stappen maken.

3.5 Leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Drimmelen profileren als een aantrekkelijke woongemeente met een vitaal buitengebied

Wat gaan we daarvoor doen?

Inventarisatie VAB-locaties

Door bureau Beeck wordt in 2021 een onderzoek uitgevoerd naar de VAB-locaties en ontwikkelmogelijkheden in onze gemeente. Dat onderzoek geeft inzicht in de omvang van de problematiek en biedt bouwstenen voor mogelijke oplossingen. Op basis van deze bouwstenen worden in overleg met betrokken eigenaren locatiegerichte oplossingen ontwikkeld.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ **Kwaliteit**

Door bureau Beeckk wordt in 2021 een onderzoek uitgevoerd naar de VAB-locaties en ontwikkelmogelijkheden in onze gemeente. Dat onderzoek geeft inzicht in de omvang van de problematiek en biedt bouwstenen voor mogelijke oplossingen. Op basis van deze bouwstenen worden in overleg met betrokken eigenaren locatiegerichte oplossingen ontwikkeld.

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022. In 2021 vind het grootste deel van de invoering plaats. Vanaf 1 januari 2022 tot 1 juli 2022 werken we al zoveel mogelijk in de geest van de Omgevingswet. Door het uitstel loopt een aantal invoeringsactiviteiten door in 2022. Het gaat dan om:

- het testen van de nieuwe werkprocessen. Dit doen we al in 2021, maar dit loopt door in 2022;
- het testen en aanpassen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de gemeentelijke software;
- het maken van vragenbomen (soort vergunningencheck) voor onze top 10-activiteiten (zoals de aanvraag voor het kappen van een boom). Dit willen we in het eerste kwartaal van 2022 afronden, zodat we daarna nog de tijd hebben om dit te testen.
- borging in de organisatie van het werken volgens de Omgevingswet;
- vaardigheidstrainingen. De trainingen basiskennis worden in 2021 afgerond. In 2021 wordt ook een start gemaakt met de vaardigheidstrainingen, dit loopt door in 2022;
- het opstellen van het participatiebeleid.

Door het uitstel schuiven de volgende werkzaamheden door naar 2022:

- de verdiepingsopleidingen voor onze medewerkers. Deze kunnen het beste zo kort mogelijk op de inwerkingtreding plaatsvinden;
- het vaststellen van de legesverordening op basis van de Omgevingswet. De voorbereiding hiervoor start al wel in 2021;
- het vaststellen van de aangepaste verordeningen, de voorbereidingen starten al wel in 2021;
- het kantelmoment voor het niet meer aannemen van bestemmingsplanprocedures voor nieuwbouwprojecten schuift een half jaar door (naar 1 januari 2022);
- de communicatiecampagnes voor onze inwoners en ondernemers.

Ook de voorbereidingen voor het omgevingsplan lopen door in 2022. Vanaf 1 juli 2022 hebben we een tijdelijk omgevingsplan. Maar uiterlijk 31 december 2029 moet er een omgevingsplan nieuwe stijl (een omgevingsplan dat volledig voldoet aan de Omgevingswet) zijn. Het plan van aanpak (transitieplan) hiervoor maken we in 2022 af en leggen we dan ter besluitvorming voor. Daarna volgt uitvoering van dit plan van aanpak.

Het kan zijn dat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) op 1 juli 2022 nog niet helemaal op orde is. Naast het DSO moeten we dan werken met tijdelijke alternatieve maatregelen. Als dit zo is, moeten wij deze in het laatste kwartaal

van 2021 en in de eerste helft van 2022 invoeren en testen. Ook moeten medewerkers hiermee oefenen.

In de eerste helft van 2022 komt er een nazorgplan. In dit plan staat hoe we de invoering van en het werken met de Omgevingswet na 1 juli 2022 kunnen doorontwikkelen.

Voor de invoering van de Omgevingswet is een invoeringsbudget beschikbaar gesteld van bijna 1 miljoen euro over de jaren 2017 t/m 2021. Uit dit invoeringsbudget zijn/worden onder andere de omgevingsvisie, het transitieplan omgevingsplan, de opleidingen, de implementatie van de digitaliseringskant (plansoftware, vergunningen-, toezicht- en handhavingssysteem, DSO, toepasbare regels/vragenbomen top 10-activiteiten en diverse koppelingen) en communicatie-activiteiten betaald. Vanwege uitstel van de Omgevingswet is het de bedoeling het restant van het invoeringsbudget over te hevelen naar 2022.

Ook voor de structurele effecten is al een en ander geborgd:

- 2 fte voor functioneel beheer;
- structureel € 130.000 voor beheer van het DSO, de bruidsschat, koppelingen en dergelijke;
- structureel budget voor het opstellen van het omgevingsplan nieuwe stijl (circa € 50.000 structureel);
- € 100.000 structureel voor invulling (nieuw) beleid.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ **Kwaliteit**

De gemeente Drimmelen is aangesloten op de oefenomgeving van de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). In 2021 deed de gemeente samen met enkele andere gemeenten in Nederland mee aan een ketentest van de VNG. Dan test je het DSO, je plansoftware en je vergunningensoftware. Hieruit kwamen punten naar voren, die we als gemeente aan moeten pakken, maar ook verbeterpunten voor het DSO. Het ontwikkelen van vragenbomen en een vergunningcheck (toepasbare regels) stonden hierdoor op een lager pitje.

Het experiment vergunningtafel is vervangen door het regionale traject hiervoor (de gemeente Drimmelen is hiervan ook de trekker). Voor de omgevingstafel zijn formats gemaakt, waarmee nu wordt geoefend. Eind dit jaar moet dit tot definitieve formats en afspraken leiden. De nieuwe werkprocessen voor de gemeente Drimmelen zijn klaar, maar worden op dit moment nog volgens de procesinrichting van de VNG (GEMMA) opgezet. Het testen van deze processen start in het laatste kwartaal van 2021. Dit kan nog tot aanpassing van de processen leiden. Voor de borging van het werken met de Omgevingswet is in beeld gebracht wat er verandert voor verschillende functies binnen de organisatie. Besloten is die borging te koppelen aan de Strategische Personeelsplanning. Hiervoor wordt nu een aanpak gemaakt.

Voor het transitieplan omgevingsplan (plan van aanpak om te komen van het tijdelijk omgevingsplan tot het omgevingsplan nieuwe stijl) is een bureau ingehuurd (deze zomer). Na de zomer start het opstellen van dit

transitieplan. De gemeente Drimmelen zit ook in de regionale werkgroep die handboeken opstelt voor het wijzigen van een omgevingsplan en voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Het concept van deze handboeken is klaar. Dit jaar zijn de definitieve versies nog klaar.

De opleidingen voor de basiskennis en vaardigheden zijn aanbesteed. Net voor de zomer zijn de opleidingen ook uitgerold binnen de organisatie. In het laatste kwartaal van 2021 vindt de aanbesteding van de verdiepende opleidingen plaats. Deze opleidingen vinden in de eerste helft van 2022 plaats.

De communicatiestrategie met uitvoeringsplan is bijna klaar. De uitvoering hiervan start in het laatste kwartaal van 2021. Ondertussen vinden er wel communicatie-activiteiten plaats op intranet en de website. Ook vinden er informatiebijeenkomsten plaats.

De uitvoering loopt dus niet helemaal volgens wat er in de begroting 2021 staat. Oorzaak hiervoor is het uitstel van de Omgevingswet tot 1 juli 2022. Hierdoor lopen activiteiten zoals opleidingen, oefenen/testen, transitieplan Omgevingsplan door in 2022. Andere activiteiten, zoals de communicatiecampagnes en verdiepingsopleidingen, zijn doorgeschoven naar 2022. De gevolgen van het uitstel en de gevolgen daarvan voor de invoering van de Omgevingswet zijn in beeld gebracht. Het college heeft hier mee ingestemd en de raad is hierover geïnformeerd. De invoering van de Omgevingswet verloopt nog volgens de nieuwe planning.

Sanering asbestdaken

Doordat het wetsvoorstel voor verplichte sanering van asbestdaken is verworpen door de Eerste Kamer, zijn er onvoldoende kansen om succesvol sanering van asbestdaken te stimuleren. Daar wordt nu dan ook niet op ingezet. Er blijft aandacht voor de landelijke ontwikkelingen op dit onderwerp en de verdere koers van de Minister in dit dossier.

Portefeuillehouder: Jan-Willem Stoop

■ Kwaliteit

In verband met het uitstel van het wetsvoorstel en onduidelijkheid over de landelijke subsidiemogelijkheden (al dan niet in combinatie met verduurzaming) hebben we dit tijdelijk 'on hold' gezet. Zodra er meer zicht komt vanuit het Rijk hoe met dit onderwerp om te gaan en of er subsidieregelingen gaan komen, kunnen we een effectieve stimuleringscampagne opzetten. Gezien de huidige onduidelijkheid daarover en andere prioriteiten in de samenleving, lijkt het nu niet het juiste moment om te investeren in een dergelijk campagne.

Financiële afwijkingen

Tabel 3.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

3. Ruimte, wonen en economie	2021	2022	2023	2024	2025
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)					
<i>Thema Versterken vrijetijdseconomie</i>					
1 Toeristenbelasting (Covid-19)	49 V				
<i>Thema Versterken economische structuur</i>					
2 Land- en tuinbouwgronden	32 V				
<i>Thema Ruimte</i>					
3a Omgevingswet: overheveling budgetten naar 2022	198 V	198- N			
3b Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021	165 V				
3c Ruimtelijke ordening (verschuiving budget omgevingswet)	45- N				
4 Toezicht bouw- en brandveiligheid	127 V	127- N			
<i>Thema Wonen</i>					
5a Actieve grondexploitaties	10- N				
5b Faciliterende grondexploitaties	289 V				
6 Faciliterend grondbeleid (geen raadsbesluit / geen overeenkomst)	53- N				
7a Overige grondzaken	34 V				
7b Overige grondzaken: verkoop gronden Romboutstraat te Made	296 V				
8 Correctie budgetoverheveling BAG 2020	- -				
<i>Thema Duurzaamheid</i>					
9 Afval: Attero	175 V				
10 Afval(stoffenheffing)	4 V				
11 Energietransitie: Groene daken	50 V	50- N			
12 Vacatures / inhuur	183- N				
Totaal Ruimte, wonen en economie	1.126 V	375- N	- -	- -	- -
Verschuiving tussen programma's					
3b Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021 (Prg. 1)	17- N				
3b Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021 (Prg. 2)	50- N				
3b Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021 (Overhead)	54- N				
12 Vacatures / inhuur	183 V				
Totaal verschuivingen tussen programma's	63 V	- -	- -	- -	- -
Mutatie reserves					
3a Algemene reserve	198- N	198 V			
5a Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf	11 V				
5a Reserve ruimtelijke ontwikkelingen	13 V				
5b Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf	2- N				
5b Reserve groenaanleg	3 V				
5b Reserve ruimtelijke ontwikkelingen	328- N				
7b Reserve Ruimtelijke ontwikkelingen: Romboutstraat (krediet)	26 V				
7b Reserve Kapitaallasten: Romboutstraat (krediet)	118- N				
8 Reserve claims	77- N				
9 Algemene reserve (Attero)	175- N				
11 Reserve SID	50- N	50 V			
Totaal mutatie reserves	894- N	248 V	- -	- -	- -
Totaal 3. Ruimte, wonen en economie na dekking	295 V	127- N	- -	- -	- -

Toelichting financiële afwijkingen

Thema Versterken vrijetijdseconomie

1. Toeristenbelasting (Covid-19)

Voor de toeristenbelasting verwachten we € 49.000 hogere opbrengsten dan begroot.

Dit wordt veroorzaakt door enerzijds de hoger gerealiseerde opbrengst over 2020 van € 66.000 en anderzijds de lager verwachte opbrengst in 2021 door nog deels een effect door de Covid-19 maatregelen. Voor 2020 was de inschatting gemaakt op basis van het landelijk verwachte effect op de toeristenbelasting door de Covid-19 maatregelen. Voor onze gemeente blijken deze effecten door met name de waterrecreatie minder groot.

Thema Versterken economische structuur

2. Land- en tuinbouwgronden

In 2021 wordt agrarische grond aan de Nieuwstraat Wagenberg verkocht. Onder aftrek van kosten zijn per saldo de verkoopopbrengsten ca. € 32.500.

Thema Ruimte

3. Omgevingswet

a. Omgevingswet: overheveling budgetten naar 2022

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022. Dit heeft gevolgen voor de invoering van de Omgevingswet in de gemeente Drimmelen. De lijn is dat we zoveel mogelijk dit jaar nog af willen ronden. Maar voor een aantal uitvoeringsactiviteiten is uitstel tot 2022 of uitloop naar 2022 onvermijdelijk. Het gaat dan om de verdiepingsopleidingen, het transitieplan om te komen tot het omgevingsplan nieuwe stijl, de publiekscampagnes, de borging van het nieuwe werken in de organisatie, participatiebeleid, aanpassing van de legesverordening en bepaalde digitaliseringsactiviteiten. Hierdoor besteden we dit jaar niet het hele invoeringsbudget Omgevingswet. Omdat de activiteiten uitlopen in of uitgesteld zijn tot 2022, maken we de kosten nog wel. Maar dan in 2022 in plaats van in 2021. We schatten in dat daarom € 198.000 van het budget voor de Omgevingswet door kan schuiven naar 2022.

b. Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021

De Omgevingswet is wederom uitgesteld (tot 1 juli 2022). Hierdoor lopen een aantal activiteiten door in 2022 en enkele activiteiten zijn doorgeschoven naar 2022. Het capaciteitsknelpunt was hierdoor minder groot. De werkzaamheden moeten echter alsnog plaatsvinden, het capaciteitstekort schuift hiermee dus door naar 2021/2022. Omdat de betreffende afdelingen zelf beter zicht hebben op de knelpunten, is het ook beter als deze budgetten naar de desbetreffende budgethouders/afdeling worden overgeheveld.

Ook het restant invoeringsbudget 2020 voor digitalisering wordt veroorzaakt door uitstel van de Omgevingswet. Deze kosten worden alsnog in 2021 en 2022 gemaakt. Omdat dit nauw raakt aan de andere budgetten voor ICT, is het beter om dit restantbedrag over te hevelen naar afdeling Middelen.

c. Ruimtelijke ordening (verschuiving budget omgevingswet)

Zie toelichting punt b.

4. Toezicht bouw- en brandveiligheid

Wegens extreme krapte op de arbeidsmarkt voor bouwkundig personeel, is het niet mogelijk geweest om alle vacatures voor bouwtoezicht (tijdig) in 2021 in te vullen. Daardoor is een deel van het werk blijven liggen. Met de overheveling van dit budget naar 2022 wordt ingezet op het inlopen van de in 2021 opgebouwde achterstand.

Thema Wonen

5a. Actieve grondexploitaties

In het project Prinsenvolder worden een aantal werkzaamheden nog uitgevoerd. In 2021 wordt dit project afgerond en de grondexploitatie afgesloten.

Op het Degaterrein hebben wij een perceel grond verkocht. De winstneming en de stortingen ten gunste van de reserve ruimtelijke ontwikkeling worden in 2022 verantwoord conform de hiervoor geldende regels. In 2022 verwachtten wij nog een aantal werkzaamheden voor woonrijp maken uit te voeren waarna deze grondexploitatie in 2022 naar verwachting met een positief saldo afgesloten wordt.

De Kavels Antwerpsestraat / Geraniumstraat zijn verkocht. Ook hier is de winstneming en de stortingen ten gunste van de reserve ruimtelijke ontwikkeling gedeeltelijk uitgevoerd conform de hiervoor geldende regels en de restant boekwaarde verantwoord op de balans. De werkzaamheden voor het woonrijp maken staan gepland voor medio 2022 waarna deze grondexploitatie naar verwachting met een positief saldo afgesloten wordt.

Voor het E-veld heeft afgelopen zomer de gunning plaatsgevonden om de ontwikkeling van de woningen ter hand te nemen. De verkoopovereenkomst met de ontwikkelaar is op 30 september 2021 ondertekend. De verwachte verkoop van de woningen vindt plaats begin 2022 waarna in het voorjaar van 2022 met de bouw gestart gaat worden. Het bouw- en woonrijp maken gaan wij de voorbereidingen ter hand nemen en de uitvoerende werken eind 2021 starten.

Tot slot zijn de voorbereidende werkzaamheden voor de ontwikkeling van het Centrumplan te Made actief. Voor de verwachte verliezen is de voorziening opgehoogd met een bedrag van € 13.987 tot een bedrag van € 499.987.

In bijlage 2 zijn de vijf geactualiseerde exploitatieopzetten bijgevoegd.

5b. Faciliterende grondexploitaties (raadsbesluit / overeenkomst)

Voor diverse woningbouwprojecten worden ambtelijke voorbereidingskosten gemaakt die later verhaald worden op ontwikkelaars. Hierbij wordt het volledige uurtarief (inclusief opslag) in rekening gebracht. Door langdurige voorbereiding van diverse woningbouwprojecten, waar in de beginfase geen rekening mee is gehouden bij het afsluiten van de anterieure overeenkomsten, geeft dit voor 2021 een nadeel van ca. € 38.000. Dit bedrag bestaat hoofdzakelijk uit kosten ambtelijke uren en juridische bijstand. Ten opzichte van de voorjaarsnota 2021 zijn thans grotere woningbouwprojecten in Made gestart. Dit betreft

Zijlbergestraat en de Leeuwerikstraat. Deze zijn gezamenlijk goed voor ca. 150 woningen.

6. Faciliterend grondbeleid (geen raadsbesluit / geen overeenkomst)

In 2021 zijn bestemmingsplannen voor woningbouwprojecten in voorbereiding genomen. Hiervoor zijn nog geen exploitaties vastgesteld. De voorbereidingskosten minus de eventueel te verwachte bijdrage planvoorbereiding resulteert in 2021 met een extra nadeel van ca. € 53.000. Dit betreft voornamelijk kosten ambtelijke inzet.

7a. Overige grondzaken

Voor de afrondende werkzaamheden beleid reststroken is inhuur verlengd in het 2e halfjaar 2021 (€ 31.500). De extra kosten voor taxaties (juridische) advieskosten worden gemaakt vooruitlopend op verkoop van gemeentegronden en af te sluiten zakelijke rechten c.q. huurovereenkomsten gemeentegronden (€ 25.100). Aan extra inkomsten wordt een bedrag verwacht van (€ 90.525). Dit wordt veroorzaakt door: verhuren diverse gronden (€ 6.025); verhuren zakelijke rechten (€ 6.200); verkoop reststroken (€ 4.450) en verkoop gemeentegronden oude jachthaven Drimmelen (€ 73.850).

7b. Overige grondzaken: verkoop gronden Romboutstraat te Made

Voor de woningbouwontwikkeling aan de Romboutsstraat / Van Gilsaan in Made zijn gemeentegronden verkocht (netto opbrengst € 295.512). Voor herinrichting parkeerplaatsen en groenrenovatie buiten het plangebied wordt voorgesteld een krediet te voteren van € 117.500. Dit krediet wordt gedekt door de bijdrage reserve Ruimtelijke Ontwikkelingen (vanuit het project € 26.250) en uit de netto verkoopopbrengst grond (= € 91.500). Per saldo resulteert dit in een voordeel voor de begroting van ca. € 204.000 (na aftrek voornoemde mutaties).

Het krediet inclusief de dekking kapitaallasten zijn opgenomen in programma 2. Het project Romboutsstraat inclusief de bijdrage in de reserve is opgenomen bij faciliterend grondbeleid (onderdeel 5b).

8. Correctie budgetoverheveling BAG 2020

In de Voorjaarsnota 2021 is de geraamde claim (via budgetoverheveling) ingetrokken. Dit is correct verwerkt in programma 3, maar niet in de Reserve Budgetoverheveling. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Thema Duurzaamheid

9. Afval: Attero

Bij arbitraal eindvonnis van 25 juli 2019 heeft het Scheidsgerecht de gewesten en gemeenten in Arbitrage II vervolgens veroordeeld tot betaling van de suppletievergoedingen aan Attero vanwege de minderleveringen in 2015, 2016 en januari 2017. Voor Drimmelen betekende dit dat we € 174.626,27 exclusief BTW (€ 211.297,79 inclusief BTW) moesten betalen. Dit is in de Najaarsnota 2019 verwerkt (dekking uit Algemene reserve).

Het Scheidsgerecht had de vorderingen van Attero met betrekking tot de hoofdsommen toegewezen. Het Hof Den Haag heeft in de vernietigingsprocedure op 29 juni 2021 de arbitrale vonnissen uit de hiervoor genoemde arbitrage

vernietigd. Dit resulteerde dat Attero de reeds gedane vorderingen terug moest betalen aan de gewesten (gemeenten). Zoals gezegd betreft het hier voor onze gemeente een teruggave van € 174.626,27 (exclusief BTW) en een bedrag van € 7.702,73 aan rentevergoeding. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 174.626,27 te storten in de Algemene reserve. De rentevergoeding wordt conform de BBV voorschriften verantwoord op programma Algemene dekkingsmiddelen.

10. Afval(stoffenheffing)

De grootste nadelen zijn het gevolg van het naar beneden bijstellen van de verwachte inkomsten van het PMD-afval, de extra kosten voor het vervangen van de manchetten van de glascontainers en de verhoging van de inzamelkosten over de gehele breedte. Ook de stort- en verwerkingskosten van de afvalhoeveelheden (tonnages) van de milieustraat is op onderdelen naar boven bijgesteld. Het uiteindelijke voordeel van € 3.862 komt door de bijstelling van de BTW-component (hogere toerekening).

11. Energietransitie: groene daken

Bij de voorjaarsnota is door de gemeenteraad een amendement aangenomen voor een subsidieregeling Groene Daken. De komende maanden wordt de subsidieregeling opgesteld en ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Op basis van het aangenomen amendement is bij de voorjaarsnota een bedrag van € 50.000 bij geraamd voor uitvoering van de regeling. Voorgesteld wordt dit bedrag over te hevelen naar 2022. De subsidieregeling wordt namelijk in 2022 uitgevoerd.

12. Vacatures / inhuur

Binnen de afdeling grondgebied is sprake van twee langdurig zieke collega's. Om de werkzaamheden toch voortgang te laten vinden wordt extern ingehuurd. Het gaat hier om in huur op het gebied van economie en vrijetijdseconomie.

4. Sociaal domein

Inleiding Sociaal domein

Inleiding

De hoofddoelstelling van het programma is:

We hebben een inclusieve samenleving, waarbij iedereen ongeacht leeftijd, sociale klasse, afkomst of beperking, in de gemeente Drimmelen mee kan doen aan activiteiten op het gebied van onderwijs, werk, sport en ontmoeting, zorg en welzijn. Iedereen neemt hierbij zijn eigen verantwoordelijkheid en ondersteunt de mensen in zijn omgeving. Mensen die het niet redden met hulp van mensen uit hun omgeving of algemene voorzieningen, krijgen ondersteuning van de gemeente.

In het coalitieprogramma Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! staat:

Drimmelen is een gemeenschap waar mensen naar elkaar omkijken en waar we er samen voor zorgen dat iedereen mee kan doen aan alles wat een samenleving maakt. Om dat in de toekomst ook zo te houden, willen we stevig inzetten op preventie en innovatie binnen alle onderdelen. Sport en cultuur met sportieve en culturele evenementen zijn belangrijke dragers van een gezonde, gelukkige en vitale samenleving. We willen een relatie leggen met de ambities in het sociale domein. Onze buurthuizen dragen bij aan ontmoeten, meedoen en gezelligheid. Het stimuleren van sport, ontmoeten, cultuur en hiervoor ruimten faciliteren die zo optimaal mogelijk benut worden. De gemeente richt zich primair op breedtesport en faciliteert evenementen.

Het programma is uitgewerkt in vijf thema's. De programmadoelstellingen zijn uitgewerkt in de volgende thema's en bijbehorende subdoelstellingen:

1. Opgroeien en opvoeden
2. Zorg voor kwetsbare burgers
3. Participatie door werk en maatschappelijke inzet
4. Sport en bewegen
5. Sociaal culturele accommodaties.

4.1 Opgroeien en opvoeden

Wat willen we bereiken?

Ouderen en kinderen helpen in het zelfstandig oplossen van problemen

Ouderen en kinderen helpen in het zelfstandig oplossen van uiteenlopende problemen waardoor de instroom van jongeren in de geïndiceerde jeugdzorg zoveel mogelijk wordt beperkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheersing kosten jeugdzorg

De gemeente Drimmelen maakt onderdeel uit van de samenwerkingsregio jeugdzorg West-Brabant Oost (WBO). Binnen deze regio maken we samen beleid en regelen we de inkoop van de specialistische jeugdzorg volgens de in 2020 door de gemeenteraad vastgestelde kaders. De vraag naar jeugdzorg blijft groot en de budgetten beperkt. Daarom startten we medio 2020 met de Taskforce jeugd in samenwerking met gemeente Geertruidenberg. We zijn immers gezamenlijk verantwoordelijk voor de toegang van jeugdzorg, het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). De opdracht aan de Taskforce is om lokale beheersmaatregelen in te zetten, in aanvulling op de regionale beheersmaatregelen. Het doel is om kwalitatief goede jeugdzorg te blijven bieden aan jeugdigen in onze gemeenten die dat nodig hebben. Maar hierbij de groei van de kosten voor de niet vrij toegankelijke jeugdzorg te beperken. Naast de inzet van beheersmaatregelen wordt ook gewerkt aan een cultuuromslag.

Portefeuillehouder: Jürgen Vissers

■ **Kwaliteit**

Ondanks alle inspanningen, zowel regionaal als lokaal, zien we toch een aanzienlijke stijging in de jeugdzorgkosten op basis van de meest recente jaarprognose voor 2021. De toename wordt veroorzaakt door de groei van het aantal jeugdigen met een vorm van jeugdzorg, maar ook omdat de duur en omvang van zorgtrajecten toenemen. De kostenstijging heeft vooral betrekking op de zorgvormen: jeugdbescherming, landelijke transitiearrangementen (LTA-zorg) en ambulante zorg. Juist naar de eerste twee zorgvormen wordt verwezen door verwijzers waar we als gemeente niet of nauwelijks invloed op hebben. De kosten specialistische jeugdzorg (inclusief pgb's en Jeugdbeschermingsmaatregelen) kennen een sterk onzeker element. Eén jeugdige meer of minder in zorg kan, in uitzonderlijke casussen, veel verschil maken. Daarnaast is de invloed op het verwijzgedrag van bepaalde verwijzers beperkt. Denk aan rechters, medisch specialisten en gecertificeerde instellingen.

We zien sinds begin 2020 een sterke toename in jeugdbeschermingsmaatregelen. Een zorgvorm die juist voor 2020 meerdere jaren zeer stabiel was in omvang. De huidige cijfers 2021 laten een voorzichtige stagnatie zien van de groei in aantal jeugdigen, maar helaas nog geen daling. We zien de duur van de zorgtrajecten langzaam toenemen. Het vermoeden bestaat dat de toename in jeugdbeschermingsmaatregelen samenhangt met de coronapandemie en nog enige tijd na zal ijlen. Deze maatregelen worden afgegeven door verwijzers waar we als individuele gemeente nauwelijks invloed op uit kunnen oefenen.

Daar waar we het aantal jeugdigen met verblijfszorg in lijn met het uitgezette beleid vanaf 2019 voorzichtig zagen dalen, zien we sinds eind 2020 weer een kleine stijging. In het eerste half jaar van 2021 lijkt deze stijging te stabiliseren en niet verder door te zetten. Juist verblijfszorg is een dure vorm van zorg. Het beleid is: "zo thuis als mogelijk". Dat wil

zeggen dat wanneer een kind niet thuis kan wonen de voorkeur gaat naar (netwerk) pleegzorg of een gezinshuis. Gezinshuiscare zien we verder toenemen. Deze zorg is aanzienlijk goedkoper dan de reguliere verblijfszorg, het blijft echter dure zorg. Ambulante zorg daalde in omvang in het eerste kwartaal 2021, maar stijgt weer sterk vanaf het tweede kwartaal. Ook zien we een toename in de duur van de zorgtrajecten. Wat eveneens een kosten verhogend effect heeft.

Een opvallende stijging in 2021 zien we in de zorgvorm: LTA-zorg (landelijke transitiearrangementen). Een toename van jeugdigen met zeer dure zorgproducten omdat het complexe zorg betreft. Als individuele gemeente hebben we hier geen invloed op. Deze zorg is landelijk georganiseerd en wordt voornamelijk verwezen door medisch specialisten. Als gemeente zijn we hier niet bij betrokken, maar betalen wel de rekening.

Ook de kosten voor de persoonsgebonden budgetten (PGB's) stijgen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat verwijzingen een grotere omvang kennen in zorguren en niet zozeer in de groei van het aantal jeugdigen met een PGB.

De Coronapandemie heeft voor veel gezinnen tot onrust en problemen geleid. Een deel van de toename in jeugdzorg hangt hier dan ook vermoedelijk mee samen. Dit is niet één op één aan te tonen.

Ondanks deze stijgingen zien we de eerste effecten van de Taskforce (zie raadsbrief Taskforce jeugdzorg). Dit project zorgt ervoor, dat de verschillende kosten niet nog verder oplopen (zie raadsbrief Taskforce jeugdzorg). Wat wel het geval was geweest als we de Taskforce niet waren gestart.

We ontvangen voor 2022 extra middelen van het Rijk voor de jeugdzorg onder voorwaarden van medewerking aan de transformatie van de jeugdzorg. Besluitvorming over structurele middelen wordt overgelaten aan een nieuw kabinet, we mogen echter de inkomsten tot een maximum van 75% als stelpost opnemen. De hervorming sluit aan bij de Taskforce en de regionale beheersmaatregelen. We gaan vanaf 2022 extra inzetten op versterking van de zogenaamde voorkant (preventie) om zo te besparen op dure zorgkosten en te voldoen aan de landelijke opdracht (door inzet Poh-jeugd, door versteviging CJG voor wachtlijstbeheer, door inzet CJG bij scholen, door uitbreiding jongerenwerk).

Doorontwikkeling CJG

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Drimmelen-Geertruidenberg is per 2020 een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). Het CJG is hiermee als organisatie klaar voor de toekomst. Medewerkers zijn in dienst gekomen bij het CJG. Daarmee zijn gelijke omstandigheden gerealiseerd voor alle medewerkers. De organisatievorm is veranderd, maar de werkzaamheden van het CJG zijn gelijk gebleven. Er is sprake van continuïteit van hulp en ondersteuning met als uitgangspunt: één gezin, één plan, één regisseur. De BVO is nieuw en dit brengt nieuwe uitdagingen en kansen met zich mee voor de toekomst. In 2020 heeft de manager van het CJG

afscheid genomen vanwege gezondheidsredenen. In 2020 is er vervanging ingezet. Naar verwachting start de nieuwe manager per eind 2020. Het CJG is eind 2019 verhuisd naar een nieuwe huisvesting: het voormalige politiebureau in Geertruidenberg. Naar verwachting gaat de opgerichte Taskforce (financiële) effecten bereiken. We werken aan de zichtbaarheid en bekendheid van het CJG door verbetering van de website en het versterken van de samenwerking tussen het CJG, huisartsen, consultatiebureaus en onderwijs.

Portefeuillehouder: Jürgen Vissers

■ **Kwaliteit**

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Drimmelen-Geertruidenberg is sinds 2020 een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). De organisatie is hiermee klaar voor de toekomst. Eind 2020 is de nieuwe manager gestart. Er hebben in het eerste halfjaar van 2021 veel positieve ontwikkelingen plaatsgevonden die de kwaliteit van dienstverlening verbeteren, dan wel ter versterking van de bedrijfsvoering, dan wel in het kader van de Taskforce. Daarnaast is de financiële situatie van het CJG halverwege 2021 gezond. De druk op de jeugdzorg is wel hoog. Dat betekent wachttijden bij zorgaanbieders, de JGZ, de Raad van de Kinderbescherming. Dit zorgt ook voor extra druk bij het CJG. De wachtlijst en wachttijd zijn in het tweede kwartaal teruggedrongen. Daarom is besloten bepaalde maatregelen weer los te laten. Helaas is de wachtlijst en wachttijd in de zomermaanden weer toegenomen. De druk blijft hoog en dit vraagt continue speciale aandacht. We verstevigen daarom het CJG voor het wachtlijstbeheer en voor de inzet van een jeugdzorgprofessional bij het onderwijs voor 2022 en 2023. We financieren dit met de extra middelen van het Rijk (zie raadsbrief extra Rijksmiddelen jeugdzorg en begroting 2022). Met de Taskforce, samen met CJG en Geertruidenberg, zetten we in op de transformatie en beheersing van de kosten. We zien hiervan de eerste effecten (zie raadsbrief Taskforce), deze effecten zorgen ervoor dat de verschillende kosten niet nog verder oplopen. Per 2022 is er een gewijzigde Wet Woonplaatsbeginsel van kracht. Dit betekent tijdelijk extra werkzaamheden voor het CJG. Daarom is voor de periode van een jaar extra CJG formatie ingezet voor de implementatie van de gewijzigde wet. We werken aan de zichtbaarheid en bekendheid van het CJG door verbetering van de website en het versterken van de samenwerking tussen het CJG, huisartsen, consultatiebureaus en onderwijs.

4.2 Zorg voor kwetsbare burgers

Wat willen we bereiken?

Ondersteuning van mensen

Door ondersteuning kunnen mensen zich beter redden en hebben ze een betere kwaliteit van leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanpak laaggeletterdheid

Taal is één van de belangrijkste voorwaarden om mee te kunnen doen. In het coalitieakkoord Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! is de aanpak van laaggeletterdheid als speerpunt opgenomen. Daarom tekenden we met alle lokale partners een intentieovereenkomst om samen laaggeletterdheid aan te pakken. De acties waar we in 2020 mee startten, zoals scholing medewerkers en partners bij het herkennen van laaggeletterdheid, afnemen van taaltoetsen om inwoners verder te helpen bij de Nederlandse taal en een gratis bibliotheekabonnementen voor minima in Drimmelen, krijgen in 2021 een vervolg. Verder stelden we een regionaal plan laaggeletterdheid op met een aantal gemeenten in West-Brabant. Hierin zijn ook activiteiten opgenomen die aansluiten bij onze lokale agenda. U kunt hierbij denken aan het aanstellen van een regionale taalcoördinator die aanjager is en aanspreekpunt voor de gemeenten. En het maken van de verbinding tussen taal en werkgevers en werknemers.

Portefeuillehouder: Jürgen Vissers

■ **Kwaliteit**

Taal is één van de belangrijkste voorwaarden om mee te kunnen doen. Daarom tekenden we met alle lokale partners een intentieovereenkomst om samen laaggeletterdheid aan te pakken. In 2020 zijn alle mensen, die een uitkering hebben, gescreend op taalvaardigheid. Dit geldt ook voor alle mensen die een uitkering aanvragen, want de taaltoets was een standaard onderdeel van de intake. In 2021 is dit in verband met de Corona niet verder opgepakt. Zodra dit weer mogelijk is, gaan we hier opnieuw mee aan de slag. Naar verwachting is dat najaar 2021.

Ook kunnen alle minima uit de gemeente Drimmelen een beroep doen op een gratis bibliotheekabonnement. Hier wordt momenteel nog steeds gebruik van gemaakt.

Verder zijn we najaar 2020 aan de slag gegaan met de uitvoering van het regioplan laaggeletterdheid. Een onderdeel van dit plan en het beleidsplan minimabeleid en schuldhelpverlening is overleg met werkgevers over een aanbod voor werknemers die laaggeletterd zijn. Door Corona is dit echter nog niet van de grond gekomen. In de eerste helft van 2021 zijn we op zoek gegaan naar mogelijkheden om dit toch weer uit te gaan rollen. Verdere uitwerking vindt in 2022 plaats.

Algemene voorzieningen realiseren

In 2021 neemt het college een besluit over het voortzetten van de Huiskamers in verzorgingstehuizen de Ganshoek in Lage Zwaluwe en Antonius Abt in Terheijden. De Huiskamers zijn algemene voorzieningen waar inwoners met en zonder Wmo-indicatie terecht kunnen voor activiteiten, een maaltijd en ontmoeting. Door de coronamaatregelen zijn deze echter enkele maanden gesloten geweest en hebben zich niet kunnen ontwikkelen.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitmaker

■ **Kwaliteit**

Door corona was het nog niet mogelijk te bepalen of het concept Huiskamers in de gemeente Drimmelen werkt en is besloten de Pilot tot eind 2022 te verlengen. De voor de pilot benodigde middelen komen uit het vierde steunpakket corona. Daarnaast worden deze middelen ingezet voor het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen en voor het extra begeleiden van kwetsbare groepen. De overige middelen van het vierde steunpakket corona voor bestrijden eenzaamheid en begeleiding kwetsbare groepen worden ingezet in overleg met de werkgroep eenzaamheid. Hiervoor wordt nog een voorstel gemaakt.

Consequenties abonnementstarief

Het abonnementstarief heeft vooral in 2019 voor extra aanvragen voor Hulp bij het Huishouden en woonvoorzieningen gezorgd. Het aantal aanvragen stabiliseert zich in 2020. Maar de lage eigen bijdrage blijft ervoor zorgen dat inwoners minder snel zelf oplossingen voor hun beperkingen zoeken en er meer mensen een beroep doen op de Wmo, ook in 2021. Vanzelfsprekend blijven we de Wmo-aanvragen kritisch bekijken en blijven we zoeken naar alternatieven.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitemaker

■ **Kwaliteit**

Door het abonnementstarief, in 2021 € 19 aan eigen bijdrage per maand, vragen meer inwoners een Wmo-maatwerkvoorziening aan. Dit zien we terug in de stijging van het aantal aanvragen Hulp bij het Huishouden, woonvoorzieningen en vervoer. Zo geven aanvragers regelmatig aan graag voorzieningen als hulp bij het huishouden, scootmobielen, trapliften via de gemeente te willen ontvangen, omdat dit goedkoper is dan het zelf te moeten regelen. Hierdoor neemt de druk op het budget voor Wmo-voorzieningen toe.

Huisvesting, inburgering en re-integratie statushouders

Het Rijk verandert de inburgering vanaf medio 2021 behoorlijk. De regie komt veel meer bij de gemeente te liggen. Het is belangrijk om statushouders vanaf de start te begeleiden bij taal en werk. Zodat ze snel mee kunnen doen in de Nederlandse samenleving. De gemeente wordt verantwoordelijk voor de inkoop van inburgering en begeleiding van statushouders. Wij zijn al met de voorbereiding gestart. Zo voeren we samen met MidZuid en de Dongemondgemeenten een pilot uit om leren en werken voor statushouders te combineren en voeren we de pilot ontzorgen al uit. Hierbij gaan we uit van de mogelijkheden van statushouders. De afspraken met Vluchtelingenwerk bekijken we in 2020 opnieuw en krijgen in 2021 hun vervolg. We zijn verantwoordelijk voor het huisvesten van statushouders. We hebben nog steeds een achterstand in deze taakstelling, maar zijn verschoonbaar. We startten in 2020 in samenwerking met onze partners met het opstellen van een plan van aanpak om de achterstanden in 2021 zo veel als mogelijk verder in te lopen.

Portefeuillehouder: Jürgen Vissers

■ **Kwaliteit**

Het Rijk verandert de inburgering van statushouders, waarmee de regie bij de gemeente komt te liggen. De invoering van de nieuwe wet inburgering is opnieuw doorgeschoven, nu naar 1 januari 2022. Regionaal zijn we al volop bezig met de voorbereiding van deze nieuwe wet, zoals voorbereiding van het beleidskader, de leerroutes en inkoop. De uitvoering van de pilots "ontzorgen" en "duale trajecten" in samenwerking met de Dongenmondgemeenten en MidZuid heeft door de coronacrisis vertraging opgelopen. De ervaring met deze pilots gebruiken we voor de verdere invulling van onze nieuwe taken. De gemeenteraad heeft op 3 juni 2021 ingestemd met het regionale beleidskader inburgering. De beschikbare budgetten voor de uitvoering van deze wet brengen nog een risico met zich mee. Ook zijn we verantwoordelijk voor het huisvesten van statushouders en hebben nog steeds te maken met een achterstand in deze taakstelling. In 2020 zijn we gestart met het maken van een plan van aanpak om de achterstanden bij huisvesting statushouders in te lopen. Dit heeft echter door corona ook vertraging opgelopen. Wel liepen we de achterstand voor een gedeelte in, omdat we in 2020 en 2021 veel statushouders geplaatst hebben. In 2021 zijn we verder gegaan met het huisvesten van de statushouders. Het Rijk verdubbelde echter wel de taakstelling. Op basis van de resultaten voor de eerste helft 2021 zijn we onlangs door de Provincie onder actief toezicht gesteld en dienen we uiterlijk eind oktober 2021 een plan van aanpak in te dienen om alsnog aan onze verplichtingen te voldoen.

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van het beleidskader inburgering een tweetal moties aangenomen. Met het doel op deze manier druk richting Rijk en Provincie uit te oefenen om enerzijds voldoende middelen te krijgen voor taken inburgering en anderzijds de achterstand taakstelling huisvesting statushouders uit zogenaamde AZC-periode te laten vervallen. Het college geeft uitvoering aan deze moties.

Los van het reguliere proces van huisvesting loopt momenteel ook nog de vraag vanuit het Rijk/Provincie in verband met tijdelijke opvang vanwege de humanitaire ramp in Afghanistan. Wat hiervan de consequenties gaan zijn voor Drimmelen is momenteel nog niet bekend.

Ontwikkelingen Hulp bij het huishouden

Hulp bij het Huishouden (HbH) is een maatwerkvoorziening en valt onder het abonnementstarief Wmo. We zien groei in de aanvragen en kosten. Hoewel de coronacrisis de groei afvlakt, verwachten we dat de groei doorzet. Door de invoering van het abonnementstarief is de financiële drempel om hulp aan te vragen weggefallen. Daarom bekijken we aanvragen kritisch en zoeken ook naar alternatieven. Door vergrijzing en het langer thuis blijven wonen van oudere inwoners zal de vraag echter toenemen. In 2021 gaat een nieuw contract HbH in. De AMvB Reële prijs Wmo leidt tot hogere tarieven. We zoeken, samen met de gemeenten Altena en Geertruidenberg, naar mogelijkheden om de kosten te beheersen, onder andere door innovatie.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitemaker

■ **Kwaliteit**

Hulp bij het Huishouden (HbH) is een maatwerkvoorziening en valt onder het abonnementstarief Wmo. Voor 2021 en verder sloten we samen met de gemeenten Altena en Geertruidenberg een nieuwe overeenkomst af met aanbieders van huishoudelijke ondersteuning. De huidige wet- en regelgeving leidden tot een aanzienlijke tariefstijging. De vraag naar huishoudelijke ondersteuning vertoont sinds 2019 een stijgende lijn, vooral als gevolg van de invoering van het abonnementstarief. Bij de huidige stand van zaken verwachten we de volumestijging binnen budget te kunnen opvangen, maar het blijft moeilijk om de volumegroei in te schatten. We zijn samen met Altena en Geertruidenberg op zoek naar mogelijkheden tot innovatie en kostenbeheersing. Daarbij betrekken we (vertegenwoordigers van) cliënten en aanbieders.

4.3 Participatie door werk en maatschappelijke inzet

Wat willen we bereiken?

Bevorderen dat mensen die nog niet in staat zijn tot betaald werk, vrijwilligerswerk gaan doen.

Dit doen we zodat iedereen actief een bijdrage levert aan de samenleving en meedoet.

Wat gaan we daarvoor doen?

Stimuleren en faciliteren dat mensen met een uitkering participeren door te werken of vrijwilligerswerk te doen

Het doel van de Participatiewet is mensen met een uitkering weer aan het werk te krijgen, ook mensen met een arbeidsbeperking. Veel mensen met een uitkering hebben een tussenstap nodig in de vorm van opleiding, werkervaring of vrijwilligerswerk om, in ieder geval gedeeltelijk, weer aan de slag te kunnen. We begeleiden hen naar betaald werk, werkervaringsplekken of vrijwilligerswerk. En als het nodig is, zetten we loonkostensubsidie in. Voor sommigen is betaald werk niet meer mogelijk en is vrijwilligerswerk het maximaal haalbare. Voor een beperkte groep mensen met een uitkering is zelfs vrijwilligerswerk (nog) niet haalbaar.

De werkmakelaars van de gemeente zorgen voor de begeleiding, zoveel mogelijk naar werk. We werken ook samen met MidZuid. Zij gaan bij werkgevers in de regio actief op zoek naar passende vacatures voor de doelgroep. Iedereen die een uitkering ontvangt en hiertoe in staat is, levert een wederdienst door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Door de coronacrisis zullen naar verwachting meer mensen een beroep doen op de gemeente voor een uitkering, zowel de verlengde Tozo-regeling als de Participatiewet. Naast ondersteuning bij levensonderhoud zetten we in op re-integratie en omscholing voor deze doelgroep.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitemaker

■ **Kwaliteit**

De casemanagers en werkmakelaars van de gemeente werken samen in de begeleiding van de uitkeringsgerechtigden. Doel is om de uitkeringsgerechtigde zo hoog mogelijk te laten instappen op de maatschappelijke ladder. De hoogste trede is uitstromen naar werk met een inkomen boven bijstandsniveau. Naast het zelf matchen van vacatures in het netwerk wordt er intensief samengewerkt met WSP MidZuid. Zij gaan bij werkgevers in de regio actief op zoek naar passende vacatures voor de doelgroep. Iedereen die een uitkering ontvangt en hiertoe in staat is, levert naar vermogen een wederdienst. Voor zorgklanten kan dit maximaal haalbare bijvoorbeeld maatschappelijke participatie zijn door een sport te gaan beoefenen en voor uitkeringsgerechtigden met startkwalificaties is dat uitstroom naar arbeid. Er wordt ook fors geïnvesteerd op uitkeringsgerechtigden in de vorm van trajecten en scholing om de startkwalificatie die benodigd is voor de arbeidsmarkt te bieden. Er wordt rekening gehouden met een kleine instroom van ex-zelfstandigen, die na het stopzetten van Corona ondersteuning per 1-10-2021 (Tozo) het mogelijk niet gaan redden. Ook daar zal vol ingezet worden op re-integratie om de uitstroom uit de uitkering binnen een redelijke korte termijn te realiseren.

Wat willen we bereiken?

Bevorderen dat mensen met en zonder arbeidsbeperking bij reguliere werkgevers aan het werk gaan

We gaan dit doen, waar nodig met begeleiding en inzet van instrumenten, zodat ze bij reguliere werkgevers aan het werk gaan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Huisvesting, inburgering en re-integratie statushouders

Het Rijk verandert de inburgering vanaf medio 2021 behoorlijk. De regie komt veel meer bij de gemeente te liggen. Het is belangrijk om statushouders vanaf de start te begeleiden bij taal en werk. Zodat ze snel mee kunnen doen in de Nederlandse samenleving. De gemeente wordt verantwoordelijk voor de inkoop van inburgering en begeleiding van statushouders. Wij zijn al met de voorbereiding gestart. Zo voeren we samen met MidZuid en de Dongemondgemeenten een pilot uit om leren en werken voor statushouders te combineren en voeren we de pilot ontzorgen al uit. Hierbij gaan we uit van de mogelijkheden van statushouders. De afspraken met Vluchtelingenwerk bekijken we in 2020 opnieuw en krijgen in 2021 hun vervolg. We zijn verantwoordelijk voor het huisvesten van statushouders. We hebben nog steeds een achterstand in deze taakstelling, maar zijn verschoonbaar. We startten in 2020 in samenwerking met onze partners met het opstellen van een plan van aanpak om de achterstanden in 2021 zo veel als mogelijk verder in te lopen.

Portefeuillehouder: Jürgen Vissers

■ **Kwaliteit**

Het Rijk verandert de inburgering van statushouders, waarmee de regie bij de gemeente komt te liggen. De invoering van de nieuwe wet inburgering is opnieuw doorgeschoven, nu naar 1 januari 2022. Regionaal zijn we al volop bezig met de voorbereiding van deze nieuwe wet, zoals voorbereiding van het beleidskader, de leerroutes en inkoop. De uitvoering van de pilots "ontzorgen" en "duale trajecten" in samenwerking met de Dongenmondgemeenten en MidZuid heeft door de coronacrisis vertraging opgelopen. De ervaring met deze pilots gebruiken we voor de verdere invulling van onze nieuwe taken. De gemeenteraad heeft op 3 juni 2021 ingestemd met het regionale beleidskader inburgering. De beschikbare budgetten voor de uitvoering van deze wet brengen nog een risico met zich mee. Ook zijn we verantwoordelijk voor het huisvesten van statushouders en hebben nog steeds te maken met een achterstand in deze taakstelling. In 2020 zijn we gestart met het maken van een plan van aanpak om de achterstanden bij huisvesting statushouders in te lopen. Dit heeft echter door corona ook vertraging opgelopen. Wel liepen we de achterstand voor een gedeelte in, omdat we in 2020 en 2021 veel statushouders geplaatst hebben. In 2021 zijn we verder gegaan met het huisvesten van de statushouders. Het Rijk verdubbelde echter wel de taakstelling. Op basis van de resultaten voor de eerste helft 2021 zijn we onlangs door de Provincie onder actief toezicht gesteld en dienen we uiterlijk eind oktober 2021 een plan van aanpak in te dienen om alsnog aan onze verplichtingen te voldoen.

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van het beleidskader inburgering een tweetal moties aangenomen. Met het doel op deze manier druk richting Rijk en Provincie uit te oefenen om enerzijds voldoende middelen te krijgen voor taken inburgering en anderzijds de achterstand taakstelling huisvesting statushouders uit zogenaamde AZC-periode te laten vervallen. Het college geeft uitvoering aan deze moties.

Los van het reguliere proces van huisvesting loopt momenteel ook nog de vraag vanuit het Rijk/Provincie in verband met tijdelijke opvang vanwege de humanitaire ramp in Afghanistan. Wat hiervan de consequenties gaan zijn voor Drimmelen is momenteel nog niet bekend.

Stimuleren en faciliteren dat mensen met een uitkering participeren door te werken of vrijwilligerswerk te doen

Het doel van de Participatiewet is mensen met een uitkering weer aan het werk te krijgen, ook mensen met een arbeidsbeperking. Veel mensen met een uitkering hebben een tussenstap nodig in de vorm van opleiding, werkervaring of vrijwilligerswerk om, in ieder geval gedeeltelijk, weer aan de slag te kunnen. We begeleiden hen naar betaald werk, werkervaringsplekken of vrijwilligerswerk. En als het nodig is, zetten we loonkostensubsidie in. Voor sommigen is betaald werk niet meer mogelijk en is vrijwilligerswerk het maximaal haalbare. Voor een

beperkte groep mensen met een uitkering is zelfs vrijwilligerswerk (nog) niet haalbaar.

De werkmakelaars van de gemeente zorgen voor de begeleiding, zoveel mogelijk naar werk. We werken ook samen met MidZuid. Zij gaan bij werkgevers in de regio actief op zoek naar passende vacatures voor de doelgroep. Iedereen die een uitkering ontvangt en hiertoe in staat is, levert een wederdienst door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Door de coronacrisis zullen naar verwachting meer mensen een beroep doen op de gemeente voor een uitkering, zowel de verlengde Tozo-regeling als de Participatiewet. Naast ondersteuning bij levensonderhoud zetten we in op re-integratie en omscholing voor deze doelgroep.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitmaker

■ **Kwaliteit**

De casemanagers en werkmakelaars van de gemeente werken samen in de begeleiding van de uitkeringsgerechtigden. Doel is om de uitkeringsgerechtigde zo hoog mogelijk te laten instappen op de maatschappelijke ladder. De hoogste trede is uitstromen naar werk met een inkomen boven bijstandsniveau. Naast het zelf matchen van vacatures in het netwerk wordt er intensief samengewerkt met WSP MidZuid. Zij gaan bij werkgevers in de regio actief op zoek naar passende vacatures voor de doelgroep. Iedereen die een uitkering ontvangt en hiertoe in staat is, levert naar vermogen een wederdienst. Voor zorgklanten kan dit maximaal haalbare bijvoorbeeld maatschappelijke participatie zijn door een sport te gaan beoefenen en voor uitkeringsgerechtigden met startkwalificaties is dat uitstroom naar arbeid. Er wordt ook fors geïnvesteerd op uitkeringsgerechtigden in de vorm van trajecten en scholing om de startkwalificatie die benodigd is voor de arbeidsmarkt te bieden. Er wordt rekening gehouden met een kleine instroom van ex-zelfstandigen, die na het stopzetten van Corona ondersteuning per 1-10-2021 (Tozo) het mogelijk niet gaan redden. Ook daar zal vol ingezet worden op re-integratie om de uitstroom uit de uitkering binnen een redelijke korte termijn te realiseren.

Wat willen we bereiken?

De instroom van mensen in de participatiewet, daar waar mogelijk en nodig, beperken en misbruik en oneigenlijke gebruik van uitkeringen voorkomen en aanpakken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Stimuleren en faciliteren dat mensen met een uitkering participeren door te werken of vrijwilligerswerk te doen

Het doel van de Participatiewet is mensen met een uitkering weer aan het werk te krijgen, ook mensen met een arbeidsbeperking. Veel mensen met een uitkering hebben een tussenstap nodig in de vorm van opleiding, werkervaring of

vrijwilligerswerk om, in ieder geval gedeeltelijk, weer aan de slag te kunnen. We begeleiden hen naar betaald werk, werkervaringsplekken of vrijwilligerswerk. En als het nodig is, zetten we loonkostensubsidie in. Voor sommigen is betaald werk niet meer mogelijk en is vrijwilligerswerk het maximaal haalbare. Voor een beperkte groep mensen met een uitkering is zelfs vrijwilligerswerk (nog) niet haalbaar.

De werkmakelaars van de gemeente zorgen voor de begeleiding, zoveel mogelijk naar werk. We werken ook samen met MidZuid. Zij gaan bij werkgevers in de regio actief op zoek naar passende vacatures voor de doelgroep. Iedereen die een uitkering ontvangt en hiertoe in staat is, levert een wederdienst door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Door de coronacrisis zullen naar verwachting meer mensen een beroep doen op de gemeente voor een uitkering, zowel de verlengde Tozo-regeling als de Participatiewet. Naast ondersteuning bij levensonderhoud zetten we in op re-integratie en omscholing voor deze doelgroep.

Portefeuillehouder: Lieke Schuitemaker

■ **Kwaliteit**

De casemanagers en werkmakelaars van de gemeente werken samen in de begeleiding van de uitkeringsgerechtigden. Doel is om de uitkeringsgerechtigde zo hoog mogelijk te laten instappen op de maatschappelijke ladder. De hoogste trede is uitstromen naar werk met een inkomen boven bijstandsniveau. Naast het zelf matchen van vacatures in het netwerk wordt er intensief samengewerkt met WSP MidZuid. Zij gaan bij werkgevers in de regio actief op zoek naar passende vacatures voor de doelgroep. Iedereen die een uitkering ontvangt en hiertoe in staat is, levert naar vermogen een wederdienst. Voor zorgklanten kan dit maximaal haalbare bijvoorbeeld maatschappelijke participatie zijn door een sport te gaan beoefenen en voor uitkeringsgerechtigden met startkwalificaties is dat uitstroom naar arbeid. Er wordt ook fors geïnvesteerd op uitkeringsgerechtigden in de vorm van trajecten en scholing om de startkwalificatie die benodigd is voor de arbeidsmarkt te bieden. Er wordt rekening gehouden met een kleine instroom van ex-zelfstandigen, die na het stopzetten van Corona ondersteuning per 1-10-2021 (Tozo) het mogelijk niet gaan redden. Ook daar zal vol ingezet worden op re-integratie om de uitstroom uit de uitkering binnen een redelijke korte termijn te realiseren.

4.4 Sport en bewegen

Geen afwijkingen.

4.5 Sociaal culturele accommodaties

Geen afwijkingen.

Financiële afwijkingen

Tabel 4.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

4. Sociaal domein	2021	2022	2023	2024	2025
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)					
<i>Thema Opgroeien en opvoeden</i>					
1a Jeugdhulp - voorliggende voorz en preventie - jongerenwerk	66 V	66- N			
1b Jeugdhulp - toegang	-				
1c Jeugdhulp - specialistische zorg	866- N				
2 Heroverweging bijdrage Surplus	-	16- N	16- N	16- N	16- N
<i>Thema Zorg voor kwetsbare burgers</i>					
3 Beschermd Wonen	51 V	51 V	51 V	51 V	51 V
<i>Thema Participatie door werk en maatschappelijke inzet</i>					
4 MidZuid	72 V				
5 Uitkeringen	109- N	88- N	129- N	129- N	129- N
6 Re-integratie	14- N	37- N	37- N	37- N	37- N
7 Uitvoering TONK (sept. circ.)	157- N				
<i>Thema Sport en bewegen</i>					
8 Coronacompensatie zwembaden 2020	53 V				
9 Onderhoud kunstgras	34- N				
10 Bijdrage kleedaccommodatie SVT	215- N				
<i>Thema Sociaal culturele accommodaties</i>					
11 Vuelta 2022		70- N			
12 Urenverschuivingen Maatschappelijke Aangelegenheden	34 V				
Diversen per saldo	38- N	30- N	21- N	21- N	21- N
Totaal Sociaal Domein	1.157- N	256- N	151- N	151- N	151- N

Verschuiving tussen programma's					
12 Urenverschuivingen	34- N				
7 <i>Septembercirculaire</i>	157 V				
Totaal verschuivingen tussen programma's	123 V	--	--	--	--

Mutatie reserves					
10 Reserve SID (Kleedaccommodatie SVT)	215 V				
11 Algemene Reserve (Vuelta)		70 V			
Totaal mutatie reserves	215 V	70 V	--	--	--

Totaal 4. Sociaal domein	820- N	186- N	151- N	151- N	151- N

Thema Opgroeien en opvoeden

1a. Jeugdhulp - voorliggende voorzieningen en preventie - jongerenwerk
Drimmelen heeft van het Rijk in 2021 middelen ontvangen om de impact van corona op jongeren te beperken. Een gedeelte is in 2021 ingezet voor Summervibes Drimmelen 2021. Het college van B&W stelt voor om het budget van € 66.000 over te hevelen van 2021 naar 2022 voor extra inzet jongerenwerk en eenzaamheidsproject jongeren Social zone.

1c. Jeugdhulp - specialistische zorg

Op basis van de cijfers over de eerste helft van 2021 blijkt dat de vraag naar hulp is gestegen waardoor de budgetten in 2021 met € 866.000 verhoogd moeten worden. Tariefstijgingen, toename aantal jongeren in zorg en de stijging van de duur van trajecten zijn de oorzaken. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we u naar de toelichting in programma 4.

Bij met name jeugdbescherming/jeugdreclassering (JB/JR), ambulante zorg en landelijke transitie arrangementen (LTA) is er sprake van een groei van het aantal jeugdigen en langere en dus duurdere trajecten (€ 806.000).

Daarnaast zijn er regionale afspraken gemaakt over bijstelling van de tarieven van de Gecertificeerde Instellingen (GI's) met terugwerkende kracht vanaf begin 2020 tot en met eind 2021 (€ 35.000). Ten slotte is er een stijging te zien bij de persoonsgebonden budgetten (PGB's, € 10.000)

Met de GI's en Jeugdbescherming Brabant (JBB) in het bijzonder worden gesprekken gevoerd over de bedrijfsvoering en dienstverlening. JBB heeft bij de gemeenten hiervoor een rekening neergelegd, bijv. over een transitievergoeding. Het gespreksproces zal moeten uitwijzen of er nog een extra vergoeding zal worden betaald. Op basis van de berekening zal dit voor Drimmelen een bedrag van ongeveer € 8.000 betekenen.

2. Heroverweging bijdrage Surplus

Voor de begroting van 2021 was het noodzakelijk om bezuinigingen door te voeren om een sluitende (meerjaren)begroting te realiseren.

Een heroverweging was het schrappen van de coördinatie van Geld en Recht (Sociaal loket) bij Surplus. De besparing bedraagt € 16.000 per jaar.

Hierover zijn herhaaldelijk gesprekken gevoerd en is tot de slotsom gekomen, dat het schrappen van deze functie alleen maar nadelen oplevert. Daar komt bij dat de financiële positie van de gemeente sterk is verbeterd, waardoor de noodzaak tot bezuiniging is afgenomen. Daarom wordt voorgesteld de bezuiniging in te trekken vanaf 2022.

3. Beschermd Wonen

Bijdrage van de gemeente Drimmelen aan eventueel tekort op het regionale budget beschermd wonen is volgens prognose 2021 en 2022 niet aan de orde. Risico dat het in latere jaren wel nodig is, is opgenomen in de risicoparagraaf.

Thema Participatie door werk en maatschappelijke inzet

4. MidZuid

MidZuid heeft het jaar 2020 afgesloten met een positief financieel resultaat. Dit resultaat wordt grotendeels aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd. Voor Drimmelen is dit € 72.000.

5. Uitkeringen

In 2021 neemt het bestand aan uitkeringsgerechtigden licht toe en wordt voor de toekomst ook geen daling verwacht vanwege het inlopen van de achterstand inburgering. Tevens is begin oktober het definitieve BUIG budget 2021 toegekend. Deze Rijksvergoeding is voor 2021 ruim € 34.000 lager dan eerder begroot, maar de voorlopige rijksvergoeding voor 2022 is juist € 41.000 hoger door een hogere verwachte macro instroom van uitkeringsgerechtigden.

6. Re-integratie

Om zoveel mogelijk personen weer uit de bijstand te laten stromen, is er in 2021 onvoldoende budget voor trajecten en scholing op basis van de uitgaven t/m juni. Bijraming in 2021 van € 14.000 is noodzakelijk. Doordat verwacht wordt dat het bijstandsvolume licht stijgt, de uitvoeringskosten van MidZuid voor werknemers met een loonkostensubsidie toenemen en de groei van a.g.v. Wet Banenafpraak wordt verwacht dat de kosten de komende jaren minimaal op dit niveau blijven waardoor ook structureel meer budget nodig is.

7. Uitvoering TONK

Vanuit het Rijk worden de kosten die de gemeenten maken voor de regeling TONK volledig gecompenseerd. Deze regeling vergt tevens ambtelijke inzet. Middels de septembercirculaire ontvangen we nu compensatie voor de uitvoering en uitvoeringskosten. Deze kosten worden daarom op het programma begroot voor hetzelfde bedrag als middels de septembercirculaire is ontvangen.

Thema Sport en bewegen

8. Coronacompensatie zwembaden 2020

In 2020 heeft de gemeente extra bijgedragen aan het exploitatietekort van de zwembaden. Medio 2021 heeft het Rijk deze extra bijdrage gecompenseerd via de Specifieke Uitkering ijsbanen en zwembaden (SPUK-IJZ). Omdat in 2020 de omvang van de compensatie niet bekend was, is hiermee in de jaarrekening 2020 geen rekening gehouden en leidt dit nu tot een eenmalig voordeel van € 52.500. Ook voor 2021 gaat de gemeente een aanvraag voor SPUK-IJZ indienen.

9. Onderhoud kunstgras

Door het intensieve gebruik en ruimer verlies van infillmateriaal (kurk) is extra infill nodig door bijmenging van olijfpitten (meer gewicht en duurzamer), waardoor op termijn minder infillmateriaal verloren gaat. Incidenteel is er hiervoor € 34.000 nodig t.b.v. sportpark de Schietberg in Made en Ruitersvaart in Terheijden.

10. Bijdrage kledacommodatie SVT

In 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met een regeling waarbij de gemeente 1/3 bijdraagt in de renovatiekosten c.q. nieuwbouw van kledacommodaties en dekking uit de reserve Samen Investeren in Drimmelen. In de begroting 2019 is voor SVT een bedrag geraamd van € 215.000. Vanwege vertraging als gevolg van financieringseisen, stijging van bouwkosten en krappe productiecapaciteit tijdens de Coronaperiode, zijn de kledkamers vervangen in de zomer van 2021. Om deze reden wordt voorgesteld een bedrag van € 215.000 bij te ramen evenals de onttrekking uit de reserve.

11. Vuelta 2022

De Vuelta komt in 2022 weer door Drimmelen. Daarvoor moeten naast een aantal fysieke werkzaamheden om de veiligheid van de coureurs te garanderen ook voorbereidingen plaatsvinden. De verwachting is dat de projectleidersrol niet intern gevuld kan worden en dus inhuur nodig is.

Voor het geheel hebben we incidenteel € 70.000 aanvullend budget nodig. We stellen voor dit bedrag te onttrekken uit de Algemene Reserve.

12. Urenverschuivingen Maatschappelijke Aangelegenheden

Door met name langdurige ziekte van een medewerker uitkeringsadministratie zijn er minder uren besteed.

Algemene dekkingsmiddelen

Financiële afwijkingen

Tabel 5.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

Algemene Dekkingsmiddelen		2021	2022	2023	2024	2025
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)						
1a	Urenverschuivingen	304 V				
1b	Tijdelijke formatie naar inhuur (Zie Overhead)	76 V				
2	Inkoopbureau	90- N				
3	Gemeentefondsuitkering: Septembercirculaire	372 V				
4	OZB	333 V				
	Diverse verschillen	32- N				
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		963 V	- -	- -	- -	- -

Verschuiving tussen programma's						
1	Urenverschuivingen en omzetting formatie	380- N				
Totaal verschuivingen tussen programma's		380- N	- -	- -	- -	- -

Mutatie reserves						
1.	Burger en bestuur					
2.	Openbare ruimte	9 V	6 V	6 V	6 V	6 V
3.	Ruimte, wonen en economie	894- V	248 V			
4.	Sociaal domein	215 V	70 V			
	Overhead		169 V	169 V		
Totaal mutaties reserves		670- N	493 V	175 V	6 V	6 V

Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	87- N	493 V	175 V	6 V	6 V

Toelichting financiële afwijkingen

1a. Urenverschuivingen

Op dit programma staat het saldo verantwoord van de urenmutaties door ziekte, invulling vacatures en tijdelijke vervanging, waardoor de urenverschuivingen tussen de programma's budgettair neutraal zijn.

1b. Tijdelijke formatie naar inhuur

In 2021 is er op tijdelijke basis een programmamanager Dienstverlening aangetrokken. De kosten hiervan worden gedekt uit tijdelijke vacaturegelden (zie ook Overhead).

2. Inkoopbureau

Door het groot aantal inkooptrajecten die door de afdelingen zijn aangemeld voor het werkplan van het inkoopbureau 2021 zijn we genooddaakt extra dagdelen af te nemen voor dit jaar.

3. Gemeentefondsuitkering: Septembercirculaire

De septembercirculaire laat een structurele verbetering zien vanaf 2021. Door met name de gestegen rijksuitgaven nemen de inkomsten vanaf 2022 sterk toe. Dit is verwerkt in de begroting 2022.

Voor 2021 is er een voordeel van € 372.000 welke voor € 157.000 bestaat uit compensatie voor de uitvoering van de TONK waardoor een netto-voordeel resteert van € 216.000.

4. OZB

Er wordt een meeropbrengst geraamd voor de onroerend zaakbelasting. Enerzijds hebben we een meeropbrengst door een hoger dan verwachte areaaluitbreiding, een kwalitatieve optimalisatie van het WOZ-bestand op basis van een integrale controle van een groot deel van de onroerende zaken binnen onze gemeente en door een hogere marktwaardestijging dan verwacht. Anderzijds hebben we een verlaging door het toepassen van artikel 18 wet WOZ voor het bedrijfsmatig onroerend goed (niet- woningen) binnen onze gemeente. Hierdoor is een eventueel op de toestandsdatum bestaand waarde verlagend effect door de generieke Covid-19 maatregelen verwerkt.

Overhead

Financiële afwijkingen

Met ingang van de begroting 2017 heeft een wijziging plaatsgevonden van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV). Onderdeel hiervan is dat de Overhead een apart onderdeel is van de begroting. Om deze reden is vanaf de Voorjaarsnota 2017 hieraan ook een apart hoofdstuk gewijd.

Tabel 6.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

Overhead		2021	2022	2023	2024	2025
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)						
1	Programmamanager dienstverlening	76- N	119- N	119- N		
2	Vertrekregeling secretaris	137- N				
3	Huisvesting - SPUK	24- N				
4	Automatisering	50- N				
5	Personeel en organisatie - Functieboek	50 V				
6	Financiële administratie-btw ondersteuning	25- N				
7	Software-digitaal samenwerken		40- N	40- N	40- N	40- N
8	Informatievoorziening-projectleider		50- N	50- N		
9a	Urenverschuivingen CC	23 V				
9b	Urenverschuivingen DenO en MA	41- N				
9c	Knelpuntenpot MID	139- N				
10	Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021	54- N				
	Diverse verschillen	4 V	5- N	5- N	5- N	5- N
Totaal Overhead		469- N	214- N	214- N	45- N	45- N

Verschuiving tussen programma's						
1	Alg Dekkingsmiddelen vrijval uren	76 V				
9	Urenverschuivingen	157 V				
10	Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021	54 V				
Totaal verschuivingen tussen programma's		287 V	- -	- -	- -	- -

Mutatie reserves						
1	Algemene reserve-programmamanager		119 V	119 V		
8	Algemene reserve-Informatievoorziening		50 V	50 V		
Totaal mutatie reserves		- -	169 V	169 V	- -	- -

Totaal Overhead		182- N	45- N	45- N	45- N	45- N

Toelichting financiële afwijkingen

1. Programmamanager dienstverlening

Voor 2e halfjaar 2021 is op tijdelijke basis een programmamanager Dienstverlening aangetrokken. De kosten van 2021 worden gedekt uit tijdelijke vacaturegelden (zie ook Algemene dekkingsmiddelen). Voorgesteld wordt om de geraamde kosten van inhuur programmamanager voor 2022 en 2023 te dekken vanuit de Algemene Reserve.

2. Vertrekregeling secretaris

Naast de salariskosten geraamd voor de gemeentesecretaris voor 2021 komen er € 33.000 aan extra kosten bij in verband met het vertrekregeling van de gemeentesecretaris. Ook voor 2022 komen hiervoor éénmalig € 103.000 aan extra kosten bij. Op grond van het BBV moeten deze kosten ten laste van 2021 worden gebracht.

3. Huisvesting - SPUK

Gemeenten worden vanaf 2019 gecompenseerd door het Rijk vanwege het afschaffen van de aftrekbaarheid van de btw voor sportvoorzieningen. Het afschaffen heeft indirect ook invloed op de btw die gemeenten kunnen terugvorderen op de overhead. Bij de toekenning van de SPUK 2021 heeft er een herrekening plaatsgevonden waardoor de compensatie ongeveer € 23.500 lager uitvalt.

4. Automatisering-Hardware

Voor het project het nieuwe werken krijgen medewerkers, afhankelijk van hun profiel, mobiele telefoons, laptops en tablets. Voor aanschaf van deze devices zijn verschillende toebehoren benodigd zoals laptoptassen, draadloos toetsenbord/muis, tweede beeldscherm voor thuiswerkers en een laptopsteun.

5. Personeel en organisatie - Functieboek

Het opstellen van een nieuw functieboek is pas zinvol als we een helder beeld hebben van de benodigde functies in de organisatie. Door Corona en als gevolg van het doorschuiven van de Omgevingswet hebben we daar in 2021 onvoldoende in kunnen investeren. Op zijn vroegst zal de helderheid hierover eerst in de loop van 2022 ontstaan. Daarom wordt het budget voor het opstellen van een nieuw functieboek hier afgeraamd. Budget kwam beschikbaar door budgetoverheveling vanuit 2020. De onttrekking uit deze reserve vindt wel plaats.

6. Financiële administratie-Btw

Extra budget is nodig om onze openstaande punten m.b.t. de btw-compliance dit jaar goed uit te kunnen werken inclusief de nodige correcties en suppleties t.b.v. voorgaande jaren en om btw-technisch fiscaal in control te komen.

7. Software-digitaal samenwerken

Voor de uitvoering van het Ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening is voor de structurele beschikbaarheid van het (deelproject 1 van het Ambitieplan) Klant Contact Systeem en digitaal samenwerken software noodzakelijk. Nu (2021) draait de pilot. Ervan uitgaande dat deze succesvol wordt afgerond vindt definitieve keuze plaats van de benodigde software. Deze kosten worden geraamd op -structureel- € 40.000.

8. Informatievoorziening-projectleider

In het kader van ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening onderdeel Procesoptimalisaties, wordt voor 2022 en 2023 een projectleider ingehuurd. Taak van de projectleider is om de noodzakelijke actualisatie van alle belangrijke primaire en secundaire processen te initiëren, te monitoren en te borgen. Deze kosten worden gedekt uit de Algemene Reserve.

9. Urenverschuivingen / Knelpuntenpot MID

In verband met ziekte (o.a. vanwege Covid-19) en een vacature was extra inhuur noodzakelijk.

10. Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021

Zie toelichting Programma 3 - onderdeel 3b. Omgevingswet: verschuiving budgetten in 2021.

Paragrafen

In het overzicht hieronder ziet u de 10 risico's die de meeste invloed hebben op het berekenen van de weerstandscapaciteit. Het invloed percentage geeft de invloed van een risico op het totale risicoprofiel weer.

Tabel
Par.A-2

Risico top 10							
Progr.	2021 NJN	2022 begroting	2021 begroting	2020 rekening		2021 Kans	2021 Invloed
2	1	1	2	3	Nadelige gevolgen klimaatverandering. Overstromingen, wateroverlast, droogte en hitte	50%	7.25%
3	2	2	1	2	Dijkverzwaring van de Mark	50%	7.16%
4	3	3	8	*	Het begrote budget voor jeugdzorg is ontoereikend	70%	7.09%
3	4	*	*	*	Precario kan mogelijk niet geheel worden geïnd	90%	6.69%
4	5	4	*	*	Dure woningaanpassing Wmo	50%	5.03%
4	6	5	3	6	Overschrijding krediet renovatie zwembaden	50%	4.35%
4	7	6	4	4	Garantstelling verlenen aan Stichting de Wijngaerd	30%	4.35%
4	8	*	*	1	Noodzakelijke aankoop de Rietgors	25%	4.27%
3	9	*	*	*	Naheffing minder geleverd restafval 2015 t/m januari 2017	90%	3.69%
4	10	7	*	9	Insolventie van BOEI i.r.t. Sociaal Cultureel Dorpshart Made	5%	3.30%

* = Dit risico is nieuw opgenomen of behoorde niet tot de risico top 10

Bij de Voorjaarsnota 2021 heeft het college de raad geïnformeerd over de mate waarin het risicoprofiel van de gemeente afwijkt van de begroting. Sindsdien heeft zich geen ingrijpende herwaardering van lopende risico's voorgedaan. De risico's die destijds zijn vastgesteld gelden nog steeds. Wel doet zich een nieuw risico voor: dat in een uitzonderlijke casus de gemeente hoge kosten moet maken voor het aanpassen van een woning ingevolgde Wmo.

Financieel effect

Met het optreden van de tien grootste risico's loopt Drimmelen in financiële zin een risico van € 9.310.000 (Voorjaarsnota € 8.960.000). Voor het financieel afdekken van het gelijktijdig optreden van alle risico's is een bedrag van € 19.990.000 nodig (Voorjaarsnota € 19.320.000).

Verder is het voor 90% zeker dat alle risico's afgedekt kunnen worden met een bedrag van € 4.690.000 (Voorjaarsnota € 4.474.000). Dit zekerheidspercentage van 90% is leidend in het risicomangement van de gemeente Drimmelen.

Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare middelen om de risico's op te vangen, noemen we weerstandscapaciteit. We maken onderscheid tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Tabel Par.A-3

Beschikbare weerstandscapaciteit				
	Rekening 2020	Begroting 2021	VJN 2021	NJN 2021
Incidentele weerstandscapaciteit (in vermogen)	13.600.193	11.580.667	11.295.773	11.345.995
Algemene reserve	13.236.616	11.575.659	11.059.415	11.634.251
<i>Algemene dienst</i>	<i>11.748.093</i>	<i>10.075.659</i>	<i>10.659.427</i>	<i>11.244.028</i>
<i>Grondbedrijf</i>	<i>1.488.523</i>	<i>1.500.000</i>	<i>399.987</i>	<i>390.223</i>
Bestemmingsreserve				
<i>Reserve bovenwijkse voorzieningen Grondbedrijf</i>	<i>81.603</i>	<i>78.294</i>	<i>81.603</i>	<i>81.603</i>
Stille reserve (besloten te incasseren)	-	-	-	-
Resultaat	281.974	-73.285	154.755	-369.859
Structurele weerstandscapaciteit (in exploitatie)	2.472.630	2.259.079	2.259.079	3.200.712
Onbenutte belastingcapaciteit	2.472.625	2.259.074	2.259.074	3.200.712
Onvoorzien	5	5	5	-
Totale weerstandscapaciteit	16.072.823	13.839.746	13.554.852	14.546.707

Weerstandscapaciteit

Het risicoprofiel van de gemeente is nauwelijks veranderd ten opzichte van de Voorjaarsnota. Nu is een weerstandscapaciteit van € 4.690.000 nodig. De beschikbare weerstandscapaciteit is begroot op € 14.546.707 (Voorjaarsnota € 13.554.852). Het weerstandsratio (beschikbare weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit) bedraagt dan 3,1. Bij de Voorjaarsnota bedroeg het weerstandsratio eveneens 3,1 en begroot werd 4,2. De weerstandsratio is dus t.o.v. de begroting gedaald. Zoals uit de volgende tabel blijkt laat een ratio van 3,1 zich echter nog altijd als uitstekend kwalificeren.

Tabel Par.A-4

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

In het managen van haar risico's streeft Drimmelen conform haar nota Risicomanagement en weerstandvermogen een weerstandsratio van minimaal 1 met de kwalificatie voldoende na.

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen

(en beoordeling van de onderlinge verhouding tussen deze kengetallen in relatie tot de financiële positie)

Bij de vernieuwing van de BBV is, op basis van advies van de commissie Depla, voorgeschreven dat er in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen.

Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De invoering van de kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken. De kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument in het kader van financieel toezicht.

De vijf kengetallen zijn:

1. Schuldquote:
  - a. netto schuldquote;
  - b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Grondexploitatie;
4. Structurele exploitatieruimte en
5. Belastingcapaciteit.

Tabel Par.A-5

Najaarsnota 2021							
Kengetallen	Verloop van de kengetallen						
	Rekening 2020	Begroting 2021	NJN 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1a. Netto schuldquote	25%	64%	58%	59%	69%	56%	54%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	23%	63%	56%	57%	67%	55%	52%
2. Solvabiliteitsratio	56%	43%	42%	42%	41%	44%	46%
3. Kengetal grondexploitatie	1%	0%	0%	1%	1%	1%	1%
4. Structurele exploitatieruimte	-7%	-2%	-9%	1%	1%	1%	1%
5. Belastingcapaciteit	104%	99%	97%	83%	92%	92%	93%

Een korte toelichting op de kengetallen:

1a. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een netto schuldquote tussen de 0% en 90% wordt gezien als minst risicovol. De netto schuldquote bij de Najaarsnota is 58%. De netto schuldquote van de gemeente Drimmelen is relatief laag maar stijgt ten opzichte van het niveau uit 2020 en eerder.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote weergegeven (netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Voor deze schuldquote wordt dezelfde criteria gehanteerd als de netto schuldquote.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is eveneens relatief laag maar stijgend ten opzichte van het niveau uit het verleden.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat van baten en lasten. Een solvabiliteitsratio tussen de 20% en 50% wordt gezien als risico neutraal. Een ratio boven de 50% wordt aangemerkt als minst risicovol. Meerjarig voorziet de gemeente een ratio met neutraal risico dat daalt ten opzichte van het niveau van 2020.

3. Kengetal grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de grond is van belang, omdat deze terugverdiend moet worden bij de verkoop. Boekwaarden worden afgezet tegen de totale baten. Een grondexploitatie van 20% of lager wordt beschouwd als minst risicovol. Het kengetal voor de grondexploitatie van de gemeente Drimmelen is laag. Dit is positief.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het evenwicht van de begroting wordt er ook gekeken naar de structurele en incidentele lasten en baten. Voorbeeld van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is dan ook meer flexibel dan een begroting waar bij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De meerjarig begrote structurele exploitatieruimte van de gemeente Drimmelen is in 2021 nog negatief vanaf 2022 is dit licht positief, waarmee dit kengetal zich sterk verbetert ten opzichte van eerdere jaren. De gemeente Drimmelen verwacht dat de structurele lasten in de toekomst afgedekt kunnen worden met structurele baten.

5. Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten jaarlijks. Bij de berekening van het kengetal worden de gemeentelijke woonlasten afgezet tegen het landelijk gemiddelde. De totale woonlasten van de gemeente Drimmelen liggen naar verwachting lager dan het landelijk gemiddelde. Wat inhoudt dat er ten opzichte van dit landelijk gemiddelde ruimte is om de lokale belastingen te verhogen. Dankzij een grotere inzet van de daarvoor bedoelde voorzieningen riolering en afvalstoffenheffing ontstaat er vanaf 2022 meer ruimte in de belastingcapaciteit.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van

de financiële positie van een gemeente. Geconcludeerd kan worden, dat de gemeente Drimmelen een gezonde financiële positie heeft. De verwachting is dat de financiële positie van de gemeente Drimmelen in 2022 in zekere mate verbetert t.o.v. 2021, in het bijzonder als het gaat om het kengetal structurele exploitatieruimte.

Bijlagen

---

1. Begrotingswijziging

1. Begrotingswijziging

In onderstaand overzicht zijn de positieve bedragen per saldo lagere uitgaven dan begroot (dus voordelen) en zijn de negatieve bedragen per saldo hogere uitgaven (dus nadelen). De tabel is een recapitulatie van de afwijkingen zoals vermeld in de programma's.

Tabel Bijl. 1

Programma's	Saldo lasten en baten				
	2021	2022	2023	2024	2025
1. Burger en bestuur	13.799- N	10.000- N	- N	- N	- N
2. Openbare ruimte	149.552- N	5.888- N	5.888- N	5.888- N	5.888- N
3. Ruimte, wonen en economie	1.126.210 V	374.500- N	- N	- N	- N
4. Sociaal Domein	N 1.157.373-	255.831- N	151.391- N	151.391- N	151.391- N
O. Overhead	468.626- N	213.900- N	213.900- N	45.100- N	45.100- N
Algemene dekkingsmiddelen / bedrijfsvoering	962.998 V	- N	- N	- N	- N
Reserves	669.718- N	492.688 V	174.688 V	5.888 V	5.888 V
Totaal generaal programma's - Saldo	369.859- N	367.431- N	196.491- N	196.491- N	196.491- N

2. Bijgestelde exploitatieopzetten grondbedrijf

---

2. Bijgestelde exploitatieopzetten grondbedrijf

De financiële afwijkingen van de bijgestelde exploitatieopzetten zijn toegelicht in programma 3. Ruimte, wonen en economie.

Exploitatieopzet: Prinsenvolder Made

bijgewerkt september 2021

Bedragen zijn exclusief BTW

	Geactualiseerd NJN 2014	Geactualiseerd NJN 2019		Geactualiseerd NJN 2020		Geactualiseerd NJN 2021	
UITGAVEN	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Vorbereidings- en verwervingskosten							
afwaardering inbrengwaarde							
verwervingskosten tbv openbare ruimte	249.680,00	249.680,00		249.680,00		249.680,00	
bodemonderzoek verwervingen	-	1.500,00		1.500,00		1.500,00	
archeologie	-	-		-		-	
kosten tijdelijk beheer	2.948,86	5.771,93		5.771,93		5.771,93	
Overige kosten : diversen tlv gemeente		6.618,20		6.618,20		6.618,20	
overige kosten (verplaatsing paardenvereniging)		71.601,63		71.601,63		71.601,63	
overige kosten (w.o. Zuideindsestraat)	13.582,99	61.396,79		61.396,79		61.396,79	
Subtotaal			396.568,55		396.568,55		396.568,55
Advies- en beheerskosten							
Adviezen van derden: bestemmingsplan	13.005,00						
Adviezen van derden: algemeen	19.528,94						
beheers- en administratiekosten (uren)						357,83-	
Openbare werken	93.902,62	122.635,88		122.635,88		114.584,96	
Openbare werken (Cincera)	20.000,00	70.050,96		70.050,96		70.050,96	
Grondgebied GZ / RO	144.553,44	149.984,51		149.984,51		149.984,51	
Middelen	4.539,74	4.344,53		4.344,53		4.344,53	
Grondgebied RO	3.924,99	-		-		-	
Externe / Jurist	23.826,87	16.411,50		16.411,50		16.411,50	
Adcim advies OW	22.170,00	92.321,58		92.321,58		92.321,58	
Subtotaal			455.748,96		455.748,96		447.340,21

bouwrijp maken	1.500.000,00	1.347.693,48	1.347.693,48	1.347.693,48	1.347.693,48	1.347.693,48	1.347.693,48
woonrijp maken	1.000.000,00	1.647.217,20	1.647.217,20	1.648.264,63	1.648.264,63	1.664.954,95	1.664.954,95
Overige kosten tbv bouwcombinatie							
Overige kosten : diversen tlv bouwcombinatie	-	13.015,72		13.015,72		13.015,72	
overige kosten naheffing grondwaterbel	11.541,00	11.541,00		11.541,00		11.541,00	
Subtotaal			24.556,72		24.556,72		24.556,72
Overige kosten							
rentekosten / financieringslasten	2.602,45	2.602,45		2.602,45		2.602,45	
overige kosten rente naheffing	5.128,00	5.128,00		5.128,00		5.128,00	
			7.730,45		7.730,45		7.730,45
Uitgifte kosten							
planschade	233.519,00	270.727,00		270.727,00		270.727,00	
overige kosten planschade	20.703,13	27.396,13		27.396,13		27.396,13	
Subtotaal			298.123,13		298.123,13		298.123,13
Afdracht reserves							
afdracht ruimtelijke ontwikkelingen (via 980)	600.796,00	600.796,00		600.796,00		600.796,00	
afdracht groenaanleg (via 980)	279.440,00	279.440,00		279.440,00		279.440,00	
Subtotaal			880.236,00		880.236,00		880.236,00
Totale uitgaven	€ 4.265.393,03		€ 5.057.874,49		€ 5.058.921,92		€ 5.067.203,49

OPBRENGSTEN	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)
Opbrengsten							
bijdrage algemene reserve							
bijdrage bouwen woonrijp maken (incl overige kosten)	2.500.000,00	2.910.354,77		2.910.354,77		2.911.982,27	

bijdrage planvoorbereiding	394.000,00-	394.000,00	-	394.000,00	-	394.000,00	-
bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen	600.796,00-	600.796,00	-	600.796,00	-	600.796,00	-
bijdrage groenaanleg	279.440,00-	279.440,00	-	279.440,00	-	279.440,00	-
Subtotaal			4.184.590,77-		4.184.590,77-		4.186.218,27-
Verkopen / bijdragen							
grondverkopen onbebouwde terreinen	3.303.400,00-	3.303.400,00	0-	3.303.400,00	0-	3.303.400,00	0-
grondverkopen onbebouwde terreinen	38.000,00-	38.000,00-		38.000,00-		38.000,00-	
diverse grondverkopen tbv openbare ruimte	249.770,00-	249.770,00	-	249.770,00	-	249.770,00	-
diverse grondverkopen	-	-	-	-	-	-	-
bijdragen planschades	254.222,13-	298.123,13	-	298.123,13	-	298.123,13	-
Subtotaal			3.889.293,13-		3.889.293,13-		3.889.293,13-
Totaal opbrengsten	€ - 7.619.628,13		€ - 8.073.883,90		€ - 8.073.883,90		€ - 8.075.511,40

Subtotaal Project	€ - 3.354.235,10		€ - 3.016.009,41		€ - 3.014.961,98		€ - 3.008.307,91

Reserveboekingen	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Winstnemingen tgv AR GB	3.354.235,10		3.016.009,41		3.052.187,29		3.052.187,29
Verliesnemingen tlv AR GB ambtelijke kosten 2017/2020					-37.225,32		-43.879,38
Totaal WINST	3.354.235,10	0,00	3.016.009,41	0,00	3.014.961,97	0,00	3.008.307,91

Exploitatieopzet: Degaterrein Lage Zwaluwe

bijgewerkt september 2021

Bedragen zijn exclusief BTW

	Raad 11 mei 2017	Geactualiseerd NJN 2020	Geactualiseerd NJN 2021	Geactualiseerd NJN 2021
UITGAVEN	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Vorbereidings- en verwervingskosten				
bodemonderzoek verwervingen	5.089,00	5.089,00	5.089,00	
archeologie	426,83	426,83	426,83	
begeleiden verkoopprocedure	250,00	426,83	750,00	
rentekosten boekwaarde miv 1-1-2021 (1% rente)		822,00	762,14	
taxatiekosten			1.993,50	
overige verkoopkosten	-	6.489,75	5.119,90	
Subtotaal	5.765,83		13.254,41	14.141,37
Uitgiftkosten				
BTW 21% : bedrijfskavel 1	39.690,00	39.690,00	39.690,00	
BTW 21% : bedrijfskavel 2			22.050,00	
BTW 21% : bedrijfskavel 3	68.707,80	68.707,80	46.525,50	
Subtotaal	108.397,80		108.397,80	108.265,50
Advies- en beheerskosten				
Adviezen van derden: bestemmingsplan	12.350,00	10.850,00	10.850,00	
Adviezen van derden: diverse toetsen en onderzoeken	4.300,00	9.035,00	9.035,00	
Adviezen van derden: fiscale toets	1.295,00	1.295,00	1.295,00	
Adviezen van derden: juridische toets	5.877,10	5.877,10	6.075,10	
beheers- en administratiekosten (uren)				
afd Grondgebied	24.488,54	38.044,87	38.270,35	
afd Openbare Werken	15.590,00	32.414,98	35.510,72	
afd Middelen	311,80	-	-	
Subtotaal	64.212,44		97.516,95	101.036,17
Bouwrijp en woonrijp maken openbare ruimte	260.000,00	260.000,00	260.000,00	255.000,00
Extra kosten ivm flora / fauna wetgeving	15.000,00	6.885,00	6.885,00	6.885,00
Afdracht reserve Ruimtelijke Ontwikkelingen				
bedrijfskavel 1 : incl een bedrijfswoning	11.750,00	11.750,00	11.750,00	
bedrijfskavel 2 : incl een bedrijfswoning			8.750,00	
bedrijfskavel 3 : incl twee bedrijfsoningen	21.685,00	21.685,00	12.912,50	
Subtotaal	33.435,00		33.435,00	33.412,50
Totale uitgaven	€ 486.811,07		€ 519.489,16	€ 518.740,54

OPBRENGSTEN	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)
Opbrengsten					
verkoop bedrijfskavel 1	189.000,00-	189.000,00-		189.000,00-	
BTW 21% verkoop bedrijfskavel 1	39.690,00-	39.690,00-		39.690,00-	
Bijdrage verkoopkosten bedrijfskavel 1		90,00-		90,00-	
Verkoop bedrijfskavel 2				105.000,00-	
BTW 21% verkoop bedrijfskavel 2				22.050,00-	
Verkoop bedrijfskavel 3	327.180,00-	327.180,00-		221.550,00-	
BTW 21% verkoop bedrijfskavel 3	68.707,00-	68.707,80-		46.525,50-	
Subtotaal	624.577,00		624.667,80		623.905,50
	-		-		-
Totaal opbrengsten	624.577,00		624.667,80		623.905,50
	-		-		-

Subtotaal Project	€ - 137.765,93	-	€ - 105.178,64	-	€ - 105.164,96

Reserveboekingen	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Winstnemingen tgv AR GB	137.765,93		105.178,64		105.164,96
Totaal saldo woningbouwproject	137.765,93	0,00	105.178,64	0,00	105.164,96

Exploitatieopzet: E-veld Terheijden

bijgewerkt september 2021

Bedragen zijn exclusief BTW

	Raad 17 dec 2020	Geactualiseerd NJN 2021	
UITGAVEN	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Voorbereidings- en verwervingskosten			
Verwervingskosten (boekwaarde)	5.411,00	5.411,00	
overige kosten	-		
Subtotaal	5.411,00		5.411,00
Exploitatiekosten			
Planontwikkeling (20% van BRM/WRM/Overige)	202.976,00	371.258,81	
VTU (15% van BRM/WRM/Overige)	152.232,00	139.806,00	
Onvoorzien (10% van BRM/WRM/Overige)	101.488,00	101.488,00	
Externe advies (verkoop bouw kavels)	60.000,00	32.801,00	
Rente over boekwaarde	4.045,00-	14.342,00-	
Subtotaal	512.651,00		631.011,81
Bouwrijp en woonrijp maken openbare ruimte	1.095.225,00	1.095.610,64	1.095.610,64
Afdracht reserve Ruimtelijke Ontwikkelingen			
Huurwoningen	25.000,00	62.500,00	
Koopwoningen/ koopappartementen	80.000,00	80.000,00	
Tiny houses	12.500,00	12.500,00	
Subtotaal	117.500,00		155.000,00
Totale uitgaven	€ 1.730.787,00		€ 1.887.033,45
OPBRENGSTEN	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)
Opbrengsten			
Grondopbrengsten huurwoningen	569.370,00-	866.190,00-	
Grondopbrengsten koopwoningen/koopapprtementen	1.487.808,00-	1.693.740,00-	
Grondopbrengsten tinyhouses	372.000,00-	414.850,00-	
Overige grondopbrengsten		26.060,00-	
Subtotaal	2.429.178,00-		3.000.840,00-
Totaal opbrengsten	2.429.178,00-		3.000.840,00-
Subtotaal Project	€ -698.391,00	-	€ -1.113.806,55
Reserveboekingen	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Winstnemingen tgv AR GB	698.391,00		1.113.806,55
Totaal saldo woningbouwproject	698.391,00	0,00	1.113.806,55

Exploitatieopzet: Kavels Antwerpsestraat / Geraniumstraat Made

bijgewerkt september 2021

Bedragen zijn exclusief BTW

	Raad 11 april 2019	Geactualisee rd NJN 2019	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Geactualisee rd NJN 2020	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Geactualisee rd NJN 2021	Totaal exploitatie raming (uitg.)
UITGAVEN							
Vorbereidings- en verwervingskoste n							
bodemonderzoek verwervingen	2.708,00	2.708,00		2.708,00		2.708,00	
archeologie	2.805,75	2.805,75		2.805,75		2.805,75	
begeleiden verkoopprocedure	9.100,00	8.500,00		8.500,00		8.215,74	
rentekosten boekwaarde per 1- 1-2021 (1% rente)				417,54		205,54	
overige verkoopkosten	-	1.300,00		1.300,00		4.991,00	
Subtotaal	14.613,75		15.313,75		15.731,29		18.926,03
Uitgiftkosten							
BTW 21% : bedrijfskavel 1	21.208,26	21.208,26		21.208,26		34.710,74	
BTW 21% : bedrijfskavel 2	45.800,83	45.800,83		45.800,83		57.272,73	
Subtotaal	67.009,09		67.009,09		67.009,09		91.983,47
Advies- en beheerskosten							
Adviezen van derden: bestemmingsplan	6.233,99	6.233,99		5.983,12		5.983,12	
Adviezen van derden: diverse toetsen en onderzoeken	10.700,00	10.700,00		10.700,00		10.700,00	
Adviezen van derden: opstellen overeenkomsten	1.807,40	1.807,40		2.714,90		3.259,40	
beheers- en administratiekosten (uren)							
afd Grondgebied	9.847,29	14.288,41		20.376,13		20.635,84	
afd Openbare Werken	1.325,60	1.325,60		1.325,60		1.325,60	
afd Middelen	165,70	-		-		-	
Subtotaal	30.079,98		34.355,40		41.099,75		41.903,96
Bouwrijp en woonrijp maken openbare ruimte Geraniumstr	4.591,00	4.591,00	4.591,00	4.591,00	4.591,00	4.591,00	4.591,00

Afdracht reserve Ruimtelijke Ontwikkelingen							
Antwerpsestraat Made	5.000,00	5.000,00		5.000,00		5.000,00	
Geraniumstraat Made	5.000,00	5.000,00		5.000,00		5.000,00	
Subtotaal	10.000,00		10.000,00		10.000,00		10.000,00
Totale uitgaven	€ 126.293,82		€ 131.269,24		€ 138.431,13		€ 167.404,46

OPBRENGSTEN	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)
Opbrengsten							
verkoop Antwerpsestraat Made	100.991,74	100.991,74-		100.991,74-		165.289,26-	
BTW 21% verkoop Antwerpsestraat	21.208,26-	21.208,26-		21.208,26-		34.710,74-	
reservering tekort	9.400,00	9.400,00		9.400,00		-	
Verkoop Geraniumstraat Made	218.099,17	218.099,17-		218.099,17-		272.727,27-	
BTW 21% verkoop bedrijfskavel 2	45.800,83-	45.800,83-		45.800,83-		57.272,73-	
Reservering tekort	8.120,00	8.120,00		8.120,00		-	
Subtotaal	368.580,00-		368.580,00-		368.580,00-		530.000,00-
Totaal opbrengsten	368.580,00-		368.580,00-		368.580,00-		530.000,00-

Subtotaal Project	€ - 242.286,18	-	€ - 237.310,76	-	€ - 230.148,87	-	€ - 362.595,54

Reserveboekingen	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Winstnemingen tgv AR GB	242.286,18		237.310,76		230.148,87		362.595,54
Totaal saldo woningbouwproject	242.286,18	0,00	237.310,76	0,00	230.148,87	0,00	362.595,54

Exploitatieopzet: Centumplan Made

bijgewerkt september 2021

Bedragen zijn exclusief BTW

UITGAVEN	Raad	Geactualiseerd	
	28 jan 2021	NJN 2021	
	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Voorbereidings- en verwervingskosten			
Verwervingskosten (boekwaarde)	-	-	
overige kosten	-		
Subtotaal	-		-
Exploitatiekosten			
Planontwikkeling (20% van BRM/WRM/Overige)	295.573,00	375.555,49	
VTU (15% van BRM/WRM/Overige)	221.680,00	212.021,00	
Onvoorzien (10% van BRM/WRM/Overige)	112.072,00	136.579,00	
Rente over boekwaarde	267,00-	16.504,00	
Subtotaal	629.058,00		740.659,49
Bouwrijp en woonrijp maken openbare ruimte	1.507.756,00	1.500.875,00	1.500.875,00
Afdracht reserve Ruimtelijke Ontwikkelingen			
Huurwoningen	12.500,00	-	
Sociale koop	7.500,00	-	
Middeldure koop	15.000,00	-	
Dure koop	165.000,00	-	
Subtotaal	200.000,00		-
Totale uitgaven	€ 2.336.814,00		€ 2.241.534,49

OPBRENGSTEN	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)	Totaal exploitatie raming (ink.)
	Opbrengsten grondverkoop		
Grondopbrengsten huurwoningen	292.938,00-	292.938,00-	
Grondopbrengsten vrije sector	2.358.500,00-	2.358.500,00-	
Grondopbrengsten parkeren	1.306.116,00	1.306.116,00	
Subtotaal	1.345.322,00-		1.345.322,00-
Bijdrage anterieure overeenkomst			
Bijdrage plankosten ontwikkelaar west	34.216,00-	34.216,00-	
Bijdrage plankosten ontwikkelaar oost	36.000,00-	36.000,00-	
Overige bijdrage plankosten	120.323,00-	120.323,00-	
Subtotaal	190.539,00-		190.539,00-
Bijdrage reserve Ruimtelijke Ontwikkelingen			
Bijdrage reserve RO ontwikkelaar West	60.000,00-	60.000,00-	
Bijdrage reserve RO ontwikkelaar Zuid oost	7.500,00-	6.250,00-	
Bijdrage reserve ruimtelijke ontwikkelingen verkopen	200.000,00-	-	
Bijdrage uit reserve Ruimtelijk Ontwikkeling	100.000,00-	100.000,00-	
Subtotaal	367.500,00-		166.250,00-

Totaal opbrengsten	1.903.361,00-		1.702.111,00-

Subtotaal Project	€ 433.453,00	-	€ 539.423,49

Reserveboekingen	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)	Totaal exploitatie raming (uitg.)
Verliesneming t.l.v. voorziening GB	-486.016,00		-486.016,00
Winstneming/verliesneming t.g.v./t.l.v. AR GB	52.563,00		-53.407,49
Totaal saldo woningbouwproject	-433.453,00	0,00	-539.423,49

3. Incidentele baten en lasten

3. Incidentele baten en lasten

VJN 2021 / Begroting 2022

	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 1. Burger en bestuur	-63	-25	-	-	-
Programma 2. Openbare ruimte	56	12	-	-	-
Programma 3. Ruimte, wonen en economie	627	215	-	-	-
Programma 4. Sociaal domein	-327	-49	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	621	-	-	-	-
Overhead / Bedrijfsvoering	-452	-25	-	-	-
Totaal per saldo	463	128	-	-	-

2021 inclusief Najaarsnota

Per saldo	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 1. Burger en bestuur	-63	-25	-	-	-
Programma 2. Openbare ruimte	125	12	-	-	-
Programma 3. Ruimte, wonen en economie	829	215	-	-	-
Programma 4. Sociaal domein	-59	-49	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	616	-	-	-	-
Overhead / Bedrijfsvoering	-502	144	169	-	-
Totaal per saldo	947	297	169	-	-
<i>Waarvan reserves</i>	<i>1.134</i>	<i>-562</i>	<i>169</i>	<i>-297</i>	<i>50</i>

Mutaties Najaarsnota 2021

	2021	2022	2023	2024	2025
Programma 1. Burger en bestuur	-	-	-	-	-
Programma 2. Openbare ruimte	-69	-	-	-	-
Programma 3. Ruimte, wonen en economie	-202	-	-	-	-
Programma 4. Sociaal domein	-268	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	5	-	-	-	-
Overhead / Bedrijfsvoering	50	-169	-169	-	-
Totaal per saldo	-483	-169	-169	-	-

4. Voortgang budgetoverheveling 2020

---

4. Voortgang budgetoverheveling 2020

Voortgang budgetoverheveling 2020 (Najaarsnota 2021)								
Omschrijving	Raming	Mutatie VJN	Mutatie NJN	Raming na NJN	Uitgaven t/m VJN	Uitgaven t/m NJN	Restant NJN	
a. Verkiezingen Covid 19	38.000	-		38.000	-	38.000	-	
b. Geluk	12.000	-		12.000	120	10.555	1.445	
Totaal programma 1	50.000	-	-	50.000	120	48.555	1.445	
c. Aanpassing laad- en losplaats veegmachine	15.500	-		15.500	-	7.269	8.231	
d. Bewegwijzering	7.000	-		7.000	3.262	3.262	3.739	
e. Onderhoud wegen: fietspaden Sluizeweg	400.000	400.000-		-	-	-	-	
f. Stimuleringsregeling Landschap	16.000	-		16.000	-	-	16.000	
Totaal programma 2	438.500	400.000-	-	38.500	3.262	10.531	27.969	
g. Duurzaamheid	4.000	-		4.000	664	664	3.336	
h. BAG: optimaliseren informatievoorz. / training	45.000		45.000-	-	-	-	-	
i. BAG: criterium gebruiksovervlakke	32.000		32.000-	-	-	-	-	
j. Brandveiligheid	65.000	-		65.000	-	-	65.000	
k. Voetveren	40.000	-		40.000	-	32.249	7.751	
l. Omgevingsplan	50.000	-		50.000	-	-	50.000	
m. Vrijtijdseconomie	40.500	-		40.500	7.027	7.027	33.473	
n. Advieskosten ruimtelijke projecten	60.000	-		60.000	44.871	60.000	-	
Totaal programma 3	336.500	-	77.000-	259.500	52.562	99.940	159.560	
o. Visie onderwijshuisvesting Terheijden	17.500	-		17.500	-	-	17.500	
p. Verduurzamingsopgave onderwijs	10.000	-		10.000	-	-	10.000	
q. Pilot Praktijkondersteuner huisarts	56.000	-		56.000	-	54.000	2.000	
r. Inburgering	57.700	-		57.700	14.315	30.520	27.180	
s. Minimabeleid	20.000	-		20.000	-	-	20.000	
t. Renovatie zwembaden	85.000	-		85.000	77.426	85.000	-	
Totaal programma 4	246.200	-	-	246.200	91.740	169.520	76.680	
u. Verbetering / intensivering communicatie	15.000	-		15.000	3.070	4.602	10.398	
v. Nieuw functieboek	50.000	-		50.000	-	-	50.000	
w. Organisatieontwikkeling	125.000	-		125.000	-	1.562	123.438	
x. DIV: digitaliseren papieren archief 2013-2017	40.000	-		40.000	19.769	20.540	19.460	
y. Communicatie Omgevingswet Covid 19	60.000	-		60.000	-	18.464	41.536	
Totaal Overhead	290.000	-	-	290.000	22.839	45.168	244.832	
Totaal	1.361.200	400.000-	77.000-	884.200	170.522	373.713	510.487	

De financiële mutaties zijn toegelicht op de programma's (zie onderdeel "Financiële afwijkingen").

5. Reserves en voorzieningen

---

5. Reserves en voorzieningen

Voortgang stand van de reserves (Najaarsnota 2021)		Stand per 31-12-2020 Rekening 2020 na resultaatbestem.	Primaire Begr. 2021 stortingen	Primaire Begr. 2021 onttrekkingen	Budget- overheveling (onttrekking)	Mutaties VJN 2021 stortingen	Mutaties VJN 2021 onttrekkingen	Mutaties NJN 2021 stortingen	Mutaties NJN 2021 onttrekkingen	Stand reserve t/m mutaties NJN 2021	Inzet reserves Kadernota 2022	Stand reserve na inzet tbv Kadernota 2022
A. Beklemdes reserves (bestedingsverplichting)												
96201	Kapitaallasten (beklemd)	25.006.790	2.885.000	-1.376.524		569.614	-7.127	117.750	-8.801	27.186.702		27.186.702
96204	Landschappelijke Inpassing	9.770				25.655				35.425		35.425
96300	Ruimtelijke ontwikkelingen	320.232	407.741			76.738		314.747	-26.250	1.093.207	-105.000	988.207
96206	Reserve groenaanleg	334.615	30.375	-75.855		-10.000		-2.590		276.545		276.545
	Totaal	25.671.407	3.323.116	-1.452.379	-	662.006	-7.127	429.907	-35.051	28.591.879	-105.000	28.486.879
B. Reserves t.b.v. weerstandsvermogen												
96100	Algemene reserve	11.960.067	3.647.904	-3.797.380		629.354	-1.568.544	174.626	198.000	11.244.028		11.244.028
96300	Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf	1.488.523	335.328	-1.429.814		491.967	-486.016	-9.764		390.223		390.223
96300	Bovenwijkse voorzieningen	81.603								81.603	-10.000	71.603
	Totaal	13.530.193	3.983.231	-5.227.194	-	1.121.321	-2.054.560	164.862	198.000	11.715.854	-10.000	11.705.854
C. Structurele reserves (beleid)												
96201	Reserve tijdelijke inhuur personeel	116.698								116.698		116.698

96201 9	Reserve claims voorgaande jaren	1.314.700			-1.314.700					-	-	-
96202 0	Reserve Opleidingen	100.000								100.000		100.000
96202 2	Reserve Toerisme en recreatie	45.529				-45.529				0		0
	Totaal	1.576.928	-	-	-1.314.700	-	-45.529	-	-	216.699	-	216.699

D. Tijdelijke reserves (projecten e.d.)

96200 4	Verbetering infrastructuur haven Lage Zwaluwe	184.271				-184.271				-		-
96203 4	Duurzaamheid	50.386				-50.386				-		-
96206 1	Drimmelen op de kaart	147.388		-100.000		-47.388				-0		-0
96205 4	Reserve samen aan de slag	100.722		-51.000		-49.722				0		0
96205 6	Reserve herstel kunstwerken havens	57.614								57.614		57.614
96204 3	Samen investeren in Drimmelen	1.499.428		-1.030.605		-183.000		-165.000		120.823		120.823
96203 2	Reserve impuls brede scholen combinatie	162.201		-25.000						137.201		137.201
96203 7	Reserve kunst	58.228				-6.825				51.403		51.403
96203 8	Reserve bestuursakkoord	805.533		-300.000		-250.000				255.533		255.533
96205 8	Reserve Toegankelijkheid	100.859		-86.000		-14.859				0		0
96206 4	Reserve inclusie	100.000		-75.000						25.000		25.000
	Totaal	3.266.629	-	-1.667.605	-	-786.450	-	-165.000		647.574	-	647.574

E. Opgeheven reserves (besluit begroting 2021)

96205 9	Compensatie erfpachtinkomsten	540.000		-540.000							-		-
96206 0	Kwaliteitsverbeterin g buitenruimte haven Drimmelen	73.895		-73.895							-		-
	Totaal	613.895	-	-613.895	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal reserves	44.659.051	7.306.348	8.961.074-	1.314.700-	1.783.327	2.893.666-	594.769	2.051-	41.172.005	115.000-	41.057.005	

Voortgang stand van de voorzieningen (Najaarsnota 2021)	Stand per 31-12-2020 Rekening 2020	Primaire Begr. 2021 stortingen	Primaire Begr. 2021 onttrekkingen	Mutaties VJN 2021 stortingen	Mutaties VJN 2021 onttrekkingen	Mutaties NJN 2021 stortingen	Mutaties NJN 2021 onttrekkingen	Stand voorz. t/m mutaties NJN 2021
A. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's								
964001 Voorziening wet APPA	2.684.841	141.000	-54.000				-16.316	2.755.525
964043 Voorz.uitker.verplichtingen pers/vm pers	212.148		-114.093			103.000	-79.756	121.299
964500 Voorziening verliezen grondexploitatie				486.016	-85.190	499.987	-414.797	486.016
Totaal	2.896.989	141.000	-168.093	486.016	-85.190	602.987	-510.869	3.362.840
B. Voorzieningen voor onderhoud								
div. 964 Voorziening onderhoud gebouwen PLANON	1.417.824	462.069	-462.069					1.417.824
964301 Voorziening onderhoud wegen	-	902.940	-902.940	70.000	-70.000			-
Totaal	1.417.824	1.365.009	-1.365.009	70.000	-70.000	-	-	1.417.824
C. Voorzieningen voor door derden beklemde middelen								
964046 Voorziening riolering	2.849.611							2.849.611
964047 Voorziening afvalstoffenheffing	831.202			294.469		-30.346		1.095.325
964049 Voorziening BIZ	4.346							4.346
Totaal	3.685.159	-	-	294.469	-	-30.346	-	3.949.282
Totaal voorzieningen	7.999.973	1.506.009	1.533.102-	850.485	155.190-	572.641	510.869-	8.729.946

6. Overzicht lopende kredieten

---

6. Overzicht lopende kredieten

Prg.	Omschrijving	Jaar (van aanvang)	Raming	Mutatie VJN 2021	Mutatie NJN 2021	Raming incl. VJN/NJN 2021	Uitgaven t/m 2020	Uitgaven 2021	Totaal Uitgaven	Restant	Projectfase	Krediet afsluiten J/N
Thema Wegen en verkeer												
2	Drimmelenseweg - Sluizeweg Made	2020	860.000	-	-	860.000	3.144	29.956	33.100	826.900	5. Realisatie	Nee
2	Verbreiding Zanddijk	2017	300.000	-50.000	-41.290	208.710	194.770	2.197	196.967	11.743	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
2	Aansluiting Zoutendijk / Horrenhilsedijk	2018	700.000	50.000	-	750.000	42.489	89.102	131.591	618.409	2. Definitie	Nee
2	Aankoop grond Zoutendijk	2018	95.000	-	-	95.000		2.313	2.313	92.688	2. Definitie	Nee
2	Rode loperoute	2019	750.000	-	-	750.000	115.217	123.733	238.950	511.050	5. Realisatie	Nee
2	Wegen: Dahliastraat / Schetsenakkerstraat	2021	250.000	-	-	250.000		2.540	2.540	247.460	5. Realisatie	Nee
2	Wegen: rehabilitatie (inclusief Witteweg)	2021	467.000	-	-	467.000		439	439	466.562	4. Voorbereiding	Nee
2	Kwaliteitsverbetering Oude haven Drimmelen: Wandelpromenade / Havenkant	2020	575.000	-	-	575.000	103.026	16.735	119.761	455.239	5. Realisatie	Nee
2	Centrumroute Terheijden	2017	999.000	-	71.875	1.070.875	958.296	112.574	1.070.870	5	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
2	Fietsstraat Parallelweg Wagenberg	2017	255.000	-	-	255.000	243.429	5.061	248.490	6.510	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
2	Kwaliteitsverbetering Oude haven Drimmelen: Dorpstraat	2019	70.000	-	42.600	112.600	110.287	2.306	112.593	7	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
2	Kwaliteitsverbetering Oude haven Drimmelen: Biesboschweg	2021	200.000	-	-	200.000		7.715	7.715	192.285	5. Realisatie	Nee
2	Fietspaden Sluizeweg	2021	-	400.000	56.000	456.000		455.685	455.685	315	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
2	Vergroten burgertevredenheid 2021	2021	-	90.000	-	90.000		-	-	90.000	3. Ontwerp	Nee
2	Centrumplan Made	2016	2.940.000	-	-	2.940.000	2.639.860	15.475	2.655.335	284.665	5. Realisatie	Nee
2	Verkeersveilig Crullaan (minimale variant)	2020	684.000	-	-	684.000	39.903	12.707	52.610	631.390	5. Realisatie	Nee
2	Verkeersveilig Zeggelaan (minimale variant)	2020	935.000	-	-	935.000	18.577	55.804	74.381	860.619	3. Ontwerp	Nee
2	Verkeersreconstructies 2021	2021	-	-	38.000	38.000				38.000	5. Realisatie	Nee

2	Haven Terheijden: vervanging beschoeiing	2017	60.000	-	-	60.000			-	-	60.000	3. Ontwerp	Nee
2	Project de Kleine Schans eo (Zuiderwaterlinie)	2020	193.000	-		193.000	47.283	903	48.186		144.814	3. Ontwerp	Nee
2	Aanbrengen brug de Schans	2020	100.000	-		100.000			-		100.000	3. Ontwerp	Nee
2	Openbare verlichting: vervanging lichtmasten en armaturen 2020	2020	233.500	-		233.500	179.485	41.255	220.740		12.760	5. Realisatie	Nee
2	Openbare verlichting: vervanging lichtmasten en armaturen 2021	2021	233.500	-90.000		143.500			61.786	61.786	81.714	5. Realisatie	Nee
2	TEC Warmtenet Terheijden	2020	1.000.000	-		1.000.000	992.017	-95.895	896.122		103.878	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
2	Kwaliteitsverbetering Oude haven Drimmelen: Parkeerterrein	2019	250.000	-	5.000	255.000	249.374	4.179	253.553		1.447	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
2	Prkpl. acht.hofjes,prk.vrij dorpspl	2021	40.000	-		40.000			442	442	39.558	5. Realisatie	Nee
2	Civiele werken buiten projectgebied Romboutsstraat Made	2021	-	-	117.750	117.750					117.750	3. Ontwerp	Nee
Totaal thema Wegen en verkeer			12.190.000	400.000	289.935	12.879.935	5.937.157	947.009	6.884.166	5.995.769			
Thema Groen en speelvoorzieningen										-			
2	Aanplant nieuw bos	2020	100.000	-		100.000	56.423	-0	56.423		43.577	5. Realisatie	Nee
2	Kwaliteitsverbetering Oude haven Drimmelen: Parkje	2020	150.000	-		150.000	13.846	107.894	121.740		28.260	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
2	Renovatie openbaar groen 2020	2020	315.850	-		315.850	288.351	26.648	314.999	851		6. Nazorg-, en overdracht	Nee
2	Renovatie openbaar groen 2021	2021	145.000	-		145.000		20.603	20.603		124.397	4. Voorbereiding	Nee
2	Sport, spelen, etc in openbare ruimte	2018	100.000	-		100.000	10.154	8.350	18.504		81.496	4. Voorbereiding	Nee
2	Vervanging faecalienuiger	2019	50.000	-		50.000					50.000	4. Voorbereiding	Nee
Totaal Groen en speelvoorzieningen			860.850	-		860.850	368.774	163.495	532.269	328.581			
Thema Water													

2	Baggeren stedelijk water	2014	331.000	-	-	331.000	58.193	7.660	65.853	265.148	4. Voorbereiding	Nee
2	Rioolvervangng Vijverstraat	2014	522.000	-	-12.253	509.747	492.230	17.517	509.747	0	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
2	Rioolvervangng Kilstraat	2013	1.140.000	-	120.000	1.260.000	992.104	234.692	1.226.796	33.204	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
2	Rioolvervangng Prinses Margrietstraat / Julianastraat	2016	763.000	-	-	763.000	159.479	513.633	673.112	89.888	5. Realisatie	Nee
2	Rioolvervangng Burg. van Campenhoutstraat / Boerenhoekstraat	2018	1.884.000	-	-	1.884.000	204.655	354.957	559.612	1.324.388	5. Realisatie	Nee
2	Maatregelen. kern Made uitvoering: vervanging (Nachtegalstraat)	2021	727.000	-	-	727.000		-	-	727.000	3. Ontwerp	Nee
2	Maatregelen.kern Made uitvoering: ambitieniveau (Nachtegalstraat)	2021	120.200	-	-	120.200		900	900	119.300	3. Ontwerp	Nee
2	Maatregelen.kern L.Zw.: uitvoering: vervanging (Griendwerkerstraat)	2021	905.000	-	-	905.000		-	-	905.000	3. Ontwerp	Nee
2	Maatregelen.kern L.Zw:uitvoering: ambitieniveau (Griendwerkerstraat)	2021	277.500	-	-	277.500		-	-	277.500	3. Ontwerp	Nee
2	Maatregelen. gebied OHD (uitvoering)	2021	270.000	-	-	270.000		-	-	270.000	5. Realisatie	Nee
2	Maatregelen.kern Thd:voorbereiding (Molenstraat)	2021	100.000	-	-	100.000		-	-	100.000	4. Voorbereiding	Nee
2	Maatregelen kern Made: voorbereiding Stationsstraat	2020	100.000	-	-	100.000	13.455	-	13.455	86.545	4. Voorbereiding	Nee
2	Maatregelen kern Made: voorbereiding Nachtegaalstraat	2020	100.000	-	-	100.000		42.714	42.714	57.286	3. Ontwerp	Nee
2	Maatregelen kern Lage Zwaluwe: voorbereiding Griendwerkerstraat	2020	100.000	-	-	100.000	15.405	28.794	44.199	55.801	3. Ontwerp	Nee
2	Maatregelen kern Made: uitstroomleiding (Kievitstr./Acaciastr.) i.c.m. Nachtegaalstr.	2020	154.560	-	-	154.560		-	-	154.560	3. Ontwerp	Nee
2	Rioolvervangng Marktstraat Made	2020	796.500	-	-5.000	791.500	783.281	2.140	785.421	6.079	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
2	Rioolvervangng Kerkstraat Made	2018	608.464	-	-	608.464	113.115	-	113.115	495.349	5. Realisatie	Nee

2	Riolvervanging Terheijden Midden	2019	1.299.777	-	26.305	1.326.082	1.261.294	64.783	1.326.077	5	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
2	Riolvervanging Molenplein (centrumplan Made)	2020	308.000	-	1.130	309.130	309.123	0	309.123	7	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
2	Maatregelen gebied Oude haven Drimmelen	2020	100.000	-	-	100.000	9.231	-0	9.231	90.769	5. Realisatie	Nee
2	Ambitieniveau WRP (stelpost)	2018	487.667	-	-	487.667	-	-	-	487.667	2. Definitie	Nee
2	Vervanging rioolontstopper	2020	95.000	-	5.000	100.000	365	-	365	99.635	5. Realisatie	Nee
Totaal thema Water			11.189.668	-	135.182	11.324.850	4.411.930	1.267.789	5.679.719	5.645.131		
Totaal programma 2			24.240.518	400.000	425.117	25.065.635	10.717.861	2.378.293	13.096.153	11.969.482		

Thema Versterken vrijetijdseconomie												
3	Vervanging voetveer Terheijden (elektrisch)	2018	100.000	-	5.060	105.060	12.028	93.031	105.059	1	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
Totaal thema Versterken vrijetijdseconomie			100.000	-	5.060	105.060	12.028	93.031	105.059	1		
Thema Versterken economische structuur												
3	Winkelstrip Nieuwstraat Lage Zwaluwe	2020	150.000	-	-	150.000	1.600	112.085	113.685	36.315	5. Realisatie	Nee
3	Haven Terheijden: vervanging steigers / meerpalen	2020	163.300	-	-	163.300	128.496	22.086	150.582	12.718	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
3	Voetgangers- veerverbinding Drimmelen	2019	150.000	-	-	150.000	2.966	-0	2.966	147.034	1. Initiatief	Nee
3	Vervanging stroomkasten	2021	150.000	-	-	150.000	-	1.663	1.663	148.337	5. Realisatie	Nee
3	Verlengen fietspad Beverpad	2016	408.500	45.000	-	453.500	188.422	-9.244	179.178	274.322	4. Voorbereiding	Nee
Totaal thema Versterken economische structuur			1.021.800	45.000	-	1.066.800	321.484	126.590	448.074	618.726		
Thema Wonen												
3	Stedenbouwkundige visie Stuifhoekgebied	2021	-	-	95.000	95.000	-	-	-	95.000	1. Initiatief	Nee

Totaal thema Wonen		-	-	95.000	95.000	-	-	-	95.000		
Totaal programma 3		1.121.800	45.000	100.060	1.266.860	333.512	219.621	553.133	713.727		

Thema Zorg voor kwetsbare burgers												
4	Eenmalige bijdrage Ganshoek Lage Zwaluwe	2015	500.000	-	-	500.000		-	-	500.000	5. Realisatie	Nee
4	Voedselbank Madese Boys	2020	40.000	-	-	40.000	-	-	-	40.000	4. Voorbereiding	Nee
Totaal thema Zorg voor kwetsbare burgers			540.000	-	-	540.000	-	-	-	540.000		

Thema Sport en bewegen												
4	Vorbereidingskrediet Stuifhoek	2020	140.000	-	-	140.000	12.506	18.751	31.257	108.743	3. Ontwerp	Nee
4	Renovatie zwembaden Randoet / Puzzelbad	2018	3.447.219	-	-	3.447.219	3.225.611	110.751	3.336.362	110.857	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
4	Renovatie toplaag grasveld A Schietberg	2021	12.000	-	-	12.000		-	-	12.000	1. Initiatief	Nee
4	Renovatie toplaag grasveld B Heesterbosch	2021	12.000	-	-	12.000		-	-	12.000	1. Initiatief	Nee
4	Trapveldje Hooge Zwaluwe	2021	154.755	-	-	154.755		-	-	154.755	1. Initiatief	Nee
Totaal thema Sport en bewegen			3.765.974	-	-	3.765.974	3.238.117	129.503	3.367.620	398.354		

Thema Sociaal culturele accomodaties												
4	Aanpassing entree De Cour Terheijden	2020	103.000	10.000	10.272	123.272	10.563	105.759	116.322	6.950	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
Totaal thema Sociaal culturele accomodaties			103.000	10.000	10.272	123.272	10.563	105.759	116.322	6.950		
Totaal programma 4			4.408.974	10.000	10.272	4.429.246	3.248.680	235.262	3.483.942	945.304		

Tractie en gereedschappen												
B	Pickups (3 stuks)	2021	128.461	-	15.000	143.461		-	-	143.461	4. Voorbereiding	Nee
B	Bus enkelcabine	2021	45.339	-	5.000	50.339		-	-	50.339	5. Realisatie	Nee

B	Bedrijfswagen Boa	2021	50.377	-	-	50.377			-	-	50.377	5. Realisatie	Nee
B	Bestelauto	2021	30.226	-	-	30.226			-	-	30.226	4. Voorbereiding	Nee
B	Hogedruk reinigers	2020	12.090	-	-	12.090	8.065	0	8.065		4.025	5. Realisatie	Nee
B	Waterwagens (2st)	2020	54.839	-	3.220	58.059	20.276	37.782	58.058		1	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
Totaal Tractie en gereedschappen			321.332	-	23.220	344.552	28.341	37.782	66.123		278.429		
Totaal Bedrijfsvoering			321.332	-	23.220	344.552	28.341	37.782	66.123		278.429		

Gemeentehuis													
O	Verduurzaming gemeentehuis	2020	640.000	-	85.000	725.000	596.464	106.578	703.042		21.958	5. Realisatie	Nee
O	Lamellen (gemeentehuis)	2017	60.452	-		60.452		-	-		60.452	4. Voorbereiding	Nee
O	Meubilair (gemeentehuis)	2019	108.387	-		108.387	30.593	4.887	35.480		72.907	4. Voorbereiding	Nee
O	Meubilair (gemeentehuis)	2020	335.188	-		335.188		-	-		335.188	4. Voorbereiding	Nee
Totaal Gemeentehuis			1.144.027	-	85.000	1.229.027	627.057	111.465	738.522		490.506		
ICT: vervanging hardware													
O	Geluidsinstallatie (gemeentehuis)	2017	25.188	-		25.188		-	-		25.188	4. Voorbereiding	Nee
O	Discussie-installatie (gemeentehuis)	2021	30.226	-		30.226		-	-		30.226	4. Voorbereiding	Nee
O	2e Discussie-installatie (gemeentehuis)	2021	21.662	-		21.662		-	-		21.662	4. Voorbereiding	Nee
O	A&O printer (omgevingsvergunning)	2014	25.341	-		25.341	6.312	9.954	16.267		9.074	4. Voorbereiding	Nee
O	Tablets gemeenteraad	2018	28.967	-	-4.624	24.343	24.343	-0	24.343		-	6. Nazorg-, en overdracht	Ja
O	Ipads / laptops	2019	32.000	-		32.000	13.240	0	13.240		18.760	4. Voorbereiding	Nee
O	Tablets medewerkers en college	2020	30.226	-	25.000	55.226		-	-		55.226	4. Voorbereiding	Nee

O	Mobile geluidsinstallatie	2021	10.075	-		10.075		-	-	10.075	4. Voorbereiding	Nee
O	Presentatieschermen (t.b.v. raadzaal)	2021	22.670	-		22.670		-	-	22.670	4. Voorbereiding	Nee
O	Vervanging technische infrastructuur	2016	178.334	-	-25.000	153.334	30.817	-	30.817	122.517	4. Voorbereiding	Nee
Totaal ICT: vervanging hardware			404.689	-	-4.624	400.065	74.712	9.955	84.667	315.398		
ICT: vervanging software												
O	algemene infobeleid (cloud)	2017	15.000	-		15.000		-	-	15.000	2. Definitie	Nee
O	opstellen geo-info beleidsplan	2017	25.000	-		25.000	7.002	7.150	14.152	10.848	4. Voorbereiding	Nee
O	opstellen visie infovoorziening Omgevingswet	2028	25.000	-		25.000	22.390	0	22.390	2.610	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
O	Mid-office	2009	133.125	-		133.125	2.519	-0	2.519	130.606	2. Definitie	Nee
O	n/wro/DURP	2015	30.739	-		30.739	12.959	11.441	24.400	6.339	4. Voorbereiding	Nee
O	Tim (tijdregistratie)	2016	25.188	-		25.188		-	-	25.188	2. Definitie	Nee
O	cc managementsysteem / website integratie	2016	138.537	-		138.537	134.018	191	134.209	4.328	4. Voorbereiding	Nee
O	software Civision.Middelen (web-publishing)	2017	131.484	-		131.484	17.136	-	17.136	114.348	2. Definitie	Nee
O	Vastgoed informatiesysteem (GIS)	2017	125.741	-		125.741		-	-	125.741	2. Definitie	Nee
O	Inrichting bedrijvenloket	2017	40.000	-		40.000		-	-	40.000	2. Definitie	Nee
O	Backoffice applicatie (zoekstelsysteem)	2017	20.000	-		20.000		20.403	20.403	-403	6. Nazorg-, en overdracht	Nee
O	Publ geg.krt website	2017	15.000	-		15.000	5.371	-	5.371	9.629	2. Definitie	Nee
O	SSO-software	2017	30.000	-		30.000	3.972	2.368	6.340	23.660	2. Definitie	Nee
O	Implementatie Wet M.E.B.V.	2017	20.000	-		20.000	10.075	-	10.075	9.925	4. Voorbereiding	Nee
O	Implementatie M.O. berichtenbox	2017	10.000	-		10.000		-	-	10.000	2. Definitie	Nee
O	Implementatie M.O. lopende zaken	2017	15.000	-		15.000		-	-	15.000	2. Definitie	Nee
O	Implementatie e-facturen	2017	22.000	-		22.000	15.419	-0	15.419	6.581	4. Voorbereiding	Nee

O	Softwarepakket Planon (incl)	2017	20.000	-		20.000	13.192	-	13.192	6.808	4. Voorbereiding	Nee
O	Procesbeschrijvingen (workflow)	2018	-	-		-		-	-	-		Ja
O	Omgevingsvergunning zaakstelsysteem	2018	25.000	-		25.000	302	0	302	24.698	2. Definitie	Nee
O	Digitalisering dossiers soza	2018	201.915	35.685		237.600	24.923	75.881	100.804	136.796	4. Voorbereiding	Nee
O	Sportaccommodatie HTA	2019	15.113	-15.113		-		-	-	-		Ja
O	Gegevensmagazijn /-makelaar	2019	70.528	-70.528		-		-	-	-		Ja
O	Softwarepakket Burgerzaken Cipers	2019	70.528	-		70.528	4.735	4.989	9.724	60.804	2. Definitie	Nee
O	Implementatie generieke digitale infrastructuur	2019	150.000	-	150.000			-	-	-		Ja
O	Modernisering GBA (basisregistratie pers)	2019	180.000	-	180.000			-	-	-		Ja
O	Icontrol (metadatamanager, DSP)	2020	17.128	-		17.128		-	-	17.128	2. Definitie	Nee
O	SmartDocuments (sjablonen)	2021	16.121	-		16.121		-	-	16.121	2. Definitie	Nee
O	JCC klantbegeleidingssysteem	2021	30.226	-30.226		-		-	-	-		Ja
O	Personeelsinformatiesysteem	2021	35.264	-35.264		-		-	-	-		Ja
O	Cntr. Content Management System / website integratie	2021	138.537	-		138.537		-	-	138.537	2. Definitie	Nee
O	Zaakstelsysteem (Mid-office) & DMS fase1	2021	285.259	-45.259		240.000		87.181	87.181	152.819	2. Definitie	Nee
O	CMS (sitemanager 3 VIP-totaal)	2021	37.783	-		37.783		-	-	37.783	2. Definitie	Nee
O	Softwarepakket Welzijn (Centric GWS 4 ALL)	2021	-	134.338		134.338		-	-	134.338	2. Definitie	Nee
	Totaal ICT: vervanging software		2.115.216	-	-	1.758.849	274.014	209.604	483.618	1.275.231		
	Totaal Overhead		3.663.932	-	80.376	3.387.941	975.783	331.023	1.306.806	2.081.135		
	Totaal kredieten NJN 2021		33.756.556	98.633	639.045	34.494.234	15.304.177	3.201.981	18.506.158	15.988.076		

Toelichting projectfasering:

1. Initiatief: Projectvoorstel, besluitvorming over aanpak.
2. Definitie: Projectplan, programma van eisen.
3. Ontwerp: Blauwdruk, voorlopig/definitief ontwerp.

4. Voorbereiding: Implementatieplan, update projectplan
5. Realisatie: Oplevering projectresultaten.
6. Nazorg-, en overdracht: Overdracht naar lijn, nazorgwerkzaamheden, decharge van project.

In de vastgestelde begroting 2021 e.v. zijn de kapitaallasten van de lopende kredieten opgenomen. Eventuele (van belang zijnde) financiële mutaties zijn verwerkt in de programma's (zie onderdeel "Financiële afwijkingen"). Bij de Najaarsnota worden alleen de lopende kredieten toegelicht die onderhevig zijn aan een financiële mutatie.

Programma 2.

Verbreding Zanddijk (-/- € 41.290)

De laatste werkzaamheden (plaatsen van bewegwijzering) ronden we deze zomer af. De financiële afhandeling vindt dit najaar plaats. We ramen dit bedrag af. Het krediet sluiten we nog niet zodat de laatste rekening betaald kan worden.

Centrumroute Terheijden (+ € 71.875)

Het werk is uitgevoerd in combinatie met de aanleg van het warmtenetwerk. De voorbereiding van het bestek (onderzoeken op gebied van archeologie ca. € 35.000, opname woningen ca. € 6.000, trillingsonderzoek ca. € 30.875) is hoger uitgevallen van vooraf was geraamd (2016). In de VJN 2019 brachten we deze kosten als risico naar voren (€100.000).

Kwaliteitsverbetering Oude Haven Drimmelen Dorpsstraat (+ € 42.600)

De uitvoering is gereed. De oorzaak van de overschrijding is ontstaan door het verwijderen en afvoeren van de Japanse Duizendknoop. Deze is in het werk aangetroffen.

Fietspaden Sluizeweg (+ € 56.000)

De overschrijding van de kosten is veroorzaakt door drie zaken. Ten eerste is bij het opbreken van het eerste gedeelte een dikkere funderingslaag aangetroffen dan vooraf bekend was (kwam niet uit de proefboringen naar voren). Het verwijderen van het extra materiaal en het aanvullen en verwerken om op de huidige hoogte uit te komen geeft een overschrijding.

Ten tweede zijn, omwille van de veiligheid van de wegwerkers, verkeersregelaars ingezet tijdens de uitvoering. Hier was van tevoren geen rekening mee gehouden.

En tot slot, om een hoogteverschil te voorkomen (wat gevaarlijk zou kunnen zijn voor fietsers), was het noodzakelijk om extra grond in de berm aan te vullen.

Kwaliteitsverbetering Oude Haven Drimmelen: Parkeerterrein (+ € 5.000)

Het krediet kan met een kleine overschrijding gesloten. Er zijn noodzakelijke meerkosten gemaakt om het terrein in te richten voor het algemeen gebruik (hoogte beperking en eisen vanuit waterschap).

Verkeersreconstructies 2021 (+ € 38.000)

Bij de Voorjaarsnota 2021 is besloten om de budgetten verkeersreconstructies om te zetten naar kredieten (conform BBV voorschriften). Financieel is dit juist verwerkt in de begroting. Echter de formele besluitvorming om een krediet in te stellen is niet genomen bij de Voorjaarsnota . Dit wordt nu gecorrigeerd bij de

Najaarsnota.

Civiele werken buiten projectgebied Romboutsstraat Made (+ € 117.750)

Op de hoek Romboutsstraat / Van Gilsaan in Made komt een woningbouwontwikkeling. Onderdeel daarvan is de aanleg van een parkeerterrein. Hiervoor moet een nieuwe uitrit worden aangebracht. Ook dient de omliggende openbare ruimte (o.a. parkeerplaatsen en groen) opnieuw te worden ingericht. Hiervoor is een krediet gevoteerd van € 117.500. Dit krediet wordt gedekt door de bijdrage reserve Ruimtelijke Ontwikkelingen (vanuit het project € 26.250) en uit de netto verkoopopbrengst grond (€ 91.500). Zie ook de opgenomen toelichting bij "Financiële afwijkingen" in programma 3. bij onderdeel 7b.

Rioolvervangning Vijverstraat (-/- € 12.538)

De werkzaamheden zijn afgerond. Het krediet sluiten we af.

Rioolvervangning Kilstraat (+ € 120.000)

De uitvoering is gereed. Het betreft hier een reguliere vervanging. Reeds eerder is aangegeven dat het riool wel in een heel bijzonder gebied ligt. Het riool ligt voor een behoorlijk deel in achtertuinen van particulieren en/of bedrijven. Door een aantal oorzaken is het beschikbare budget overschreden. Om de laatste verplichtingen af te kunnen wikkelen is het nodig om het krediet met € 120.000 te verhogen. De kostenverhoging wordt door de volgende zaken veroorzaakt:

- Tijdens de uitvoering bleek dat er een vijftal panden op een aparte, niet eerder bekende, hoofdriolering zaten aangesloten. Deze was in een even slechte staat als de rest van de riolering. Dus deze moest, mede vanwege de bereikbaarheid, gelijktijdig met de rest van de werkzaamheden mee worden vervangen.
- Op de percelen van de particulieren en bedrijven waarop het riool ligt blijken veel meer zaken aanwezig dan we vooraf konden inschatten. Dit hebben we in de NJN 2020 ook al gemeld. De kosten voor het op orde brengen van de tuinen vallen hoger uit dan ingeschat.
- De riolering loopt op een belangrijk aantal plaatsen vlak langs gebouwen. Ondanks de benodigde onderzoeken vooraf en de extra genomen maatregelen om schade te voorkomen hebben we toch een aantal schademeldingen binnen gekregen. Een deel van de schade komt voor rekening van de gemeente.
- Verder zijn er een aantal overschrijdingen van besteksposten. Dit betreft voornamelijk op het gebied van aan en afvoer van grond en zand en benodigde maatregelen om grond te keren. Ook moest er fundering onder het oude riool worden verwijderd en zijn er maatregelen genomen t.b.v. kabels en leidingen van de diverse nutsbedrijven.

Rioolvervangning Marktstraat Made (-/- € 5.000)

De uitvoering is gereed. Het werk is uitgevoerd in de vorm van een bouwteam en binnen het beschikbare budget. Er is een kleine onderschrijding.

Rioolvervangning Terheijden Midden (+ € 26.305)

Het werk is uitgevoerd in combinatie met de aanleg van het warmtenetwerk.

Tijdens de uitvoering zijn er een aantal passingen aan het rioolstelsel uitgevoerd om tot de juiste verdeling van de ondergrondse ruimtes te komen, en is zijn er op een tweetal locaties ondergronds andere aansluitingen met de riolering aangetroffen waardoor er meerwerk is ontstaan. Totaal is het geheel ca. € 26.305 hoger uitgevallen dan vooraf geraamd (2016).

Rioolvervanging Molenplein Made (-/- € 1.130)

De uitvoering is gereed. Het werk is uitgevoerd in de vorm van een bouwteam en binnen het beschikbare budget . Er is een kleine onderschrijding.

Rioolontstopper (+ € 5.000)

Het voertuig is in opbouw. De levering staat gepland voor het vierde kwartaal van 2021. Door extra arbo-technische aanpassingen is de raming niet toereikend en wordt voorgesteld het krediet te verhogen.

Programma 3.

Vervanging voetveer Terheijden (elektrisch) (+ € 5.060)

Het elektrische voetveer is geleverd. Het krediet kan worden afgesloten. De overschrijding wordt veroorzaakt door het aantal uitgewerkte varianten tijdens het ontwerpproces.

Stedenbouwkundige visie Stuifhoekgebied (+ € 95.000)

De raad heeft in 2020 het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Onderdeel van het IHP is nieuwbouw van een Integraal Kindcentrum (IKC) De Stuifhoek. Bij behandeling van het IHP en de voorgestelde nieuwbouw van IKC De Stuifhoek is vanuit de raad gevraagd om een combinatie van nieuwbouw van het IKC met de bouw van woningen te onderzoeken. Dit heeft geleid tot een project gebiedsontwikkeling Romboutsstraat-Norbartstraat. Doel van het project is een herinrichting van het gebied waarbij plek is voor nieuwbouw van IKC De Stuifhoek en woningbouw. De herinrichting sluit aan op de omgeving en verbetert waar mogelijk de ruimtelijke structuur. De kosten van het project worden gedekt uit de nog op te stellen grondexploitatie en kostenverhaal op derden. De (voorbereidings)kosten zijn geraamd op € 95.000 voor extern stedenbouwkundig advies, onderzoeken en (interne) plankosten.

Programma 4.

Enmalige bijdrage Ganshoek Lage Zwaluwe

Op 13 november 2014 heeft de gemeenteraad besloten om onder voorwaarden een eenmalige bijdrage van € 500.000 beschikbaar te stellen aan Woningstichting Volksbelang (inmiddels Woonvizier) voor de realisering en exploitatie van een nieuwe ontmoetingsruimte bij de Ganshoek in Lage Zwaluwe. Medio 2019 heeft Woonvizier de ontmoetingsruimte gerealiseerd en aan Surplus en SWO Drimmelen beschikbaar gesteld ter exploitatie. In november 2020 heeft Woonvizier de subsidieaanvraag ingediend ter verkrijging van de gemeentelijke bijdrage aan de ontmoetingsruimte. Het college van burgemeester en wethouders heeft in september 2021 het subsidiebesluit vastgesteld waarmee deze bijdrage aan Woonvizier beschikbaar wordt gesteld.

Aanpassing entree De Cour Terheijden (+ € 10.272)

Het krediet kan met een kleine overschrijding worden gesloten. Er zijn noodzakelijke meerkosten gemaakt om het voorterrein van het kruisgebouw op te leveren naar wensen van de voormalige verhuurder.

Renovatie zwembaden

Het krediet bestaat administratief uit verschillende deelkredieten. Deze deelkredieten vertonen positieve en negatieve afwijkingen. In deze Najaarsnota vinden er daarom verschuivingen plaats tussen de kredieten. Het door de Raad gevoteerde krediet wijzigt niet van omvang.

Bedrijfsvoering

Pickups (3 stuks) (+ € 15.000)

De aanbesteding is in voorbereiding. Gezien de gestegen prijzen van voertuigen en BPM is de raming niet toereikend en wordt voorgesteld het krediet te verhogen.

Bus enkelcabine (+ € 5.000)

Het voertuig is in opbouw. De levering staat gepland voor het vierde kwartaal van 2021. Door extra arbo-technische aanpassingen is de raming niet toereikend en wordt voorgesteld het krediet te verhogen.

Waterwagens (2 stuks) (+ € 3.220)

De twee waterwagens zijn geleverd. Het krediet kan worden afgesloten. De overschrijding wordt veroorzaakt door de kosten inzet van het inkoopbureau.

Overhead

Verduurzaming gemeentehuis (+ € 85.000)

De overschrijding is ontstaan door de inzet van een externe project leider vanwege capaciteit problemen bij de afdeling grondgebied. Deze extra kosten zijn niet opgevoerd in het krediet. Het krediet wordt totaal met € 85.000 overschreden.

Door het project Het Nieuwe Werken, waarbij werknemers zowel op het gemeentehuis als thuis kunnen werken, is het wenselijk om een aantal kredieten samen te voegen. De nieuwe kredieten kunnen beter inspelen op de veranderde behoeften die door dit project zijn ontstaan.

Samenvoegen Meubilair (gemeentehuis) (- € 108.387) en Meubilair (gemeentehuis) (- € 335.188)

tot nieuw krediet Meubilair (+ € 443.575)

Voor het project Het Nieuwe Werken wordt het gemeentehuis anders ingericht en worden medewerkers thuis gefaciliteerd met een bureau en bureaustoel (op aanvraag). Het nieuwe krediet Meubilair is dan zowel voor het gemeentehuis als voor de thuiswerkvoorziening.

Samenvoegen Geluidsinstallatie (gemeentehuis) (- € 25.188), Discussie-installatie (gemeentehuis) (- € 30.226), 2e Discussie-installatie (gemeentehuis) (- € 21.662), Mobile geluidsinstallatie (- € 10.075), Presentatieschermen (t.b.v.

raadzaal) (- € 22.670)

tot nieuw krediet Presentatiefaciliteiten (+ € 109.821)

Voor het project Het Nieuwe Werken worden er in het gemeentehuis extra vergaderruimtes gecreëerd. Deze nieuwe ruimtes en de huidige vergaderruimtes worden ingericht met hybride vergaderoplossingen. Doordat er in het nieuwe concept geen nieuwe geluidsinstallaties meer nodig zijn is het voorstel om deze kredieten samen te voegen en te benutten voor het op een goede manier inrichten van de vergaderruimtes voor het nieuwe werken.

Samenvoegen Ipads / laptops (- € 32.000) en Tablets medewerkers en college (- € 30.226)

tot nieuw krediet Devices (+ € 62.226)

Devices (+ € 25.000)

In het project Het Nieuwe Werken hebben medewerkers allemaal een profiel toegewezen gekregen. Afhankelijk van het profiel krijgen medewerkers faciliteiten in bruikleen. De devices die gebuikt gaan worden zijn mobiele telefoons, laptops en tablets.

Door het project worden de standaard werkplekken in het gemeentehuis niet meer voorzien van vaste pc's en telefoontoestellen. Medewerkers ontvangen een mobiele telefoon en laptop in bruikleen. Om dit te bekostigen is het voorstel om een bedrag af te ramen van het krediet infrastructuur (zijn ook minder netwerkkabels nodig in het nieuwe concept) en dit bij te ramen bij krediet Devices.

Tablets gemeenteraad (- € 4.624)

Het krediet is inmiddels benut voor de aanschaf van tablets voor de gemeenteraad. Het restant wordt afgeraamd en het krediet kan bij de jaarrekening worden afgesloten.

Vervanging technische infrastructuur (- € 25.000)

Zie krediet Devices. Door het verdwijnen van vaste pc's en telefoonstellen zijn er minder netwerkkabels nodig. Het voorstel is om € 25.000 af te ramen bij dit krediet en bij te ramen bij het krediet Devices.

7. Schuld- en reservepositie

---

7. Schuld- en reservepositie

Inleiding

De financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet geeft in artikel 6 richtlijnen voor het opstellen van de beide tussentijdse rapportages, de Voorjaarsnota en de Najaarsnota. Zo moeten beide rapportages niet alleen inzicht geven in beleidsmatige en financiële afwijkingen met de begroting, maar ook in afwijkingen in de financiële positie van de gemeente en de raming van de uitputting van de investeringskredieten.

Het college geeft in deze bijlage inzicht in de financiële positie. Of beter gezegd - en zoals dat door de financiële verordening wordt gevraagd - de schuldpositie en reservepositie.

Schuldpositie

De schuldpositie van een gemeente wordt weergegeven via een kengetal, de netto schuldquote. De berekeningswijze van de netto schuldquote is voor iedere gemeente gelijk. Net zoals de berekening van andere kengetallen is die berekeningswijze vastgelegd in de "Regeling vaststelling wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in begroting en jaarverslag provincies en gemeenten" van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bij de berekening wordt het verschil bepaald tussen enerzijds de vaste schulden, netto vlottende schulden en overlopende passiva en anderzijds de uitzettingen, de liquide middelen en overlopende activa. Dat verschil wordt afgezet tegen de totale baten (exclusief reservemutaties).

Voor 2021 werd een netto schuldquote 63% begroot. Waarbij uit werd gegaan van een financieringsbehoefte van € 11,4 miljoen. Medio dit jaar bedroeg de werkelijke financieringsbehoefte € 13,5 miljoen. Met inbegrip van een volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden verplichte omzetting van een deel van de lopende kasgeldlening in langlopende financiering.

Om die financieringsbehoefte af te dekken trok de gemeente op 29 juli jl. een lineaire geldlening van € 13,5 miljoen bij de BNG aan. Omdat deze nieuwe lening hoger is dan verwacht, verslechterde de netto schuldquote van 63% naar 68%. Met dit percentage blijft de gemeente nog altijd binnen de kritische grens van 130%, m.a.w. een situatie waarin de netto schuld een factor 1,3 zo hoog is als de baten.

Reservepositie

De reservepositie wordt uitgedrukt via het kengetal solvabiliteitsratio. Ook de berekening van dit ratio is vastgelegd in de hiervoor genoemde regeling. Het geraamde eigen vermogen van een gemeente wordt daarbij in verhouding gebracht met het geraamde totaal aan passiva.

In de begroting 2021 heeft Drimmelen een solvabiliteit van 43% begroot. Het eigen vermogen (teller) zal door de vaststelling door de raad van de

Voorjaarsnota 2021 niet veranderen. Het totaal aan passiva zal door de hogere vaste schuldenpositie in 2021 toenemen. Het solvabiliteitsratio zal daarom met 39% naar verwachting wat lager zijn dan de begrote 43%. Wel is de solvabiliteit daarmee nog altijd hoger zijn dan de voor gemeenten gangbare norm ($\geq 35\%$).